

DR. KOVÁCS ISTVÁN

KIBERBIZTONSÁG? GYERMEKEK SZEXUÁLIS KIZSÁKMÁNYOLÁSA AZ INTERNETEN, AZAZ GYERMEKPORNOGRÁFIA MAGYARORSZÁGON, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A NEMZETKÖZI IOCTA, ÉS INHOPE ÉRTÉKELÉSEIRE

1. Bevezetés

1.1 Tudományos probléma megfogalmazása

Az internet olyan lenyűgöző, információkkal teli új világot hozott létre, ahová feltétel, és korlátozás nélkül a Földön élő összes ember beléphet, mindenki számára elérhető, aki online szolgáltatással rendelkezik. Egy virtuális autópálya, egy számítógépes mátrix, ahol az információ sebességkorlátozás nélkül száguld, és képes arra, hogy más számítógépekkel, mobiltelefonokkal, vagy más típusú technológiai eszközökkel a bolygó különböző sarkaiban élő embereket összekapcsolja.¹⁴⁶ Joggal híhetjük, hogy a gyermekek, és a felnőttek számára ez a technológiai egyedülálló lehetőségeket teremt (például: megismerhetjük az univerzum egészét, amelyben élünk), de sosem felejthetjük el, hogy - Janus kettős arcaként - sajnos a potenciál mellett, (ez a galaxis) visszaélések tekintetében is ugyan olyan veszélyforrás is egyben.¹⁴⁷ A senki földjén, egy olyan világban, ahol a valóság, és a virtualitás elmosódik, a személyek az identitásukat elrejtve, mosolygós hangulatjelek mögé bújva csak arra várnak, hogy áldozatokat szedjenek, kellően veszélyes ahhoz, hogy védekezzünk ellene: korlátozzuk,

¹⁴⁶ PETIT Miguel Juan: Rights of the Child. – United Nations: Economic and Social Council, 2004.

¹⁴⁷ Ianus (Janus) a római mitológiában a kezdet, és a vég kétarcú védőszelleme/istensége volt. Egyik arca a kezdetet, a jót, a másik arca a véget, a rosszat jelképezte. Bár álláspontom szerint a jó-, és rossz erkölcsi dilemmája sztereotíp, az egyén-, társadalomfüggő. In: BAGNALL Roger, BRODERSEN Kai, CHAMPION Craige, ERSKINE Andrew, HUEBNER Sabine: The Eyclopedia of Ancient History. – United States: Wiley-Blackwell, 2012.

és szabályozzuk, hogy ennek a világméretű úthálózatnak ki válhat felhasználójává. A hálózat alapú-, és internetes technológiák, mint a hírfolyamok, chatprogramok, csevegőszobák, stb. a sztráda fő útvonalát jelentik, ahol a gyermekek szexuális kizsákmányolására szakosodott bűnözők garázdálkodhatnak. A különböző internetes felületek lehetővé tették, hogy a bűnözők világszerte kapcsolatokat létesíthessenek, a gyermekpornográfiával érintett anyagokat (képeket, videó-, és hangfelvételeket) birtokolhassanak, terjeszthessenek, és megoszthassanak.¹⁴⁸

A világ-, és a számítástechnika globalizációjának köszönhetően -, az egyre nagyobb mértékű romlás iránti kereslet növekvő igényével párhuzamosan – mindezt úgy tehetik meg, hogy a megosztott tartalmaik a nagyközönség számára akár az országhatárokon belül, akár azokon kívül is költséghatékonyan elérhetővé váljanak. A szexipar – különböző ágazataival – hatalmas nyereséget termel. Becsléseink szerint az üzletágból befolyó profit nagysága éves szinten a 30-50 milliárd dollárt is eléri.¹⁴⁹ A pornográfia megszületésének hajnalán, az 1980-as években csak az Egyesült Államokban (Európát, és a többi kontinenst nem számolva) e szegmens értéke 8 millió dollárt ért el.¹⁵⁰ A századfordulón ez az árfolyam már a duplájára nőtt.¹⁵¹ 1996-ban az interneten már több, mint 5000 kereskedelmi pornográf/erotikus webhelyszín működött, 1999-re ez a szám 30.000-re emelkedett, ami a legsikeresebb webhelyek számára az évek alatt 150-200 millió dollárt termelt.¹⁵² Az internetes pornográf forgalom 43 százaléka ezekhez az explicit webhelyekhez köthető, a 15-25 éves korosztály elsődleges pornográf forrásként a leggyakrabban ezeket látogatja.¹⁵³ (És ezek csak felvételek, mi a helyzet az úgy nevezett „cam” oldalakkal? A „live”, azaz élő internetes pornográf

¹⁴⁸ CROFTS Thomas, LEE Murray: „Sexting”, Children and Child Pornography. In: Sydney Law Review, 2013., 35. évf. 85. sz. – p.: 85-106.

¹⁴⁹ HUGHES Donna: Men create the demand; Women are the supply. In: Safety at Work, 2000., 7. évf. – p.:10-14.

¹⁵⁰ COWAN Glen et. al: Dominance and inequality in X-rated videocassettes. In: Psychology of Women Quarterly, 1988., 12. évf. 3. sz. – p.:299-311.

¹⁵¹ LANE Frederick: Obscene Profits: The Entrepreneurs of Pornography in the Cyber Age. – New York: Routledge, 2000.

¹⁵² MORIAS Richard et. al: Porn goes public. – New York: Forbes, 1999.

¹⁵³ HÄGGSTRÖM-NORDIN Elizabeth et. al: Associations between pornography consumption and sexual practices among adolescents in Sweden. In: International Journal of STD and AIDS, 2005., 16. évf. – p.: 102-107.

oldalak látogatottsága, és profitja még magasabb: lásd például a livejasmin.com weboldalt, amely G. Györgyöt, a becsült 174 milliárd forintos vagyonával 2014-2015. évek között Magyarország leggazdagabb emberévé tette.)¹⁵⁴ A forgalmazás terén 1999-re már több, mint 10.000 játékfilm állt rendelkezésre, amely a video-kölcsönzés és értékesítés üzleti tevékenységének mintegy 14 százalékát, valamint a piacon szereplő fizetős videohirdetés több mint felét kitevte. Az adathordozók fejlődésének köszönhetően a DVD megjelenések évente körülbelül újabb 4 millió dollárral növelték a büdzsét, 2009-re pedig a mobiltelefon által megosztott felnőtt tartalom éves szinten 2,1 millió dollárt hozott.^{155, 156} A számok, és a profit pedig napról napra emelkedik. Mára a felmérések azt mutatják, hogy másodpercenként 28.258 felhasználó néz pornográf anyagokat az interneten, ami a szolgáltatóknak ugyan ennyi másodpercenként 3075,64 dollár bevételt jelent. Az internetet használó minden második felhasználó a keresőprogramokban „felnőtt” tartalmú anyagokra keres rá, a keresőmotoros lekérdezések 25 százaléka pedig pornográfiával kapcsolatos. Ez csak a pornográfia kategóriájában napi 68 milliós keresési találatot eredményez. A találatok letöltésének 35 százaléka pornográf anyag. Ezek a statisztikai számok nem is kapnának túlzott jelentőséget, amennyiben a keresések napi szinten átlagosan ne 116.000 gyermekpornográfiával kapcsolatos keresési találatról adnának számot.¹⁵⁷

A gyermekpornográfiával kapcsolatos bűncselekmények elkövetőinek többsége a gyűjteményének fenntartására, növelésére, és megosztására számítógépes technológiát alkalmaz. A digitális fényképezőgépek, és videokamerák, a mobiltelefonok egytől egyig megkönnyítették az életüket azoknak a bántalmazóknak, akik bűnözői magatartásukat a magánjellegű szórakoztatás, vagy a kereskedelmi haszon érdekében szeretnék tanúsítani.¹⁵⁸ Az internethez kapcsolt kamerás mobiltelefonok könnyen felhasználhatók a pornográf anyagok határokon átvélt küldésére, és fogadására. Nagyon sok ilyen, vagy ehhez kapcsolódó weboldal, ami gyermekek pornográfiájával kapcsolatos anyagokat oszt meg, és a

¹⁵⁴ SZAKONYI Péter: A 100 leggazdagabb magyar 2015. – Budapest: Online Kft, 2015.

¹⁵⁵ EGAN Timothy: Technology sent Wall Street into market for pornography. - New York: Routledge, 2000.

¹⁵⁶ HOLDEN William: Mobile to adult: Personal services. – United Kingdom: Juniper Research, 2000.

¹⁵⁷ FAGAN Patrick: Internet pornography by the numbers; a significant threat to society. – Broomfield: Webroot Cyber Security, 2009.

¹⁵⁸ ALLEN Ernie: Child Pornography: Model Legislation & Global Review. – United States: International Centre for Missing & Exploited Children, 2013.

világ különböző tájaira szortíroz Kelet-Európából származik, és szervezett bűnözői csoportokhoz köthető.¹⁵⁹ A gyermekek személyesen gyártott szexuális töltetű, illegális képei, hang-, és videóanyagai különösen értékesek az internet világában, és míg a bűnözők részére a kereskedelem milliós profitot termel, addig a kibertérben fellelhető, újratermelődő gyermekpornográf anyagok, a gyermekek életében helyrehozhatatlan, és örökké tartó lelki-, és testi bántalmakat keletkeztetnek. A gyermekpornográfia bűncselekményével kapcsolatos tudományos problémát az alábbiakban látom: a kibertérben, és a valóságban elkövetett gyermekpornográfia globális méreteket öltött, ezért az ellene irányuló fellépésnek (kormányzati-, bűnüldözői-, magánszektori-, szociális környezeti együttműködésnek) is világméretűnek kell lennie. A gyermekek szexuális kizsákmányolásának különböző formáitól egyetlen ország sem mentes, azonban a probléma mértékét és súlyosságát a különböző államok különböző módon, és legfőképpen egyenlőtlenül kezelik. Léteznek olyan országok, amelyek a kérdéssel egyáltalán nem-, vagy csak részben foglalkoznak, ám vannak olyanok is, akik a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni harc éllovasai. Minden államnak kötelessége, hogy kormányaik, bűnüldöző szerveik, valamint a civil társadalmuk összehangolt intézkedéseket tegyen annak érdekében, hogy a világ gyermekeinek védelmét biztosítsa. A gyermekpornográfia széles körű értelmezése magában foglalja a gyermekek szexuális bántalmazását, és kizsákmányolását, amely a gyermekprostitúcióhoz, a gyermekek szexuális célú kereskedelméhez is kapcsolódik. A gyermekek egészségi állapota, általános jóléte, szellemi/erkölcsi fejlődése kerül veszélybe, ezért a szexuális kizsákmányolás nem maradhat büntetlenül. A kérdés kezelésében a normatív, intézményi, és politikai eszközök sokat segítenek.

Mindamellet, hogy a tanulmány Magyarország gyermekvédelmével kapcsolatos modelljogára vonatkozó jogalkotási-, és alkalmazási folyamatait kritikával nem illeti, megpróbál a probléma aktuális állapotáról tudósítani, és javaslatokat tenni. A gyermekekkel kapcsolatos pornográf-, és a szexuális kizsákmányolással érintett bűncselekmények európai viszonylatának tekintetében Magyarország bűnüldöző szerveinek tevékenysége fokozásra-, az államok közötti kollaboráció, és párbeszéd javításra szorul. Hiányzik egy olyan eredményes, komplex makro-, és mikro szinten kidolgozott bűnüldöző stratégia, amely a látenciába burkolódzó jelenség feltérképezésére, a bűncselekmények megelőzésére, és az elkövetők

¹⁵⁹ PETIT Miguel Juan: Rights of the Child. – United Nations: Economic and Social Council, 2004.

elfogására a nemzetközi joganyag hazai harmonizációjával összhangban intézkedik. Magyarország sem teljes mértékben alkalmazkodik a nemzetközi joghoz, így annak harmonizációja felülvizsgálatra szorul. Álláspontom szerint e bűncselekmények elleni fellépés nélkülözhetetlen elemei az internet-, és távközlési szolgáltatók (, mint a kritikus infrastruktúra általános fogalma alá eső informatikai rendszerek, létesítmények, hálózatok) összességének formális-, és informális tevékenységei, amelyek Magyarország Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájában kiemelt pozíciót tölthetnének be, biztosítva ezzel a veszélyeztetettség, és fenyegetettség, a globális kihívás mértékét.^{160, 161, 162}

1.2 Célok

A társadalomban élők a közszolgálat és az általa nyújtott szolgáltatások színvonalára egyre magasabb követelményeket támasztanak, amelyeket az egyre szűkebb költségvetési forrásokból, a hagyományos, korábban eredményes munkamódszerekkel, szervezeti kultúrával és alkalmazott hozzáállással már egyre nehezebben lehet megvalósítani. A felgyorsult világnak köszönhetően a közszolgálatnak is állandó változásban kell lennie, ha a globalizáció pozitív hatásait követni, az ebből adódó kihívásokat pedig leküzdeni szeretné. A gazdasági-, politikai körülmények, és társadalmi igények a közszolgálati, és rendvédelmi szervezet tevékenységük minőségének fejlesztésére készítetik. Ahhoz, hogy a közszolgálat ezeknek a körülményeknek megfelelni tudjon nemcsak naprakész, hanem alkalmazott tudásra, rendszerezett és értékelt ismeretanyagokra, módszerekre és megoldásokra van szüksége. Ezt a tudást egyrészt a nemzetközi szinten rendelkezésre álló ismeretek és tapasztalatok, hazai adaptációján-, másrészt pedig a hazai-, a közszolgálati szervek tevékenységét megalapozó és azt fejleszteni képes tudásbázis kiépítésén keresztül abszolválhatja.

A pályázati munka a fentiek figyelembevételével három célt (általános, stratégiai, funkcionális) különböztet meg. A tanulmány elkészítésének általános célja, hogy a 2012. és 2016.

¹⁶⁰ KOVÁCS László: Kritikus infrastruktúrák és kritikus információs infrastruktúrák. – Budapest: Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2012.

¹⁶¹ A Kormány 1139/2013. (III. 21.) Korm. határozata - Magyarország Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájáról. (<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13047.pdf>) (hatályba lépett: 2013. március 22-én) (letöltés ideje: 2017. augusztus 05.)

¹⁶² A tanulmány témaköre így illeszkedik a pályázatot kiíró kritikus információs infrastruktúra témajavaslatainak 2. pontban foglalt tárgyköréhez.

közötti időszak elemzésén keresztül egy olyan kutatómunkán alapuló információs adatbázist hozzon létre, amely a gyermekek szexuális kizsákmányolásán alapuló gyermekpornográfia bűncselekmény elleni küzdelem hazai rendvédelmi erőfeszítéseiről reális képet mutat, a kidolgozott javaslatok megvalósíthatóságának – relevanciájának, fenntarthatóságának, megalapozottságának, életképességének - tekintetében pedig a fellebbviteli szerv döntési mechanizmusát segíthesse. A dolgozat középtávú, koncentráló stratégiai célja egy olyan komplex mikro-, és makro szinten alkalmazható intézményesített rendszer kidolgozása, amely a gyermekek szexuális kizsákmányolásán alapuló gyermekpornográfia bűncselekményének tekintetében a rendőri intézkedéseket a bűnelkövetőkkel szemben eredményesebbé-, a rendőrség e kihívásokkal szembeni küzdelmét (az áldozatvédelem területén is) hatékonyabbá teheti. A funkcionális célt a kutatás-fejlesztés-innováció hármásán alapuló, az emberi-, és tárgyi erőforrásokat maximalizáló, logisztikai technológia színvonal emelése jelentette. A szexuális célú kizsákmányolással kapcsolatos bűncselekmények felderítésének tekintetében, az eddigi viszonylag lassú technológiai színvonal-változást a kutatási eredmények fejlesztésre készíthetik, amely a nemzetközi szintéren kamatoztató, horizontális, a jogi-, természeti akadályokat leküzdő, korszerű bűnüldözés lehetőségét teremtheti meg.

1.3 Hipotézisek

A tanulmány elkészítésekor az alábbi elméleti hipotézisekből indultam ki:

1. Feltételezem, hogy a vizsgált időszakban, a vizsgált kategóriákban az összes elrendelt büntetőeljárásához viszonyítva a Büntető Törvénykönyv nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények fejezetében elrendelt büntetőeljárások alacsony százalékos számértéket képviselnek, azonban a fentiek ellenére a gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények e fejezetben kimagaslóan (szignifikáns) magas százalékos arányról adnak tanúbizonyságot. A gyermekek szexuális kizsákmányolásán alapuló gyermekpornográfia bűncselekmény tekintetében a nyomozások fele zárul csupán eredményesen (különös tekintettel a vádemelési javaslatokra), az a nemzetközi arányszámokhoz viszonyítva is csekély százaléku. A magyar rendvédelmi erők arányszámaiban kevés bűncselekményt derítenek fel, a nemzetközi felderítés és együttműködés a nyomozások felderítését befolyásolja. A fentiek eredményezhetik, hogy a magyar rendvédelmi erők a nemzetközi kötelezettségvállalásban, a gyermekpornográfia elleni küzdelemben az elsők között nem szerepelhetnek.
2. Feltételezem, hogy Magyarországon a legtöbb büntetőeljárást, és a legtöbb sértettet a gazdaságilag elmaradott, és társadalmi mélyszegénységgel sújtott régióiban regisztrálják, a sértettek száma, és a büntetőeljárások elrendelése évről évre emelkedő tendenciát mutat. Feltételezem, hogy Budapesten sokkal kevesebb elrendelés történik, mint e régiókban. Feltételezem, hogy a nemzetközi fiú-lány sértetti százalékos arányszám a nemzeti arányszámokkal korrelál. Feltételezem, hogy Magyarországon (is) a gyermekpornográfia által legveszélyeztetettebb korosztály a gyermekkorú korosztály, azon belül is a kislányok a

legfenyegetettebbek. Feltételezem, hogy a háttérben megbúvó okok, célok és indítékok feltérképezhetők, mérsékelhetők, és egy jól felépített áldozatvédelmi stratégiával megszüntethetők. Feltételezem továbbá, hogy a hipotézisben foglaltak vizsgálata az inkriminált időszak magyar eredményes büntetőeljárásai tekintetében a korrelációs együtthatók lineáris szorosságával mérhetők.

3. Feltételezem továbbá, hogy a rendvédelmi szervek tekintetében egy olyan intézményesített rendszeren alapuló, és a gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos gyermekpornográfia bűncselekmények felderítését elősegítő stratégiai koncepció dolgozható ki, amely Magyarországot a nemzetközi viszonylat élvonalába sorolja. Feltételezem, hogy a megfelelő minőségű bűnüldözői munka, valamint a sértettek számára elérhető áldozatvédelmi tevékenység maximalizálása az eredményeket nagymértékben pozitív irányban befolyásolja, a látencia mértékét látványosan csökkenti.

1.4 Tudományos módszertan

A tanulmány az iOCTA, és az INHOPE, valamint a magyar rendvédelem 2012-2016. időszakból származó értékelésén alapuló gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos gyermekpornográfia bűncselekmények eljárásaival foglalkozik. A téma szenzitív volta, valamint az azt körülvevő erős látencia övezte jelenség kutatására célszerűnek tartottam több olyan eltérő, de mégis összetett kutatási módszert alkalmazni, ami reményeim szerint a rendőri intézkedések végrehajtásának mind elméleti-, mind pedig gyakorlati oldalának fejlesztéséhez iránymutatásul szolgál, és új tudományos eredmények létrejöttéhez segíthet hozzá.

Az első fejezetekben történelmi alapkutatót végeztem, amelynek során primer-, és szekunder forráselemzést hajtottam végre. Az adatgyűjtő tevékenység a pornográfiával, a gyermekek szexuális kizsákmányolásával, különös tekintettel a gyermekpornográfiával kapcsolatos levéltári kutatást, az írt, fennmaradt rendeletek, intézkedések, parancsok, jelentések, rendőri jegyzőkönyvek, publikált tanulmányok feldolgozását jelentette. Tekintettel arra, hogy a témában kevés magyar nyelvű szakirodalom állt rendelkezésre, ezért (köszönetet mondva az általam látogatott és sok segítséget nyújtó könyvtáraknak) azokat angol-, és német nyelvű monográfiákkal egészíthettem ki. Az iOCTA, és INHOPE jelentések, valamint a nemzetközi anyagok (különösen az uniós jegyzőkönyvek) angol-, és német nyelven voltak csak elérhetők, ezáltal a nemzetközi színtér vizsgálatára is lehetőség adódott.

Az első fejezeteket követően az alapkutatót olyan alkalmazott kutatás váltotta fel, amely a témában megismert eredmények hasznosítási lehetőségeinek felhasználását elősegíti, a gyakorlati megvalósítás során felmerült problémák megoldásához pedig iránymutató jelleggel segítséget nyújt. Az alkalmazott kutatás döntő többségben a témával kapcsolatos

országhatáron belüli-, és azon átnyúló gyermekpornográfia elleni rendőri feladatok teljesítésének gyakorlatával függött össze. Ellentétben az alapkutatással, az alkalmazott kutatás a funkcionáló, középtávú stratégiai céloommal parallel képes a bekövetkezett változásokra gyorsabban reagálni, folyamatos alkalmazása a közvetlen gyakorlati szükségleteket kielégíteni, és többnyire rövid időn belül alkalmazható eredményeket produkálni. (Az alkalmazott kutatás felhasználása a rend-, és honvédelmi erőknél jellegükön fogva előnyös.)¹⁶³ Kiemelt jelentősége abban rejlik, hogy a felgyorsult világnak köszönhetően az elkövetői hálózatok a bűncselekmények elkövetéséhez napról-napra egyre fejlettebb technológiákat használnak, amelyek ellen a rendőrségnek fele ennyi idő alatt, még fejlettebb humán-, és tárgyi erőforrások bevetésére van szüksége ahhoz, hogy a bűncselekményeket megelőzhessék, és megakadályozhassák, megteremtve ezzel a bűnözőkkel szembeni lépéselőnyt. Az erre a célra szakosodott bűnözők, így önmagában a szervezett bűnözés dinamizmusa, rugalmassága a politikával és szervezeteivel szemben egyelőre egyértelmű előnyt biztosít.¹⁶⁴ (Az alábbi logikai összefüggést, miszerint az elkövetők elleni harc akkor lehet csak sikeres, ha a bűnözők hatóságok ugyanahhoz a leleményességhez, innovációhoz, szervezeti rugalmassághoz, és együttműködéshez, amelyek a bűnszervezeteket jellemzik asszimilálódnak már 1995-ben Naylor feltárta.)¹⁶⁵

A tanulmány kutatási módszerének elméleti szakasza absztraktálható, logikai erőfelhasználást követelt meg. Az analízis és szintézis dialektikus felhasználása segítségemre volt abban, hogy a vizsgált témakört gondolati részekre bonthassam (szétválasztva lényeges tulajdonságaikat, strukturális elemeiket, és egyes kapcsolataikat), majd minden egyes részt – felépítés, és funkcionalitás alapján - az egészhez való viszonyulása alapján feltérképezhessem. Ezt egészítette ki az összehasonlítás módszertana, amely a vizsgálat tárgyáról számos ítéletet feltételezett, ezek egymással szorosan összefüggtek, az ismereteket pedig a keletkezett rendszeren belül az azonosság, a hasonlóság, a különbség, és az össze nem vehetőség szempontja választotta szét.

¹⁶³ GÓCZE István: A tudományos kutatás módszerei. In: Hadtudományi Szemle, 2011., 4. évf. 3. sz. – p.:157-166.

¹⁶⁴ FINCKENAUER James, VORONIN Yuri: The Threat of Russian Organized Crime. – Rockville: National Institute of Justice, Issues in International Crime, 2001.

¹⁶⁵ NAYLOR Thomas: From cold war to crime war. In: Transnational Organized Crime, 1995., 1. évf. 4. sz. – p.:37-56.

A rendelkezésre álló statisztikai számadatokat pedig olyan kvantitatív eljárás keretén belül vizsgáltam, amely különböző függvények beágyazásával képes a minimum, maximum, átlag, módusz, és szórás számítások eredményeinek kimutatására. Az alapstatisztikai számítások alapján kapott eredményeket pedig olyan összehasonlító kvantitatív eljárás fogta össze, amely a gyakoriságok közötti korrelációs koefficiens értékét a Cohan féle általános skálán illusztrálni tudta.

Mivel a választott téma nagyon összetett jelenség, és komplex megértéséhez minden egyes elem részletes vizsgálata szükségeltetik, ezért tartom kiemelten fontosnak, hogy minden kutató a saját részével az egész megértéséhez hozzájáruljon.¹⁶⁶ Minden jelenség – így a gyermekek szexuális kizsákmányolása, a gyermekpornográfia is - egy olyan kirakósként értelmezhető, aminek a darabjai egymástól elkülönülten helyezkednek el, és csak akkor adják ki a kép teljes egészét, ha azokat összeillesztjük. Örömmel töltene el, ha olyan új tudományos eredmények jöhetnének létre, amelyek ennek a kirakósnak egy újabb darabját szolgáltatathatnák.

1.5 A tanulmány felépítése

A tanulmány négy fejezetből áll. Az első fejezet a tudományos problémát, a kutatási célokat, a hipotéziseket, a módszertant, valamint a dolgozat szerkezeti felépítést tartalmazza. A második fejezet a pornográfia, és a szexuális kizsákmányolással érintett gyermekpornográfia bűncselekmények jelenségét dolgozza fel, különös tekintettel a fogalmára, rétegződésére, és a az idősík terminológiájára. A harmadik fejezet nemzetközi kitekintést tartalmaz, ahol az INHOPE, és a iOCTA szervezetek és értékeléseik elemzése valósult meg. A negyedik fejezet a saját kutatást tartalmazza, az eredményeket, és azok megvitatását, majd a javaslatokat ölelik fel.

¹⁶⁶ KOVÁCS István: Gésa kultúra, és japán prostitúció. In: Hadtudományi Szemle, 2017., 10. évf. 2. sz. – p.:447-464.

2. Pornográfia

2.1 A pornográfia fogalma

A szexualitás minden ember számára életének meghatározó jelensége, vezérelje azt akár a fajfenntartás biológiai ösztöne, vagy csupán a szexuális vágy élvezeti kielégítése. Sok szempontból lehetne ezt firtatni, de akár tetszik, akár nem, számadatok ide, vagy oda, mindannyian szexuális lények vagyunk, a biológiai szükségleteink kielégítése mindannyiunk Maslow piramisának szükségszerű eleme.¹⁶⁷ Sok ember számára a biológiai szükséglet-kielégítés, a szexuális kapcsolatok, az integrális szexuális tevékenység prominens jelentőségű, történjen az akár négy fal között édeskettesben, vagy azon kívül, akár több, aktív, vagy passzív résztvevővel. El kell fogadnunk, hogy egyes férfiak, és nők esetében a pornográfia fogyasztása, vagy előállítása szexuális életük részét képezi, vagy azt fokozza. Az embernek szüksége van arra, hogy felfedezze önmagát, megkapja a választ arra, hogy kicsoda, és mire képes.¹⁶⁸ A pornográfia termelése, fogyasztása, a részvétel tapasztalata, a kísérletezés mind-mind hozzájárulhat ahhoz, hogy az egyéniségünk, különösen az (egészséges) szexualitásunk fejlődhessen. Érdeemes viszont elgondolkodnunk azon, hogy ez a kísérletezés milyen határok között minősül egészségesnek, és mi az a választóvonal, ami akár még önmagunk személyiségének, szexuális kultúrájának a fejlesztését is korlátozhatja. Meg kell tudnunk, hogy mit nevezünk egyáltalán pornográfiának, hogyan definiálhatjuk, és valójában hogy hat a személyiségünkre, miért kezeli akár a jog-, akár az erkölcs olykor-olykor prohibíció tárgyaként. Mielőtt a pornográfia definiálására rátérnék, Smith [1971] szavaival élve, érdemes megfontolnunk azt, hogy a pornográfia fogalommeghatározáskor mennyire voltunk előítéletesek. Ugyanis egy olyan jelenség, amely egyébként is sztereotípiára épül, nem felelhet meg a definícióalkotás alapkövetelményeinek, mert ebből kifolyólag az egységes meghatározás egyrészt a fontos körülményeket nem tartalmazná, másrészt pedig nem zárná ki az összes olyan körülményt, amely a fogalommeghatározás szempontjából nem releváns.¹⁶⁹ Az alábbiakat egy egyszerű példán keresztül kívánom illusztrálni: az ős-, és ókorban a tűz

¹⁶⁷ MASLOW Abraham: *Motivation and Personality*. – New York: Harper, 1954.

¹⁶⁸ FREDERICK Danny: *Pornography and Freedom*. In: *Kritike*, 2011., 5. évf. 2. sz. – p.: 84-95.

¹⁶⁹ SMITH Dwight: *Some Things that may be more important to understand about Organized Crime than Cosa Nostra*. In: *University of Florida Law Review*, 1971., 24. sz. – p.: 1-30.

jelenségét természetfeletti magyarázatok, mint például Isten haragja, vagy teremtett csoda aposztrofálta. Ma már tudjuk, hogy a tűz keletkezése, ha nem is egy csoda természeti megnyilvánulása, de egy kémiai folyamat - a gyors oxidáció - része. Tűz a kandallóban, kályhában, vagy akár a tűzhelyen olyan ellenőrzött, és profitáló szolgáltatás, amit az emberek kellemesnek, és hasznosnak éreznek. De, ha ez a tűz, ellenőrizetlen keretek között a házban, vagy a természetben elterjed, akkor környezetünkben félelmetes pusztulást képes okozni. Így van ez a pornográfiával is. Először az szükséges, hogy a jelenséget megértsük, meg kell tudnunk, hogy mivel állunk szemben, hiszen, ha nem akarjuk megérteni, nem törődünk vele, sikeresen szocializálni sem tudjuk.¹⁷⁰ Romboló hatású, vagy egészséges? Választ kell találnunk arra a kérdésre, hogy önmagában a pornográfia kifejezés szóhasználata nem megfelelő, vagy azt csupán a hibás ítélőképesség terelte olyan negatív irányba, hogy az az emberekben megbotránkoztatást keltett, bizonyos jogterületeken pedig a jogalkotó reglementációs-, és egyenes prohibíciós intézkedések bevezetését látta szükségesnek.¹⁷¹

A szexuális aktusok emberközeli ábrázolása nem újdonság. Számos az ókori Görögországból és Rómából, valamint más ázsiai, afrikai és európai kultúrákból származó erotikus művészetet ábrázoló anyagokat régészek fedeztek fel.^{172,173} Például az időszámításunk utáni 2-3. századbéli Indiából származó Kámaszútra a világ minden táján ismert könyv, amely a különböző szexuális aktusokat, és gyakorlatokat vázolja fel, de ugyanakkor tudomásunk van olyan művészeti, irodalmi alkotásokról is, amelyek a viktoriánus Anglia termékei.^{174,175} Bár a tanulmányban megpróbálok minden idősíkot figyelembe venni, és a definíciót a legmesszemenőbbekig részletezni, a fogalommeghatározást mégis egy az 1960-as évekből fennmaradt nemzetközi eljárás elhíresült „anekdotájával” kezdem. Hogy

¹⁷⁰ CALDERONE Mary: Pornography as a public Health Problem. In: American Journal of Public Health, 1972., 62. évf. 3. sz. – p.: 374-376.

¹⁷¹ Például lásd a korhatár-besorolás szabályozását, vagy a büntetőnorma a szexuális visszaélés forgalmazásának, készítésének, sokszorosításának tilalmát.

¹⁷² SIGEL Lisa: Governing pleasures: Pornography and social change in England, 1815–1914. – Piscataway: Rutgers University Press, 2002.

¹⁷³ FERGUSON Christopher, HARTLEY Richard: The pleasure is momentary the expense damnable? The influence of pornography on rape and sexual assault. In: HASSELT van Vincent (szerk.): Aggression and Violent Behaviour, 2009., 14. évf. 5. szám – p.: 323-329.

¹⁷⁴ GLADFELDER Hal: Literature and Pornography 1660–1800. – United Kingdom: Oxford Handbooks, 2013.

¹⁷⁵ VATSZAJANA Mallanaga: Kámaszútra. – Budapest: Librotrade Kft, 2002.

milyen nehéz is a pornográfia definiálása azt Potter Stewart bíró is jól tudta, amikor 1964-ben a „Jacobellis vs. Ohio” ügyben az ítélet indoklását felolvasta. Minden jogi „csúrcsavar” nélkül a pornográfiról csak annyit mondott: „Tudom, ha látom.”¹⁷⁶ Hogy mi egy picit többet tudjunk a fogalomról, és ne csak akkor, mikor látjuk, megpróbálkozom a napvilágot látott definíciók elemzésére, majd saját fogalom meghatározására.

Mindenekelőtt annak tisztázása szükséges, hogy a pornográfia művészet, vagy önálló szakterület. Köze van-e annak az erotikához, ugyan az a fogalom-e, csak más aspektusban, esetleg teljesen különbözik attól. Nehéz feladatnak bizonyul a téma teljes körű megértése, és nem is csodálkozunk, mikor a tudományterületek képviselői a definiálás nehézségeivel találják szembe magukat. A különböző diszciplínák művelői között egyedül abban van egyetértés, hogy a fogalomnak nincs egységes, és mindenki által elfogadott definíciója.^{177, 178, 179} A Magyar Katolikus Lexikon értelmezésében a pornográfia a görög eredetű „porneia”, azaz paráznaság, és a szintén görög eredetű „grafia”, mint leírás szavakból tevődik össze. Az erotika ugyan ezen lexikon vonatkozásában a görög eredetű „Erósz” istenség nevéből származik, jelentése „kívánni”.¹⁸⁰ Amikor az emberi történelem számos tárgyára, így különösen az itáliai freskókra, vagy a spanyol szobrokra, esetleg az NDK-s filmekre, és az angol irodalomra gondolunk, az emberi szóhasználat, és gondolatmenet

¹⁷⁶ Jacobellis vs. Ohio, 378 U.S. 184, 197 (1964): az Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságának döntése, amelyet 1964-ben hoztak arról, hogy Ohio állam - az első módosítással összhangban - tiltja-e a Louis Malle *The Lovers* (Les Amants) filmjének vetítését. Bár számos szakértő, jogtudós, és jogalkalmazó vett részt a tárgyalásokon, mégis azt Potter bíró szavai tették híressé, amikor a „kemény pornográfia” definiálásával próbálkozott. Az eredeti (bővített) mondat, szövegkörnyezetében így hangzott: "I shall not today attempt further to define the kinds of material I understand to be embraced within that shorthand description; and perhaps I could never succeed in intelligibly doing so. But I know it when I see it, and the motion picture involved in this case is not that." Magyar fordításban: Nem ma lesz a napja annak, hogy tovább próbálom meghatározni azokat a fajtájú anyagokat, amelyek e rövid meghatározásba beletartoznak, és talán soha nem sikerül majd azt értelmesen megtenni, de tudom, amikor látom, és ebben a filmen az érintett mozgókép nem az.”

¹⁷⁷ CAMERON Samul: Economics of pornography. In: BOWMAKER Simon (szerk.): Economics Uncut: A Complete Guide to Life, Death, and Misadventure. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2005.

¹⁷⁸ REA Michael: What is pornography? In: Noûs, 2001., 35. év., 1. sz. – p.: 118-145.

¹⁷⁹ SLADE Joseph: Pornography and Sexual Repression: A Reference Guide, Westport: Greenwood Press, 2001.

¹⁸⁰ DIÓS István, VICZIÁN János: Magyar Katolikus Lexikon I. – Budapest: Szent István Társulat, 2004.

valamiért azt mindig a pornográfiával köti össze.^{181, 182, 183} És, ha már e dolgokat pornográfiaként írják le, általában azokra az erotikus szóhasználatot kerülnek. Ez logikailag arra enged következtetni, hogy a két fogalom nem kontinuum, hanem koncepció tekintetében különbözik egymástól. A síkok közötti mozgás nehézsége abban rejlik, hogy az erkölcsi, vagy művészi érzelmek bármilyen elismerése, és fogadtatása szükségszerűen a társadalmi értékekhez, és értékrendhez kötődik. Ezért helyes az a megállapítás, hogy a pornográf anyag kulturális, vagy szubkulturális megítélése inkább kulturális, vagy szubkulturális értékeket, és normákat azonosít, mint pornográfiát vagy erotikát.^{184, 185} A társadalom értékítélete, kultúrája, és szubkultúrája (különös tekintettel a moralista, feminista, és liberális irányzatokra) a fogalom alakulására igen jelentős hatást gyakorolt.¹⁸⁶

2.1.1 A moralista értékrend

A moralista álláspont szerint a szexuális kapcsolat két felnőtt házas ember privát szférájának része, amely elsődlegesen a gyermekáldás célját szolgálja. A pornográfia (írásban, audiovizuálisan) arra készíti a nézőt, vagy az olvasót, hogy olyan szexuális kapcsolatokat folytasson, amely a hagyományos szabványokat megsértik.¹⁸⁷ [Eck (2001) az írásos, és audiovizuális pornográfia négy lényeges területét határozta meg: művészet, mint az irodalomban, a vizuális előadóművészetek, vagy az elektronikus művészetek, a szándékos pornográfia/erotika (mindkettő elektronikus, fényképezési vagy irodalom alapú), az orvosi

¹⁸¹ Itt kifejezetten azon művek értendők, amelyeknek szexuális töltöttsége van.

¹⁸² KENDRICK Walter: *The Secret Museum: Pornography in Modern Culture*, Berkeley: University of California Press, 1987.

¹⁸³ ATTWOOD Feona: Reading porn: The paradigm shift in pornography research. In: *Sexualities*, 2002., 5. évf. 1. sz. – p.:91-105

¹⁸⁴ KIPNIS Laura: *Bound and Gagged: Pornography and the Politics of Fantasy in America*, Durham: Duke University Press, 1999.

¹⁸⁵ LUMBY Charatine: *Bad Girls: The Media, Sex and Feminism in the '90s*. Australia: Allen and Unwin, 1997.

¹⁸⁶ Gondoljunk abba bele, hogy a lorno (light porno) műfaja, amely a férfi nemi szerv vaginális-, és anális közösülését „tiltja” a feminista irányzat szerint ugyan olyan morális, és negatív értékítélet alá esik, mint például egy szado-mazo elemekkel gazdagított pornofilm. De ugyan ilyen példa egy 1900-as években forgatott „pornofilm” is, amely a mai értékrend szerint még egy erotikus tartalommal rendelkező művészfilmnek se felel meg.

¹⁸⁷ KRONHAUSEN Eberhard, KRONHAUSEN Philips: *The Psychology of Pornography*. In: ARBARBANEL Aliza (szerk.): *The Encyclopedia of Sexual Behavior*. – New York: Hawthorn, 1967.

szövegek, és a pornográfia, mint marketingtevékenység. A területek közötti határok gyakran elmosódnak, az egyén számára nehézséget okoz, hogy azokat osztályozza. A társadalmi szocializációs folyamatok az osztályozás tevékenységére nagy befolyással bírnak.]¹⁸⁸ A pornográfiát ezért a moralista ideológia képviselői sértőnek, és obszcénnek tartják, amely a társadalom tagjaira negatív hatást gyakorol. Rea [2001] szerint a pornográfia egy olyan kommunikációs anyag, amely ugyan a felhasználó szexuális vágyát felkelti, azt a felhasználó élvezzi, viszont nem két ember intimitásának tárgyaként kezeli. Az alkotó az árucikket racionálisan úgy gyártja, hogy az a közönség szexuális örömét, vagy kielégítését szolgálja.¹⁸⁹ Az intimitás a fogalom egyik lényeges eleme. Az intimitás teremt meg két ember között a hagyományokon alapuló szexuális kapcsolatot, amennyiben a pornográfiát - akár egyedül, akár másokkal együtt - nézünk, annak a varázsa eltűnik. Rolph [1961] a jelenséget a „magányos elbájosítás” képességének nevezte.¹⁹⁰ Ez a meghatározás összhangban van Soble [1985], Narveson [1993] és Olen, Barry és Van Camp [2005] által közvetítettekkel.^{191, 192, 193} Más szerzők a fogalom meghatározásakor a morális értékrend erőteljesebb felvonultatásával szereznek érvényt maguknak: a pornográfia kizárólag anyagi profitszerzésre motivál, hiányoznak belőle a művészi értékek, az csak a szexuális objektivációról szól, egyenest degradáló.^{194, 195, 196} A szexuális aktusok nyilvános megjelenítésével a pornográfia az embereket arra ösztönzi, hogy a privát szféra határain kívül is éljenek házasetletet, a fogyasztók szexuális vágyát olyan módon, és mértékben keltse fel, amely társadalmi keretek

¹⁸⁸ ECK Beth: Nudity and framing: Classifying art, pornography, information, and ambiguity. In: Sociological Forum, 2001., 16. évf. 4. sz. – p.: 603-632

¹⁸⁹ REA Michael: What is pornography? In: Noûs, 2001., 35. év., 1. sz. – p.: 118-145.

¹⁹⁰ ROLPH Harris: Does Pornography Matter? – London: Routledge and Kegan Paul, 1961.

¹⁹¹ SOBLE ALAN: Pornography, defamation, and the endorsement of degradation. In: Social Theory and Practice, 1985., 11. évf. –p.: 61-87

¹⁹² NARVESON Jan: Moral Matters. – Ontario: Broadview Press, 1993.

¹⁹³ OLEN Jeffrey et al.: Applying Ethics: A Text with Readings. – Belmont: Wadsworth Publishing Company, 2005.

¹⁹⁴ HUER Jon: Art, Beauty, and Pornography: A Journey Through American Culture. - Buffalo: Prometheus Books, 1987.

¹⁹⁵ BERGER Fred: Pornography, sex, and censorship. In: Social Theory and Practice, 1977., 4. évf. – p.: 183-209

¹⁹⁶ MCELROY Wendy: A Woman's Right to Pornography. – New York: St. Martin's Press, New York, 1995.

között elfogadhatatlan. A pornográfia pozitív üzenetet közvetít a házasságtörésről, a homoszexualitásról, sérti a nemi élet privát szférájához fűződő jogot, aláássa a moralista értékrendet, különösen a hagyományos családi struktúrát. Bizonyos kutatások beszámoltak arról, hogy az alapvető társadalmi értékek generális csökkenése kapcsolatban áll a pornográfia felhasználásával.^{197, 198} A moralista értékrend szerint a pornográfiával kapcsolatos kockázatok öt kategóriába sorolhatók: a pornográfia hajlamos a morális értékrend elpusztítására, és az emberek megrontására. A pornográfia a hagyományos értékrenden alapuló szexuális kapcsolat résztvevőiből rabszolgákat alakít. Káros a fogyasztókra, leginkább a gyermekekre. A pornográfia közvetett módon bűncselekmények elkövetésére is felhív. Sérti a polgári, és szabadságjogokat.¹⁹⁹ Összegzésképpen megállapítható, hogy a moralista perspektíva a pornográfia magánszemélyekre, és a társadalmi struktúrákra gyakorolt negatív hatásokra összpontosít. Míg a negatív hatásokat felsorakoztatja, addig annak pozitív eredményeiről nem rendelkezik. Egyoldalúsága is ebben rejlik, amely a fogalomalkotás alapját – negatív, pejoratív értékítéletének köszönhetően – nem adhatja.

2.1.2 A liberális értékrend

A liberális perspektíva szerint a társadalmat alkotó egyéneket nem korlátozza senki, és szabadon dönthetnek arról, hogy a kultúrájukban mi a megfelelő, és elvárható viselkedés, a morális értékrendet racionális választások sorozata határozza meg. A liberalista felfogás olyan politikai teoretikusok gondolataira épül, mint Locke [1632-1704] és Mill [1806-1873], akik szerint az egyéneknek alapvető joguk van ahhoz, hogy véleményeiket, eszméiket szabadon kifejtthessék, gyakorolhassák. Az állam csak akkor avatkozhat be, és korlátozhatja az alapvető jogok gyakorlását, ha a személyek cselekedetei, más emberek alapvető jogait sértik, vagy veszélyeztetik. Az emberi értékeknek, az egyének jogainak, és magánéletének, valamint a nemi életnek a társadalom fenntartásában, és stabilitásában, valamint a status quo-ban jelentkező szerepével összhangban az állam csak akkor-, és csak olyan minőségben hozhat

¹⁹⁷ ZILMANN Dolf, BRYANT Jennings: Effects of prolonged consumption of pornography on family values. In: Journal of Family Issues, 9. évf. – p.: 518-544.

¹⁹⁸ ZILMANN Dolf, BRYANT Jennings: Pornography, sexual callousness, and the trivialization of rape. In: Journal of Communication, 32. évf. – p.: 10-21.

¹⁹⁹ FREDERICK Danny: Pornography and Freedom. In: Kritike, 2011., 5. évf. 2. sz. – p.: 84-95.

korlátozó intézkedéseket, ha az más alapvető jogokat sért vagy veszélyeztet. Szexuális kapcsolat létesítése a nők, és férfiak alapvető joga – még, ha azt pornográf anyag is ihlette -, ezért annak gátlása a korlátozás expresszionálásának felelne meg. A felnőtt embereknek teljes szabadságot kell kapniuk ahhoz, hogy a pornográfiával kapcsolatos örömeiket, például szexuális fantáziájukat, szexuális ösztönzőiket a más beleegyező felnőttekkel való interakcióban használhassák.^{200, 201, 202} A pornográfia végtére is egy fantáziavilág, amellyel a fogyasztók tisztában vannak. Vannak olyan emberek (bár számuk lényegesen alacsony), akik azért néznek pornót, vagy azért olvasnak erotikus könyveket, mert tudásra szomjaznak, ám a legtöbben azért teszik, mert ennek a fantázia-kalandnak a részesei akarnak lenni. Ebben a világban nincs információhiány, nincsenek aggodalmak, és a partnerek szabadon kommunikálhatnak a szexről. Wilson [1978] arról számolt be, hogy felméréseik azt igazolták, hogy a pornográfia sok férfi, és nő számára a szexuális gátlásaikat csökkentette, a személyek a partnereik tekintetében hajlandóak voltak új dolgokat kipróbálni, általánosságban a szexuális kapcsolatokat javították.²⁰³ Azon államok tekintetében, akik pornográfiát alkotnak, egyben művészetet is alkotnak: a pornográfia nem más, mint az egyén pszichéjének a szexuális szükségletekkel való szembesülése.²⁰⁴ Az egyetlen érzés, ami a pornográfia során megszűnik az a szenvedés, a szexuális feszültség pedig felszabadul.²⁰⁵ A pornográfia az egyénnek segítséget nyújthat a szexuális konfliktusok enyhítésében, rendezésében, esetleges terápiás hatásai is lehetnek. Az egészséges pornográfiával kapcsolatban egy kutatás megállapította azt is, hogy a fiú csecsemők körülbelül 30 százaléka már egyéves korában vagy az előtt, és a férfiak gyakorlatilag 100 százaléka már 18 éves kora előtt átéli az orgazmust.²⁰⁶ Valójában tehát a közegészségügyben minden szakember elismeri, hogy az

²⁰⁰ MILL John Stuart: *On Liberty*. – London: Longman, Roberts and Green, 1869.

²⁰¹ LOCKE John: *The second Treatise of civil Government*. – England: Industrial Systems Research, 2009.

²⁰² MALAMUTH Neil: *Pornography*. In: KURTZ Lester (szerk.): *Encyclopedia of Violence, Peace, & Conflict*. – Amsterdam: Elsevier Inc., 2008.

²⁰³ WILSON Cody: *Can pornography contribute to the Prevention of Sexual Problems?* In: QUALLS Brandon et al. (szerk.): *The Precention of Sexual Disorders: Issues and Approaches*. – New York: Plenum, 1978.

²⁰⁴ MICHELSON Peter: *The Aesthetics of Pornography*. – New York: Herder and Herder, 1971.

²⁰⁵ KRONHAUSEN Eberhard, KRONHAUSEN Philips: *The Psychology of Pornography*. In: ARBARBANEL Aliza (szerk.): *The Encyclopedia of Sexual Behavior*. – New York: Hawthorn, 1967.

²⁰⁶ GAGNON John: *Sexuality and Sexual Learning in the Child*. In: GAGNON John (szerk.): *Sexual Deviance*. – New York: Harper and Row, 1967.

erotika az egyén pszichodinamikus fejlődésének elkerülhetetlen összetevője, a születéstől, egészen a halálig. Az egészséges szexualitás erotikus örömet keres, a gyengédség, és a szeretet összefüggéseiben.²⁰⁷ Ennek megfelelően a pornográfia nem lehet egy drámai eszköz a nők propagandista, és társadalmi tabukat tesztelő harcában, amely a nőkkel szemben alkalmazott agresszió, és erőszak eszméjét hirdeti.²⁰⁸ Forráskritikát alkalmazva megállapítottam, hogy a liberális eszme mindamellett, hogy az állammal szemben a szabadság-, és emberi jogok gyakorlása iránt magas követelményeket támaszt, ugyan olyan mértékű korlátozó intézkedések bevezetését is szükségesnek látja. Mind a kötelmi-, mind pedig a jogosultság gyakorlásának oldalán arányos-, és szükségszerű elemek jelennek meg. A liberális perspektíva úgy foglалható össze, amely a pornográfiát, annak fogyasztását, előállítását, és forgalmazását alapvető emberi jognak tekinti, amely az emberi test biológiai szükségleteinek kielégítését szolgálja, számos előnyös hatása ismert. Annak korlátozása csak úgy valósulhat meg, ha az más alapvető emberi-, és szabadságjogot sért.

2.1.3 A feminista értékrend

A feminizmus képviselői [köztük is kiemelkedően Dworkin, és MacKinnon (1988)] különösen szókimondók voltak e témában, mind a moralista (konzervatív), mind pedig a liberális eszméket vallókat megkérdőjelezték, azokat éles hangnemben bírálták. Az ideológia központjában a szex, mint hatalom összefüggés áll. A szexuális kapcsolat az elsődleges eszköz, amellyel a férfi a nőre hatni képes. Mivel ez a hatalom egyenlőtlenül került elosztásra, képes arra, hogy a nő magatartását szabályozza, és kényszerítse őket olyan tettek megtételére, amelyet igazából a férfi igényeinek kielégítése vezérel. A férfi a nőt a szexualizáción keresztül eszközeént használja. A pornográfia a nők elleni erőszak eszköze, amelynek fő célja a nemi hovatartozáson alapuló dominancia érvényesítése, és a nők fizikai/lelki károsítása. A pornográfia mindezt az agresszióval teremti meg.²⁰⁹ A nő a

²⁰⁷ CALDERONE Mary: Pornography as a public Health Problem. In: American Journal of Public Health, 1972., 62. évf. 3. sz. – p.: 374-376.

²⁰⁸ MALAMUTH Neil, BILLINGS Victoria: Why Pornography? Models of Functions and Effects. In: Journal of Communication, 1984., 34. évf. 3. sz. – p.: 117-129.

²⁰⁹ DWORKIN Alice, MACKINNON Andrea: Pornography and civil rights. – Minneapolis: Organizing Against Pornography, 1988.

pornográfia hím szubjektumának reflektora, és alkotója.²¹⁰ Brownmiller [1975] szavaival élve a pornográfia, olyan férfi találmány, mint a nemi erőszak: a nők személyét dehumanizálja, megalázó, és erőszakos, a szexuális érzelemtől, a morális gátlásig a nők szexuális kapcsolatának kiteljesedését korlátozza.²¹¹ Álláspontom szerint – forráskritika alkalmazásával – a feminista megközelítés egyoldalúnak tűnik. A világban nemcsak heteroszexuális, hanem homoszexuális pornográf anyagok is fellelhetők. Amennyiben azt vesszük alapul, hogy a pornográfia erőszakot szül, és kényszerítésre utaló cselekvést tartalmaz, úgy akkor az – kiindulva a homoszexuális pornográfiából – nem csak a nők, hanem a férfiak ellen is ugyanúgy irányul.^{212, 213} (Ez a megállapítás nemcsak a pornográfiával, hanem generálisan a nők ellen irányuló erőszakos cselekményekkel kapcsolatban is megállapítható. Lásd például a prostitúció jelenséget. Nemcsak heteroszexuális női-, hanem heteroszexuális férfi-, sőt homoszexuális nő-, és férfi prostitúció is létezik. De alapul vehetjük a női dominanciát hirdető „bds” filmeket is, amely a feminista szemléletnek éles ellentéte.)²¹⁴ Bár bizonyítható, hogy a pornográfia bizonyos területei lealacsonyító (dehumanizáló) tevékenységet közvetítenek, de azok egytől-egyig erőszakmentesek.²¹⁵ Sőt - a pornográfia alelemként - az erotika, a felek konszenzusán alapuló egészséges szexet feltételez.²¹⁶ Wilson [1978] érvelése alapján a pornográfiának egyáltalán nincsenek negatív hatásai, azok a szexuális oktatás területén leginkább pozitív funkciókkal rendelkeznek.²¹⁷ (Megjegyezni kívánom, hogy Wilson az 1980-

²¹⁰ MALAMUTH Neil, BILLINGS Victoria: Why Pornography? Models of Functions and Effects. In: *Journal of Communication*, 1984., 34. évf. 3. sz. – p.: 117-129.

²¹¹ BROWNMILLER Susan: *Against our Will: Men, Woman and Rape*. – New York: Simon & Schuster, 1975.

²¹² DONNERSTEIN Edward, BERKOWITZ Leonard: Victim reactions in aggressive erotic films as a factor in violence against women. In: *Journal of Personality and Social Psychology*, 1981., 41. év. 4. sz. – p.: 710-724

²¹³ FISHER William, BARAK Azy: Sex education as a corrective: Immunizing against possible effects of pornography. In: ZILMANN Dolf, BRYANT Jennings (szerk.): *Pornography: Recent Research, Interpretations, and Policy Considerations*. – Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates, 1989.

²¹⁴ KOVÁCS István: *A prostitúció jelensége és társadalmi kontrolljának vizsgálata empirikus módszerekkel PhD értekezés*, Budapest, UNI-NKE, 2016.

²¹⁵ ZILMANN Dolf, BRYANT Jennings: Effects of massive exposure to pornography. In: MALAMUTH Neil, DONNERSTEIN Edward (szerk.): *Pornography and Sexual Aggression*. – Orlando: Academic Press, 1984.

²¹⁶ FISHER William, BARAK Azy: Pornography, erotica, and behavior: More questions than answers. In: *International Journal of Law and Psychiatry*, 14. évf. 1-2. sz. – p.: 65-83.

²¹⁷ WILSON Cody: Can pornography contribute to the Prevention of Sexual Problems? In: QUALLS Brandon et al. (szerk.): *The Precention of Sexual Disorders: Issues and Approaches*. – New York: Plenum, 1978.

as amerikai elnöki bizottság kutatási igazgatója volt.)²¹⁸ A feminista álláspont úgy foglalható össze, hogy a pornográfia a férfi dominancia intézményesítésének központi eleme, nem reformálható, nem szüntethető-, és nem tiltható meg. A fenyegetettség törvénye az erkölcsiségre vonatkozik, a férfiak szempontjából, a férfi uralkodás szempontjából. Egy olyan politika, ami kritika a férfi dominanciával szemben, a nők alárendelt álláspontján keresztül.²¹⁹

Miután a három ideológia széleskörű elemzését végrehajtottam, olyan fogalom megalkotására törekedtem, amely a negatív diszkriminációt kerüli, azonban az álláspontok lényeges elemeinek megértése mellett konszenzusos megoldásra törekszik. Nézetemben a pornográfia az alábbi összetevőkkel bír: A pornográfia egy olyan leíró, vagy hallási, és látási

²¹⁸ A pornográfia meghatározására Amerikában az 1970-es, és 1980-as években két nemzeti bizottság alakult, amik a nyilvánosság számára megkísérelték pornográf expozíció és az agresszív viselkedés, valamint a bűnözés közötti kapcsolat tekintetében a leghatározottabb válaszokat megadni. Az 1970-es Obszcenitás és Pornográfia Bizottság megállapította, hogy a szexuális jellegű anyagokkal szembeni expozíció nem volt antiszociális, és káros hatású. Az 1980-as években Ronald Reagan [amerikai elnök, 1911-2004] a pornográfia káros/nem káros hatásairól egy másik kormányzati vizsgálatot rendelt el. A bizottságot Edwin Meese [1931-] főügyész vezette. Mielőtt a bizottság eredményeit nyilvánosságra hozták volna, az heves vitát váltott ki. A Meese Bizottság valószínűleg arra a következtetésre jutott, hogy a pornográfia és a nőkkel szemben alkalmazott szexuális erőszak között okozati összefüggés van. A jelentés szerint a pornofilmek megtekintése a tipikus szexuális viselkedést megváltoztatja, a nemi erőszakot trivializálja, a nők felé mutató férfi agressziót elősegíti. A jelentés azért nem volt teljesen objektív, mert a vizsgálat nagyrészt erőszakos pornográf anyagokra terjedt ki, általánosságban pedig az összes pornográf anyagra ilyen következtetés nem levonható. Bár a hírhedt sorozatgyilkos Ted Bundy is előadta vallomásában, hogy számos brutális gyilkosságát az erőszakos pornográfia ihlette, és a Meese Bizottság jelentése is ilyen összefüggést tárt fel, Palys (1986), és Linz (1987) kutatásai ezeket sorra cáfolták: a pornográfia a férfiak és nők közötti szexuális kapcsolat egalitárius viszonyát közvetítette, valamint a férfiak nőkre gyakorolt szexuális agressziója elhanyagolható (nem szignifikáns) volt. In: HERTZBERG Hunt: Ed Meese and his pornography commission. In: New Republic, 1986., 14. évf. – p.: 21-24.; PALYS Ted: Testing the common wisdom: The social content of video pornography. In: Canadian Psychology, 1986., 27. évf. – p.: 22-35; DONNERSTEIN Edward et al.: The findings and recommendations of the Attorney General's Commission on Pornography: Do the psychological "facts" fit the political fury? In: American Psychologist, 1987., 42. évf. p.: 946-953.; BALMER Steven: The Limits of Free Speech, Pornography and the Law. In: Aberdeen Student Law Review, 2010., 13. évf. 1. sz. – p.: 66-82

²¹⁹ MACKINNON Catharine: Not a moral issue. In: Yale Law & Policy Review, 1983., 2. évf. 2. sz. – p.: 321-345.

ingereket összekapcsoló produktum, amely egy vagy több ember szexuális kapcsolatát írásban, vagy képi-, és audió formátumban megjeleníti. A felek között fennálló szexuális viszony olykor a laikusok számára félreérthetően erőszakosnak tűnő jeleneteket is tartalmaz, az viszont a felek egybehangzó akaratnyilvánításán, és konszenzusán alapul. A pornográf anyagok előállításának célja a nemi vágy felkeltése, és a fogyasztók szexuális igényeinek kielégítése, amelyet a gyártó(k) kedvtelése, vagy profitszerzése motivál.

2.2 A gyermekpornográfia (jogi) fogalma

A pornográfián belül a gyermekpornográfia nem jelent mást, mint a gyermekek szexuális zaklatását, az azzal kapcsolatos visszaélések összességét.²²⁰ Miután a köztudatban a gyermekpornográfia káros hatásainak tekintetében elsődlegesen a szexuális kizsákmányolás, valamint a szexuális visszaélés került azonosításra, ezért arra kell törekednünk, hogy ezeket az elemeket a definícióalkotás során integráljuk. Mindannyiunk közös érdeke, hogy a gyermekpornográfia meghatározása a lehető legpontosabb legyen, hogy a visszaélésekkel okozott károk, és elkövetők büntetlenül ne maradhassanak. Az már szinte megszokottnak nevezhető, hogy bármely a világon előforduló jelenség definiálására egységes álláspont még nem született. Ahogy a pornográfia fejezetben is bemutatásra került, sem a pornográfia, sem a gyermekpornográfia nem jelent kivételt e kitétel alól. A gyermekpornográfia meghatározására amennyi ország, annyi fogalom meghatározás, és szabályozás született. A teljesség igénye nélkül csokorba szedtem pár európai, afrikai, és amerikai országot, ahol nemhogy az elkövetői magatartás, hanem az életkor tekintetében sincs egyetértés, meggátolva ezzel a fogalom meghatározás osztatlanságát.

A legtöbb országban a gyermekpornográfiával kapcsolatos szabályozás a felnőtté még nem vált populációt helyezi oltalom alá. (Ez lehet 18-, de ugyanakkor például az Amerikai Egyesült Államokban 21 életév is.)²²¹ Teszi mindezt azért, mert a gyermekek beszámítási, és

²²⁰ ALLEN Ernie: Child Pornography: Model Legislation & Global Review. – United States: International Centre for Missing & Exploited Children, 2013.

²²¹ Érdekesként kell már e kritériumnál is megjegyeznünk, hogy a szóhasználat a gyermekpornográfiát öleli fel, ám a fogalom a klasszikus gyermekkor, a fiatalkor, vagy a fiatalokú felnőtt vonatkozásában különbséget nem tesz.)

cselekvőképességgel nem rendelkeznek, nem képesek arra, hogy erkölcsileg, jogilag önálló döntést hozhassanak. Ugyanakkor vannak olyan országok, ahol a jogi cselekvő-, és beszámítási képesség a szexuális aktivitáshoz kapcsolódó hozzájárulás életkorát nem befolyásolja. Portugáliában például a gyermekpornográfiával kapcsolatos bűncselekmény sértettje kizárólag 14 év alatti személy lehet. A 14 év feletti, és a szexuális aktivitásra már megérett fiataikorú, ha hozzájárulását adja, gyermekpornográfia bűncselekmény sértettjévé nem válhat. Svájcban ez a beleegyezési idő a 16. életév betöltése, ugyanakkor a gyermekpornográfiával kapcsolatos jogszabályok minden 18 életév alatti gyermek védelmét megteremtik. A svájci jogalkotás első olvasatra kicsit ellentmondásosnak tűnhet, azonban ez csak látszat: Amennyiben a 16. életévét betöltött személy előzetes tájékoztatást követően, beleegyezésével pornográf anyag előállításában részt vesz, úgy e bűncselekmény sértettje nem lehet. Amennyiben viszont e szükséges kritériumok hiányoznak, úgy akár a 16-18 év közötti korosztály is a bűncselekmény sértettjévé válhat. A 16-18 év közötti gyermekek érvényes beleegyező nyilatkozata határozza meg, hogy a kapcsolódó tevékenységek jogellenessé válnak avagy sem. Álláspontom szerint a gyermekpornográfiával kapcsolatban alkotott jogszabályoknak minden nagykorúvá nem vált gyermeket meg kell védeniük, tekintet nélkül arra, hogy a szexuális aktivitáshoz kapcsolódó hozzájárulási „jogosultságukat” gyakorolhatják-e vagy sem. A gyermekek, és fiataikorúak szexuális aktus létesítéséhez fűződő jognyilatkozatát nem lehet úgy tekinteni, hogy az megfelel a jogi beszámítási-, és cselekvőképesség kritériumainak. Nem létezhet olyan hatályos, normaszabó gyermekkorútól, vagy fiataikorútól származó érvényes jognyilatkozat, ami lehetőséget teremt arra, hogy a gyermekek pornográfiában, és a hozzá kapcsolódó jogellenes cselekményekben (pl. prostitúció) résztvehessenek. De ugyan ez a helyzet az elkövetés tárgyával is. Míg Barbadoson az elkövetés tárgyának kizárólag a gyermekekről készült fényképfelvételek számítanak, addig Belgiumban bármely médiával kapcsolatos vizuális objektum e tekintet alá esik. Dél-Afrikában bármely kép, vagy leírás megvalósíthatja a bűncselekményt, amennyiben azon 18 év alatti személy szerepel. Az elkövetési magatartás is országonként változó: Svédországban a gyermekpornográf felvételek birtoklása jogellenes, ám, ha valaki azt „csak nézi, figyeli” nem büntethető. Svédországban például nem jogellenes interneten gyermekpornót nézni, csak akkor válik valaki bűnelkövetővé, amennyiben azt adathordozóra

elmenti.²²² Számtalan országot, példát lehetne még hozni arra, hogy a nem egységes jogrendszer a gyermekpornográfia fogalmát hogyan kezeli, azonban a tanulmánynak ez – a korlátozott oldalszám végett - nem tárgyköre.

A következőkben a tematika szerint ismerjük meg, hogy európai viszonylatban, az unióban, és különös tekintettel hazánkban a gyermekpornográfia hatályos szabályozása milyen magatartást rendel büntetni, a bűncselekményt ki követheti el, és a büntetőjogág mely személyeket helyezte oltalom alá.

2.3 A gyermekpornográfia a nemzetközi (uniós) jogalkotásban

A gyermekpornográfia elleni küzdelem az uniós jogalkotásban stratégiai jelentőségű. Amióta a Tanács 1997-ben az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelem terén együttes fellépést fogadott el, a kezdeményezések száma nemzeti és regionális szinten is megsokszorozódott.²²³ A tanulmány csupán két – talán súlyozottan a legfontosabb - uniós dokumentum elemzését tudja végrehajtani, mert a pályázat terjedelmének nagysága korlátozott.

Az első a Tanács 2004/68/IB (2003. december 22.) számú kerethatározata.²²⁴ A kerethatározatot a CNS 2001/0025 számú konzultációs eljárással fogadták el, 2004. január 20-án lépett hatályba, az elfogadó államok pedig 2006. január 20-ig voltak kötelesek azokat a hazai joganyagukba beemelni. A kerethatározat a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelem vonatkozásában a tagállamok büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésére vonatkozó törvényi és rendeleti szabályozásait kívánta közelíteni, összehangolni. Az uniós norma egy olyan rendszert hozott létre, amelyben a gyermekpornográfiát bűncselekménnyé nyilvánította, meghatározta a minősítő (súlyosbító) körülményeket, megteremtette az elkövetők büntetőjogi üldöztetését, szankciókat szabott ki, és a sértetteket megfelelő támogatásban részesítette. A joganyag a

²²² PETIT Miguel Juan: Rights of the Child. – United Nations: Economic and Social Council, 2004.

²²³ 97/154/JHA - Joint action to combat trafficking in human beings and sexual exploitation of children – (hatályba lépett: 1997. február 24-én) (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=LEGISSUM:133072>) (letöltés ideje:2017.08.01.)

²²⁴ 2004/68/JHA - Combating of the sexual exploitation of children and child pornography - (hatályba lépett: 2003. december 22-én) (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:133138&from=HU>) (letöltés ideje:2017.08.01.)

gyermek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos bűncselekmény tiltott-, valamint a gyermekpornográfiával kapcsolatos, számítógépes rendszer felhasználásával vagy anélkül megvalósított büntetendő magatartásait az elsők között konkretizálta. (Tilos a gyermekek prostitúcióra kényszerítése, a gyermekprostitúció bármilyen módon történő kihasználása vagy elősegítése, vagy az abból származó haszonszerzés. Tilos a gyermekkel folytatott szexuális tevékenység, amely érdekében az elkövető erőszakhoz, kényszerítéshez vagy fenyegetéshez folyamodik, vagy a szexuális szolgáltatásért cserébe pénzt vagy bármilyen egyéb jutalmazást ajánl fel, vagy visszaél bizalmi helyzetével, tekintélyével vagy a gyermekre gyakorolt befolyásával. Tilos gyermekpornográfia előállítás, gyermekpornográfia forgalmazása, terjesztése vagy továbbítása, gyermekpornográfiát tartalmazó anyagok felajánlása vagy azok hozzáférhetővé tétele, gyermekpornográfia megszerzése vagy birtoklása.) A tagállamok részére meghatározta továbbá, hogy a jogharmonizáció során úgy kötelesek eljárni, hogy gyermekpornográfia bűncselekmény esetén mind a felbujtói-, mind pedig a kísérleti magatartást büntetendővé kell nyilvánítaniuk, valamint a cselekmények alapbüntethetőségi tétele 3 évnél-, minősítő körülmény esetén 5 évnél alacsonyabb szabadságvesztéssel járó büntetés nem lehet. A jogszabály a természetes személy felelősségén felül, a jogi személy büntető-, és polgári felelősségét is bevezeti. Tekintettel arra, hogy az uniós normát az aláíró államok a saját joganyagukba beemelni kötelesek, ezért a kerethatározat a hatásköri szabályokra is kritériumokat határozott meg. (Területiség elve: valamely állam igazságszolgáltatási jogkörrel rendelkezik, amennyiben a bűncselekményt a területén követték el. Aktív személyiség elve: valamely állam igazságszolgáltatási jogkörrel rendelkezik, amennyiben az elkövető az adott tagállam állampolgára. A bűncselekményt az adott tagállam területén székhellyel rendelkező jogi személy javára követték el.) A norma vonatkozásában gyermek bármely 18 életév alatti személy, gyermekpornográfia pedig, minden olyan pornográf anyag, amely vizuálisan jeleníti meg a következőket: kifejezetten szexuális magatartást tanúsító vagy abban közreműködő létező gyermeket, beleértve a gyermek nemi szerveinek vagy szeméremtájának explicit bemutatását, vagy ilyen magatartást tanúsító vagy abban közreműködő gyermeknek tűnő létező személyt, vagy ilyen magatartást tanúsító vagy abban közreműködő nem létező gyermeket ábrázoló élethű képeket.

A kerethatározatot az Európai Parlament és Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló irányelve váltotta.²²⁵ Az irányelv a bűnelkövetőkkel szemben alkalmazott szankcióktól az áldozatvédelmen át, egészen a prevencióig terjedő szempontrendszerrel összefoglalja. A jogszabály a gyermekek szexuális bántalmazásával, szexuális kizsákmányolásával, valamint a gyermekpornográfiával kapcsolatos bűncselekményeket az Európai Unió egész területén harmonizálja. A kerethatározathoz képest számos változtatást eszközölt, így például az internetes gyermekpornográfia és a szexturizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos rendelkezéseket is tartalmaz. A norma négy bűncselekményi kategóriában mintegy húsz bűncselekményt határoz meg. A négy kategória a szexuális bántalmazást, a szexuális kizsákmányolást, a gyermekpornográfiát, és a gyermekekkel való, szexuális céllal történő internetes kapcsolatfelvételt öleli fel. A szexuális bántalmazás a beleegyezési korhatárt el nem ért gyermekkel folytatott szexuális tevékenység, vagy a gyermeknek valamely harmadik féllel folytatott szexuális tevékenységre kényszer alkalmazásával történő késztetését jelenti. A szexuális kizsákmányolás alatt a gyermek gyermekprostitúcióra kényszerítését vagy pornográf előadáson való részvételre való késztetését értjük. A gyermekpornográfia a jogszabály értelmében annak birtoklását, ahhoz való hozzáférést, terjesztését, szolgáltatását, vagy készítését jelenti. A gyermekkel való, szexuális céllal történő internetes kapcsolatfelvétel a szexuális kizsákmányolás elkövetése céljából történő találkozással gyermeknek tett internetes ajánlatot, valamint a gyermek ugyanilyen úton való késztetését, az őt bemutató pornográf anyag szolgáltatására vonatkozó tényállásokat gyűjti össze. Bár hasonlóan, ahogy a korábbi fejezetben is ismertetésre került, a jogszabály a tagállamokra bízta, hogy a beleegyezésen alapuló szexuális tevékenységek tekintetében bizonyos gyakorlatok büntetendők-e tekintendők-e vagy sem. (Mindezt persze csak akkor, ha azok hasonló életkorú, hasonló lelki és testi érettségi szintű személyeket érintenek, és a szexualitás normális felfedezésének tekinthetők.) Ugyanakkor e kitévétől függetlenül az irányelv a

²²⁵ Directive 2011/93/EU - of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on combating sexual abuse and sexual exploitation of children, and child pornography, replacing the Council Framework-Decision 2004/68/JHA – (hatályba lépett: 2011. december 17-én) (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:jl0064&from=HU>) (letöltés ideje:2017.08.01.)

gyermekpornográfiával kapcsolatban többletfeladatokat is megszab: az internetes gyermekpornográfia vonatkozásában a tagállamoknak intézkedniük kell a területükön üzemeltetett, gyermekpornográf jellegű honlapok azonnali eltávolítása érdekében, emellett törekedniük kell arra, hogy a külföldön üzemeltetett honlapokat eltávolíttassák. Ezenkívül az internetfelhasználókkal kapcsolatos, bizonyos átláthatósági és tájékoztatási feltételek mellett lehetőségük van arra, hogy a területükön az ilyen honlapokhoz való hozzáférést letilthassák. A vádemeléssel kapcsolatos büntetőeljárások lefolytatása pedig nem lehet kizárólag az áldozat által tett bejelentés vagy feljelentés függvénye, a büntetőeljárásnak akkor is lefolytathatónak kell lennie, ha az adott személy a vallomását, vagy magánindítványát például visszavonta. Ezenkívül a legsúlyosabb bűncselekmények bizonyos típusai esetében kellő idővel az áldozat nagykorúvá válását követően is lehetőséget kell biztosítani a vádemelésre. Mindemellett az irányelv a korábbi kerethatározattal megegyezően a büntetési tétel minimumát is meghatározza, valamint a felbujtást, és a kísérletet is büntetni rendeli. A súlyosbító körülmények között megtaláljuk a különösen kiszolgáltatott gyermek fogalmát is, valamint csakugyan minősítő körülmény, ha a bűncselekményt a gyermek családtagja, vagy bizalmi vagy hatalmi helyzetével visszaélő személy követi el, sőt az is, ha az elkövető korábban már hasonló jellegű bűncselekményért elítélték. A joghatóság kérdéskörében az irányelv a kerethatározatot az alábbiakkal egészítette ki: a tagállamok joghatósággal rendelkeznek a területükön az állampolgáraik által elkövetett bűncselekmények esetén, joghatóságukat a külföldön elkövetett bűncselekményekre is kiterjeszthetik, ha az elkövető szokásos tartózkodási helye a területükön található, illetve ha a bűncselekményt a területükön letelepedett jogi személy javára követték el, sőt akkor is, ha az áldozat az ő állampolgáruk.

Bár a tanulmány korlátozott terjedeleme között mozog, nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a két jogforrás mellett ugyan olyan kiemelt jelentőséggel bírnak az Egyesült Nemzetek Szövetségének, és az Európa Tanács jogforrásai is. (A Gyermek Jogairól szóló New York-i Egyezmény, és annak Fakultatív Jegyzőkönyve, vagy az Európa Tanács Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezménye, és a Gyermek Szexuális Kizsákmányolás és Szexuális Zaklatás elleni védelméről szóló Egyezménye is.)^{226, 227, 228, 229}

²²⁶ Convention on the Rights of the Child - Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 44/25 of 20. November 1989. – (hatályba lépett: 1990. szeptember 02-án) (<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)

A következőkben pedig ismerjük meg, hogy Magyarország az uniós jogalkotást a büntető joganyagába milyen módon helyezte át, az a nemzetközi kerethatározathoz, és irányelvhez asszimilálódik-e.

2.4 A gyermekpornográfia a nemzeti (hazai) jogalkotásban

Bár a hatályos Büntető Törvénykönyvünk XX. fejezete a gyermekek érdekét sértő, és család elleni bűncselekmények címet viseli, a gyermekpornográfia mégis a XIX. fejezetben a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények között található.²³⁰

Gyermekpornográfia

204. § (1) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt

a) megszerez vagy tart, büntett miatt három évig,

b) készít, kínál, átad vagy hozzáférhetővé tesz, egy évtől öt évig,

c) forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetve ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott bűncselekményt az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonytal visszaélve követi el.

²²⁷ Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography - Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution A/RES/54/263 of 25. May 2000. – (hatályba lépett: 2002. január 18-án) (<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPSCCRC.aspx>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)

²²⁸ Convention on Cybercrime – Council of Europe - (hatályba lépett: 2001. november 23-án) (http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/documents/libe/dv/7_conv_budapest_/7_conv_budapest_en.pdf) (letöltés ideje: 2017.08.01.)

²²⁹ Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse - Council of Europe - (hatályba lépett: 2007. október 25-én) (<https://rm.coe.int/168046e1e1>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)

²³⁰ 2012. évi C. törvény – a Büntető Törvénykönyvről – (hatályba lépett: 2012. július 13-án) (https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV) (letöltés ideje: 2017.08.01.)

(3) Egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott bűncselekményhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(4) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf műsorban

a) szereplésre felhív, három évig,

b) szerepeltet, egy évtől öt évig

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket pornográf felvételen való szereplésre felhív,

b) olyan pornográf műsoron vesz részt, amelyben tizennyolcadik életévét be nem töltött személy szerepel vagy ilyen személyek szerepelnek,

c) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy vagy személyek pornográf műsorban való szerepeltetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(6) Aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvétel készítéséhez, forgalomba hozatalához vagy az azzal való kereskedelemhez szükséges vagy azt könnyítő feltételeket biztosítja, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A törvény a hetedik bekezdésben a pornográf felvétel, valamint a pornográf műsor fogalmát határozza meg. A jogszabály szerint a pornográf felvétel olyan videó-, film- vagy fényképfelvétel, illetve más módon előállított képfelvétel, amely a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolja. A pornográf műsor fogalma alatt pedig a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal megjelenítő, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvés vagy előadást értjük.

A bűncselekmény jogi tárgya a kiskorúak egészséges szexuális fejlődésének védelméhez fűződő társadalmi érdek. Passzív alanya a kiskorú személy, ám a törvény joghatóságát a tizenhatodik életévét betöltött, és házasságkötéssel nagykorúvá vált személyekre is. Az elkövetés tárgya a pornográf felvétel, illetőleg a pornográf műsor.

Az elkövetési magatartások hat csoportba oszthatók. Az első csoportba azok a magatartások tartoznak, amelyek a passzív alanyról pornográf felvételt megszereznek, tartanak, készítenek, kínálnak, átadnak, (nagy nyilvánosság számára) hozzáférhetővé tesznek,

forgalomba hoznak, azzal kereskednek. A második csoportban az anyagi eszköz szolgáltatása található. A harmadik csoportban azok az elkövetési magatartások lelhetők fel, amelyek a passzív alanyt pornográf műsorban szereplésre felhívják, szerepeltetik. A negyedik csoport a szereplésre felhívás magatartását vonultatja fel, azonban a passzív alanyt nem pornográf műsorban, hanem pornográf felvételen kívánja szerepeltetni. Az ötödik csoportban a részvétel büntetendő, olyan pornográf műsoron, amin a passzív alany szerepel. A hatodik csoport az anyagi eszközök szolgáltatását jelenti, mint sui generis bűnsegédi magatartást.

A bűncselekményt bárki elkövetheti, azonban a bűnösség kizárólag szándékosság lehet. Mivel célzatos bűncselekmény, ezért a bűnösség tekintetében is csak dolus directus (egyenes szándék) állapíthat meg.

A magyar jogszabály a nemzetközi szabályozáshoz részben alkalmazkodott. Gondolok itt például arra, hogy a törvény a minősített esetek közé a nemzetközi elvárásokat is beépítette. Ilyen magatartás például, és egyben a cselekménye súlyosabban büntetendő annak, aki a bűncselekményt az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonytal visszaélve követi el. A hazai és a nemzetközi norma között a bűncselekmények büntetési tételének vonatkozásában is összhang van. Megjegyzést kíván viszont a nemzetközi szerződés azon szövegrésze, amely a „kiskorúnak látszás” fogalmával operál. A hatályos Büntető Törvénykönyv a pornográf felvételen ábrázolt alany életkorához köti a cselekmény megvalósulását, amely a nemzetközi norma aktusát figyelmen kívül hagyja. A szóban forgó tényállás egyfajta szexuális perverzió ellen kíván büntetőjogi védelmet teremteni, amelynél nem az ábrázolt személy életkorának van döntő jelentősége, hanem gyermeki kinézetének. A büntetőjogi fellépés tehát nem csak akkor indokolt, ha az ábrázolt személy nem töltötte be a 18. életévét, hanem akkor is, ha az ábrázolt személy - aki esetleg már 18 év feletti - kinézetében fejletlen. E véleményt erősíti, hogy az ábrázolt alanyok életkorát az eljárás során legkritikább esetben lehet felderíteni. Valójában az ábrázolt alanyok kinézete alapján kerül sor az elkövető felelősségre vonására. Ez a gyakorlat ellentétben áll a törvényességgel, mert a hatóságnak bizonyítani kellene a pornográf felvételen szereplő személy életkorát, és nem lenne elegendő az ábrázolt alanyok életkorának csak a becslése. Éppen ezért indokoltá válhat kiegészítő törvényhely és/vagy szöveg beemelése, ami ezt a joghézagot megszüntethetné.²³¹

²³¹ BLASKÓ Béla, MIKLÓS Irén, PALLAGI Anikó, POLT Péter, SCHUBAUER László: Büntetőjog különös rész I. – Budapest-Debrecen: Rejtjel Kiadó, 2013.

A gyermekek sérelmére elkövetett visszaélések, és a gyermekpornográfia bűncselekmények elemzését követően a nemzetközi szervezetek témával kapcsolatos iOCTA, és INHOPE jelentéseit veszem górcső alá, egyúttal bemutatom, hogy világszerte ez milyen fenyegetettségét, és veszélyt hordoz magában.

3. Nemzetközi kitekintés

3.1 A gyermekpornográfia, mint nemzetközi veszélyforrás

E fejezetben a már meglevő kutatási eredményekkel próbálom felhívni a figyelmet arra, hogy a gyermekpornográfia milyen veszélyeket is rejt önmagában. Miért is veszélyes, ha a jogalkotó nem szab gátat annak, hogy a gyermekek önállóan, bizonyos kor eltelte után a gyermekpornográfiában való részvételhez beleegyezésüket adják? Költői kérdésre nemes egyszerűséggel az alábbi választ adhatjuk: ezáltal a bűnelkövetők a törvényi üldözhetőség elől megmenekülhetnek.

A világon számos tanulmány született, amely a pornográfia gyermekkorúakra, és serdülőkre gyakorolt hatását vizsgálja. Mindegyikben közös, hogy a gyermekpornográfiával kapcsolatos kényszeres, addiktív bűnözői magatartás olyan globális trendnek tekinthető, amely egyetlen kultúra, vagy régió számára sem különíthető el. A gyermekpornográfia nem szűkíthető le egy adott régióra, az a világon mindenhol jelen van, érintve akár a 10-, a 18-, vagy a 21 éves korosztályt, akár Angliában, akár az Egyesült Államokban, vagy akár Tajvanon is.^{232, 233, 234, 235, 236} Köszönhető ez mindannak, hogy az internet szinte minden fiatal életében kiemelt szerepet játszik. Egy világméretű - tizenhárom különböző ország

²³² YBARRA Mitchell et al: Exposure to Internet pornography among children and adolescents: A national survey. In: *CyberPsychology and Behavior*, 2005., 8. évf. – p.: 473–486.

²³³ BRAUN_CUORVILLE Debra et al: Exposure to sexually explicit web sites and adolescent sexual attitudes and behaviors. In: *Journal of Adolescent Health*, 2009., 45. évf. – p.: 156–162.

²³⁴ MALAMUTH Neil et al: Developmental pathways into social and sexual deviance. In: *Journal of Family Violence*, 2010., 25. évf. – p.:141–148.

²³⁵ SUSSMAN Steven: Sexual addiction among teens: A review. In: *Sexual Addiction & Compulsivity*, 2007., 14. évf. – p.: 257–278.

²³⁶ YEN Chang et al: Multi-dimensional discriminative factors for Internet addiction among adolescents regarding gender and age. In: *Psychiatry Clinical Neurosciences*, 2009., 63 évf. 3. sz. – p.: 357–364.

részvételével zajló - internetes felmérés azt mutatta, hogy a brit fiatalok 100-, az izraeli ifjúság 98-, a cseh serdülők 96-, és a kanadai gyerekek 95 százaléka rendszeresen használja az internetet. Az Egyesült Államokban a 12-17 éves korosztály 93 százaléka internet-felhasználó, ebből 63 százalék az internetre naponta átlagosan többször fellép, és 36 százalék a világhálón folyamatosan online státusszal megtalálható.²³⁷

A serdülők szexuális jellegű anyagokkal való találkozását és fogyasztását az internetes technológiák közelmúltbeli elterjedése jelentősen megváltoztatta. Ha egyszer az adatkapcsolat a személyi számítógép, a mobiltelefon, vagy más elektronikai eszköz felületén létrejön, ebben a rendkívül szexualizált környezetben a gyermekek felügyelet nélkül maradnak.²³⁸ Figyelemre méltó az a tartalom, mennyiség, és terjedeleme, ami a szexualitással kapcsolatban az interneten fellelhető. A technikailag közvetített pornográf tartalom példátlan sebességgel megannyi újdonságot, és változatosságot kínál. E körülmények alapján feltételezhetjük, hogy a serdülők interneten keresztül történő pornográfiához való hozzáférése semmilyen más eszközzel nem párosul.²³⁹

Egy lengyel kutatás szerint az internetet használó gyermekek 92 százaléka online szolgáltatásokon belül kommunikál. 75 százalékuk neten kívüli találkozóra kapott már ajánlatot, és 25 százalék volt, aki - elfogadva ezt a javaslatot – a találkozón részt vett. A gyermekek 56 százaléka már folytatott nemkívánatos szexuális beszélgetést, a beszélgetések 14-, a képek küldése és/vagy fogadása 66-, és a találkozóra való felhívás 69 százalékát szexuális indíttatás ösztönözte.²⁴⁰ A gyermekek koruknál fogva fel sem fogják, hogy a szexuális bűnelkövetők milyen erkölcsi-, és fizikai károkat okozhatnak/okoznak. Egy közelmúltban lezajlott kísérlet a fentieket teljes mértékben alátámasztja: Croft [2007] és társai az úgy nevezett „sexting” jelenség gyermekekre gyakorolt hatását vizsgálták, amely bizonyította, hogy a gyermekek ugyan a gyermekpornográfia veszélyeivel tisztában vannak, ám a legtöbb fiatal e veszélyre fittyet hányva, a szexuális képek, videók és különböző

²³⁷ OWENS Eric et al.: *The Impact of Internet Pornography on Adolescents: A Review of the Research.* – United Kingdom: Routledge, 2012.

²³⁸ COOPERSTMIH Jonathan: *Does your mother know what you really do? The changing image and nature of computer-based pornography.* In: *History and Technology*, 2006., 22. évf. 1. sz. – p.:1–25.

²³⁹ WOLAK Janis et al.: *Trends in youth reports of sexual solicitations, harassment and unwanted exposure to pornography on the Internet.* In: *Journal of Adolescent Health*, 2007., 40. évf. – p.: 116–126.

²⁴⁰ OWENS Eric et al.: *The Impact of Internet Pornography on Adolescents: A Review of the Research.* – United Kingdom: Routledge, 2012

anyagok cserélését szórakoztatónak tartja.²⁴¹ Az Egyesült Államokban a serdülő-kultúrájában a „sexting” normalizált magatartásformává vált. A megkérdezett fiatalok közül 58 százalék, azaz a többség nem tartotta veszélyesnek, ha az interneten szexuális tartalmú anyagot oszt meg, annak legáltalánosabb indokát egymás szórakoztatásában jelölték meg. A kutatás azt mutatta, hogy a gyermekek a „sextinghez” kapcsolódó kockázatokkal tisztában vannak, mégis az napi életük részévé vált, a szexuális tartalmú anyagok cserélése folyamatos jellegű. Az a tény, hogy a szocializációs folyamatok eredményeképpen a jelenség mindennapossá vált, nem jelenti azonban azt, hogy ezt a viselkedést egyszerűen a felnőtteknek, a hatóságoknak, és a szociális szakembereknek el kell fogadniuk és ártalmatlannak kell tekinteniük, ugyanis a gyermekek nem rendelkeznek kellő érettséggel ahhoz, hogy a jelenség káros következményeit felismerjék. Az interneten kicserélt képek, ha nem is abban a pillanatban, de a gyermekek későbbi életük során becsületükre, hírnevükre negatív hatást gyakorolhat, amely akár zaklatásokhoz, visszaélésekhez is vezethet.²⁴² Mivel a gyermekek korlátozott beszámítási-, és cselekvőképességgel rendelkeznek, ezért a felnőttekre, a hatóságokra, és a szociális szakemberekre nagy felelősség hárul, hogy a gyermekek egészséges erkölcsi-, testi-, és lelki fejlődésüket megvédjék, és megteremthessék.

3.2 Nemzetközi szervezetek és jelentéseik

3.2.1 iOCTA

Ahogy azt láthattuk a gyermekpornográfia a határokon átnyúló nemzetközi veszélyforrássá nőtte ki magát, ezért az ellene való fellépés nem egy állam, hanem az államok közösségének a feladata. Ad absurdum e logikát tovább folytatva az Európai Unió gyermekpornográfia elleni küzdelmének hatékonysága az államok által delegált szakpolitikai döntéshozóinak együttműködésétől nagymértékben függ. Az együttműködés pedig csak úgy valósulhat meg, ha van egy olyan közös uniós szervezet, amely a végrehajtásban résztvevő

²⁴¹ A „sexting” a szexuálisan szuggesztív, explicit képek, videók, és anyagok digitális rögzítését, majd annak mobiltelefonnal, vagy internetes felülettel a közösségi oldalakon - például Facebook, MySpace, Twitter, stb. – való megosztását, továbbítását, cserélését jelenti.

²⁴² CROFTS Thomas, LEE Murray: „Sexting”, Children and Child Pornography. In: Sydney Law Review, 2013., 35. évf. 85. sz. – p.: 85-106.

ügynökségek, intézmények, és más releváns partnerek kölcsönös információcseréjén alapuló helyzetelemzését a döntéshozók számára előkészíti. Ennek egyik legfontosabb csúcsszerve, az EUROPOL 1995-ben alakult, amelynek elsődleges feladatai közt szerepelt, hogy a tagállamok bűnüldöző hatóságainak a nemzetközi bűncselekmények, és a terrorizmus elleni fellépésében segítséget nyújtson, valamint az államok közötti koordinációt megteremtse.²⁴³ (A tanulmány az EUROPOL felépítését, szervezetét, és működését nem tárgyalja, annak részintézményével az iOCTA jelentéseivel foglalkozik.)

Több alapfeladat mellett ez volt az első olyan szerv, amely a döntéshozók részére a hírigényeket kielégítette, azaz a tagállamok közötti bűnügyi információk elemzését-értékelését elvégezte, megteremtve ezzel az Európai Unió (bűnüldözési) szakpolitikája kidolgozásának információs háttértámogatását. Ez a háttértámogatás a tagállamok rendőrségi, vám- és igazságügyi együttműködésének biztosításában, valamint a menekültüggyel, a bevándorlással és a külső határok ellenőrzésével kapcsolatos összehangolt politika kialakításában kiemelkedő szerephez jutott. A Maastrichti, Amszterdami és Nizzai Szerződések a bel- és igazságügy terén egy közös jogi keretrendszert hoztak létre, a tagállamok politikai területeit az Európai Unió többi politikai területével összehangolták, azonban az új veszélyek, és fenyegetések a világban olyan változást idéztek elő, ami a tagállamokat új intézkedések bevezetésére sarkallták.^{244, 245, 246} A külvilágban materializálódó változásokra minden Európai Uniót érintő szervnek és/vagy szervezetnek az eredményesség megtartása mellett reagálnia kellett, ezért ez a természetes fejlődés, mesterséges fejlesztés az EUROPOL intézményét sem kímélte. A Rómában 2004. október 29-én aláírt Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés a szabadságon, a biztonságon és a jog

²⁴³ DISLEY Emma, IRVING Barrie, HUGHES William, PATRUNI Bhanu: Evaluation of the implementation of the Europol Council Decision and of Europol's activities. – Santa Monica: Rand Corporation, 2012.

²⁴⁴ Amszterdami Szerződés - Az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Közösségeket létrehozó szerződések és egyes kapcsolódó aktusok módosításáról -, 1997. október 02-án, (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)

²⁴⁵ Maastrichti Szerződés – Az Európai Unióról szóló szerződés -, 1992. február 07-én, (https://europa.eu/european-union/law/treaties_hu), (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)

²⁴⁶ Nizzai Szerződés – A Bizottság összetételének módosításáról, illetve a tanácsi szavazási rendszer átalakításáról -, 2001. február 26-án, (https://europa.eu/european-union/law/treaties_hu), (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)

érvényesülésén alapuló közös térséget szilárdabb alapokra helyezte.²⁴⁷ A 2005. évben hatályba lépő Hágai Program feladatul szabta meg, hogy az EUROPOL közreműködésével minden tárgyévben egy olyan tagállami információkon alapuló összefoglaló helyzetjelentés készüljön, amely a biztonságot fenyegető-, és veszélyeztető kockázatokat - különös tekintettel a szervezett bűnözés-, és terrorizmus vonatkozásában - azonosítsa, elemezze-értékelje, és azt a döntéshozók részére stratégia-alkotás céljából felterjessze.²⁴⁸ E feladat végrehajtására alakult meg az úgy nevezett OCTA (Organized Crime Threat Assessment) jelentés-készítésének intézménye, amely a korábbi EUROPOL által gyártott témajelentéseket, először 2006-ban immáron a Hágai Programnak megfelelően az „Európai Unió Szervezett Bűnözés Fenyegtettségének Értékelése” címmel leváltotta.

Az OCTA jelentések egy olyan közös adatbázis változóit dolgozták fel, amelyekhez a számadatokat a tagállamoknak kiküldött kérdőívek megválaszolása szolgáltatta. Az úgy nevezett „Survey” statisztikai feldolgozó módszer célja annak megteremtése, hogy olyan információkat gyűjtsön, amelyek alapján egy adott jelenség leírhatóvá-, más jelenségekkel összehasonlíthatóvá válják, a közöttük levő összefüggés feltárható legyen, eredményeit pedig általánosítani tudják. A kutatások módszere alapos szakmai előkészítő munkát, gondos adatfelvitelt, ellenőrzést, és pontos dokumentálást követel meg, különben az eredmények torzulhatnak, és azoknak a valósághű értelmezése veszélybe kerül.²⁴⁹ Az OCTA jelentések mindösszesen hat szemesztert éltek meg, a hozzá fűzött reményeket nem váltották be, a Hágai Programban meghatározott célt megvalósítani nem tudták. A hivatalos felülvizsgálati jelentés megállapította, hogy sem az alapos szakmai előkészítő munka (kutatási módszer megválasztása), sem a gondos adatfelvitel (adatgyűjtési mechanizmus bonyolultsága), sem az ellenőrzés (tagállamok beküldött dokumentációinak hivatalos jóváhagyása), sem a pontos dokumentálás (tagállamok részértékelései) sem valósult meg, így az eredmények nem voltak

²⁴⁷ Szerződés az Európai Alkotmány létrehozásáról – Rómában -, 2004. október 29-én, (https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/treaty_establishing_a_constitution_for_europe_hu.pdf) (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)

²⁴⁸ Hágai Program – A szabadság, a biztonság, és a jog érvényesülésének erősítése az Európai Unióban – 2005. március 03-án ([http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52005XG0303\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52005XG0303(01))), (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)

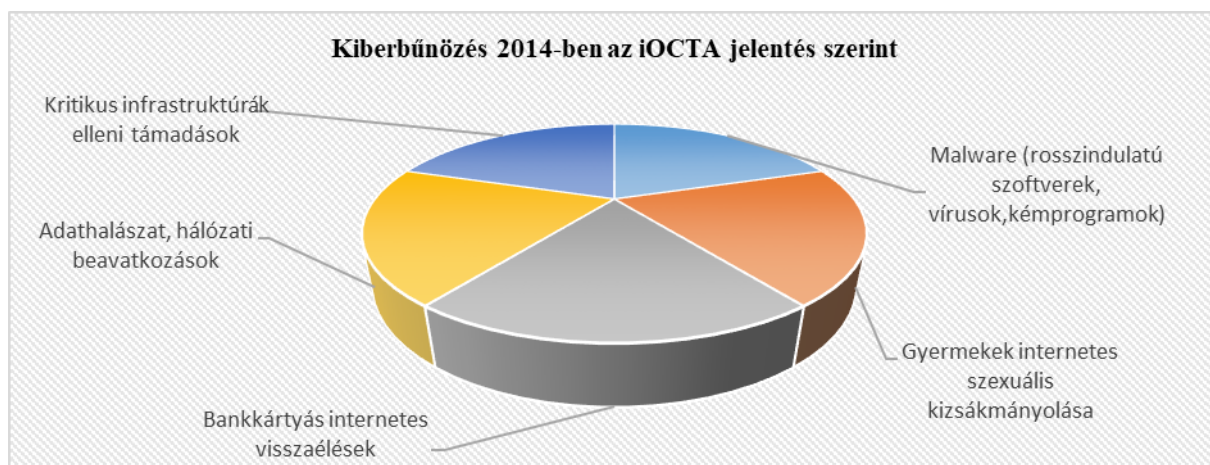
²⁴⁹ LEEUW Edith, HOX Joop, DILLMAN Don: International Handbook of Survey Methodology. - United Kingdom: Routledge, 2008.

legalizálhatók. Egy torz, valóságghűtlen adatbázis nem alkalmas arra, hogy elméleti szinten megalapozott, és a gyakorlatban alkalmazható stratégiát teremtsen. Az OCTA megszűnése viszont az Európai Unió egyik szervét és/vagy szervezetét sem mentesítette a Hága Program célkitűzésének-, és feladatvégrehajtásának kötelme alól. A szakágakért felelős politikusok olyan azonos jellegű, de új kutatási metóduson alapuló, és új tartalommal rendelkező jelentés elkészítését követelték, ami alapján a szervezett bűnözés ellen kivitelezhető, és a gyakorlatban alkalmazható stratégia-megalkotására van lehetőség. Ezen a ponton került képbe az operatív, bűnügyi hírszerzés fontossága. Nem meglepő, hisz a felgyorsult világnak – globalizáció, urbanizáció, stb. – köszönhetően egyre inkább felerősödik a hírszerzés, a felderítés, a rendszerszemléletű információ-adatgyűjtés, a komplex információkezelés (gyűjtés, rendszerezés, tárolás, feldolgozás, hasznosítás) és az elhárítás szerepe.²⁵⁰ A hírszerző tevékenység során begyűjtött információk, azok elemzése-értékelése kellő alapot nyújtott az új „Európai Unió Súlyos, és Szervezett Bűnözés Fenyegtettségének Értékelése” címet viselő SOCTA (Serious and Organized Crime Threat Assessment), jelentések elkészítéséhez. A jelentések adatbázisát már nemcsak a tagországokhoz kiküldött kérdőívek (csak bűnüldözési területen több, mint 2300 kérdőív), hanem a tagállamok hírszerző tevékenységének eredményei, az uniós, és unión kívüli együttműködő partnerek, intézmények számadatai, az analitikus munkafájlok, és az EUROPOL által rendelkezésre bocsátott nyitott forrásokból származó információinak adathalmazára is kiegészítette. A jelentések elkészítéséhez szükséges, és felhasználható adatbázis terjedelme az OCTA adatbázisához képest, több, mint a kétszeresére nőtt. Az interakciós folyamat részeként a SOCTA módszertanát továbbfejlesztették, és a szervezetben dolgozó szakemberek által finomították. Az új módszernek köszönhetően a szervezett bűnözés dimenzionális összetevői – így különösen annak piacai, a bűnözői területek, az egyéni elkövetők, az elkövetett bűncselekmények, a környezeti változások – értékelhetők, és megérthetők. A SOCTA az Európai Unióra legveszélyesebb bűnügyi jelenségeket, a kérdőíves feldolgozás mellett vegyes módszerekkel, például minőségi, és mennyiségi analízissel egyértelműen képes meghatározni. A jelzett, és ajánlott prioritásokra a döntéshozók figyelmét felhívja, a jelentések az átláthatóságot, és a megbízhatóságot biztosítják. Tényként kezelendő, hogy a SOCTA értékelése az OCTA jelentésekhez viszonyítva mérföldköves változtatásokon ment keresztül, amely előnyére vált.

²⁵⁰ KOVÁCS István: Is the prostitution a threat/danger to a country's (national)security? In: National Security Review, 2017., 5. évf. 1. sz. – p.:12-24.

Ugyanakkor nem elhanyagolható tény, hogy bizonyos tekintetben – például a szervezett bűnözői hálózatok tagoltsága, vagy a levont konklúziók túlzott általánosítása, stb. – a SOCTA is fejlesztésre szorul, amelyet a tagállamok erre a célra kijelölt egységei, és tisztviselői a mai napig fejlesztenek.

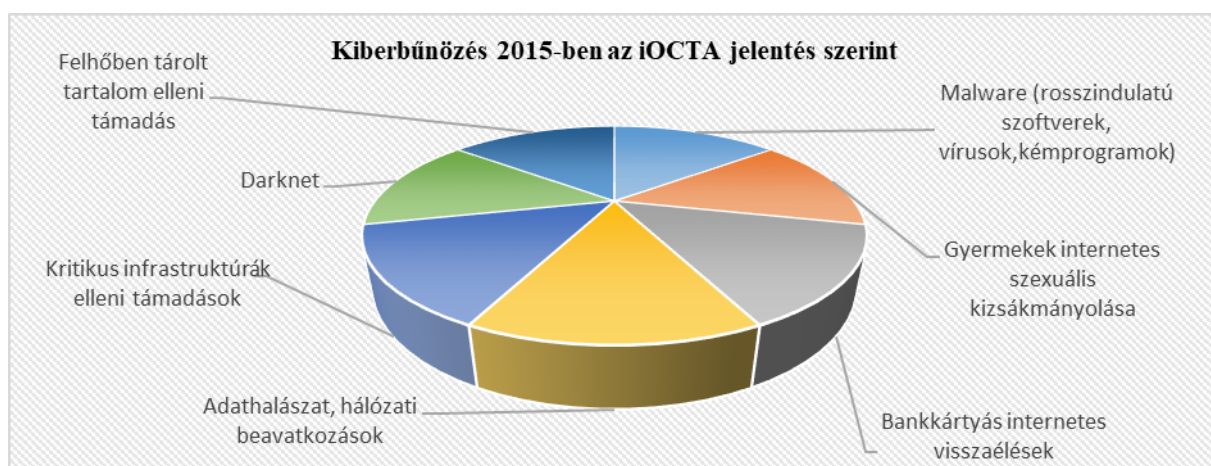
A fejlesztés eredményeképpen születhetett meg az internetes szervezett bűnözés értékelésére létrehozott adatbázis, az iOCTA, az „Európai Unió Internetes Szervezett Bűnözés Fenyégetettségének Értékelése” (Internet Organized Crime Threat Assessment) adatbázisa, és jelentései. Tekintettel arra, hogy a szervezett bűnözői hálózatok már nemcsak transznacionálisan a szárazföldön, levegőben, vízen, hanem a kibertérben is tevékenykednek, a kibertérhez kapcsolódó bűncselekmények elemzésére-értékelésére, valamint az az elleni fellépésre ezért égető jelleggel ugyan olyan szükség van. A bűnözői hálózatok növekvő, kifinomult támadásai, az attribúció, a szolgáltatásokkal való visszaélés, a nem megfelelő jogi szabályozás mind-mind hozzájárul ahhoz, hogy a kibertér veszélyessé váljon. A kihívásokkal szemben az iOCTA olyan ajánlásokat képes megfogalmazni, ami a számítógépes bűnözés elleni fellépést nagymértékben segítheti. A fentiek illusztrálására az EUROPOL szervezeténél fellelhető iOCTA jelentések (3 darab) éves vizsgálatát végeztem el, majd arról grafikont készítettem.

1. diagram: iOCTA jelentések a kiberbűnözés tükrében 2014; Forrás: A szerző (iOCTA jelentéseinek számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

Az iOCTA első jelentése 2014. évből származik. A jelentés öt darab bűncselekmény elemzését-értékelését hajtotta végre, majd szolgáltatott ajánlásokat a döntéshozók számára. A kiberbűnözéssel kapcsolatosan öt kategóriát állított fel: olyan internetes bűncselekmények,

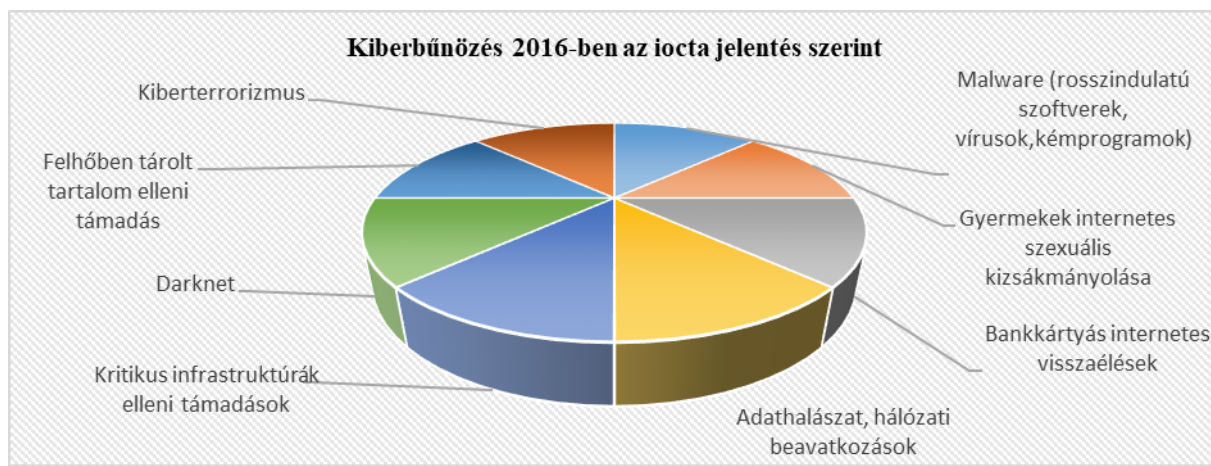
amelyek egy ország kritikus infrastruktúrái elleni támadásokat hajtanak végre; adathalászok, hálózati beavatkozások; bankkártyás online visszaélések; malware programok; valamint a gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása. Az iOCTA jelentés vonatkozásában a kritikus infrastruktúrák elleni támadásokat a bűncselekményeket öleli fel, amelyek például az ország fontosabb távközlési rendszerei ellen irányulnak. Az adathalászok általi hálózati beavatkozások fontos akár magán, akár állami érdekeket sérthet, az információk megszerzése visszaélésekhez vezethet. A bankkártyás internetes visszaélések a tranzakciókkal kapcsolatos valuták megszerzését jelentik. A malware olyan rosszindulatú szoftver, vagy vírus, amely a számítástechnikai rendszer működését összeomlasztja. A gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása a gyermekpornográfiával azonosítható. Bár a jelentés a bűncselekmények között prioritást nem állít fel, az az elleni fellépés halasztást nem tűr. Ahogy a világ rohamosan fejlődik, úgy a bűncselekmények is ahhoz asszimilálódnak, a bűnüldöző szervezeteknek ugyan ilyen gyorsasággal kell azokra reagálniuk.

2. diagramm: iOCTA jelentések a kiberbűnözés tükrében 2015; Forrás: A szerző (iOCTA jelentéseinek adataiból összeállított kutatásának ábrázolása).

Az iOCTA második jelentése 2015. évből származik. Az első jelentés felülvizsgálatát követően a kiberbűnözés terén a 2015-ös évben két újabb bűncselekmény-kategóriát sikerült azonosítani. Mindamelllett, hogy az öt kategóriában változás nem történt, a bűnözői hálózatok a felhőkben tárolt tartalmak ellen is támadást indítottak, azok eltulajdonítására törekedtek, valamint az internetet elárasztották az úgy nevezett darknet oldalak is. A technikai fejlődésnek köszönhetően adatainkat már nem különböző háttértárakon tároljuk, hanem azokat felhőkbe töltjük, hogy bárhol elérhetővé váljanak. A bűnözők ezeket próbálják meg eltulajdonítani,

és azokkal a lehető legszélesebb körben visszaélni. A darknet alatt olyan honlapokat értünk, amelyek az az anonimitást biztosító úgy nevezett TOR hálózatokon keresztül elérhetők, a különböző keresőmotorok azokat nem látják, és fedett linkeken keresztül illegális oldalakra, illegális tevékenységekhez juthatunk el. A darknet a gyermekpornográfiával kapcsolatos internetes oldalak használatát elősegíti, támogatva ezzel a gyermekek internet alapú szexuális kizsákmányolását.

3. diagramm: iOCTA jelentések a kiberbűnözés tükrében 2016; Forrás: A szerző (iOCTA jelentéseinek számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

Az iOCTA soron következő jelentése a 2016-os évből származik. 2014., és 2015. évekhez hasonlóan a bűncselekményi kategóriák nagy változáson nem mentek keresztül. A gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása, a darknet rendszerek támogatásával szinte mindennapos. Nap, mint nap újabb és újabb oldalak jelennek meg, amelyek a világhálót a gyermekpornográfiával beterítik. 2016. év újdonsága, a kiberterrorizmus fogalmának megjelenése. Olyan zsarolóvírusok, amelyek nagyrésze közintézmények számítástechnikai rendszereit támadják meg, és leginkább anyagi ellenszolgáltatást követelnek. Évről évre a régi veszélyek mellett újabb és újabb fenyegetésekkel vagyunk kénytelenek szembesülni. Mindannyiunk közös érdeke, hogy ezeket a veszélyforrásokat megszüntessük.

A következő fejezetben egy olyan nemzetközi szervezet munkáját mutatom be, amelyik a gyermekpornográfia elleni küzdelem élharcosa, a hálózat tevékenységének ideje alatt több ezer darkneten keresztül elérhető gyermekpornográf oldalt sikerült azonosítaniuk, majd elkövetőiket az igazságszolgáltatás elé állítaniuk.

3.2.2 INHOPE

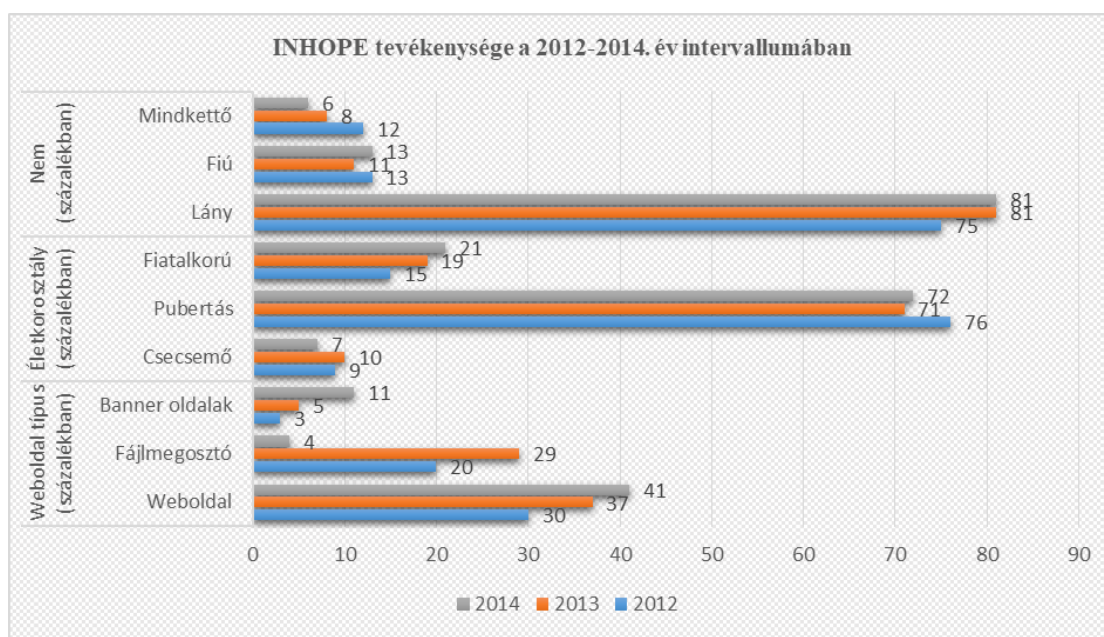
Az internethasználat a lakosság mindennapi életére közvetlen hatással van, a kommunikáció módját, az üzleti tevékenységet, valamint az életmódot is megváltoztatja, egyre több gyermek és serdülő használ online technológiát az otthonában vagy az iskolában. Mivel vannak olyanok, akik ezt a technológiát illegális tevékenységekre, különösen a gyermekek szexuális visszaélésével kapcsolatos anyagok terjesztésére, birtoklására, és megosztására használják, ezért az állami szervezetek nagy felelősségük van abban, hogy - a felnőtteket, a szülőket, a tanárokat, és mindenkit, aki ebben érintett - annak veszélyeiről is tájékoztassák. Az Európai Unió különböző szervei nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy az internetet biztonságosabb közeggé varázsolják, de ez nem jelenti azt, hogy a veszély teljes mértékben megszüntetésre került, és további intézkedésre ne lenne szükség.

Az Internetes Forródrótok Nemzetközi Szövetségét (az INHOPE-ot, azaz az „International Association of Internet Hotlines-t”) 1999-ben alapították, abból a célból, hogy egy olyan globális hálózatot hozzon létre, és koordináljon, amely az internetet-használatát biztonságosabbá teszi, az illegális tartalmakra pedig kellő időben, és kellő hatással reagál. Mindennek megvalósítását az Európai Bizottság a „biztonságosabb internet” programjának keretében nyújtott támogatásból valósíthatták meg.²⁵¹ A szervezet az internetes pedofil tartalmak eltávolításának az élharcosa, elkötelezett a gyermekek internetes szexuális visszaéléseinek, bántalmazásainak leküzdésére indított prevenció mellett. Feladata, hogy olyan felületet hozzon létre, és kezeljen, ahol bárkinek lehetősége van arra, hogy amennyiben az interneten olyan a gyermekek szexuális visszaéléseivel kapcsolatos anyagot talál, amely megítélése szerint illegális, és törvénysértő, akkor bejelentését névtelenül megtehesse. Az ügynökség az ügyet kivizsgálja, majd amennyiben annak jogellenessége megállapítást nyer, a megfelelő rendészeti szervnek azt átadja. A bejelentések nyomán gyakran rendőri akciók indulnak, az áldozatokat sikerül azonosítani, helyzetükből kiszabadítani, és gyakorta sikerül a tetteseket kézre keríteni. Mindemellett csökkenti a jogellenes tartalmakat és megoldást keres az online káros viselkedésformák problémájára. Ahol lehetőség nyílik az online jogellenes

²⁵¹ A program célja a gyermekek online környezetben belüli védelmének fokozása. A program, amely a legújabb kommunikációs szolgáltatásokat (például a társasági hálózatokat) is felöleli, nem csak a jogellenes tartalmak ellen veszi fel a harcot, de az olyan káros viselkedésformák ellen is, mint a zaklatás vagy a bizalmaskodás is fellép.

tartalmak és káros viselkedésformák bejelentésére - különös tekintettel a gyermekek szexuális bántalmazásához kapcsolódó anyagokra és a bizalmaskodásra - lépéseket tesz annak érdekében, hogy a nyilvánosság számára az úgynevezett nemzeti kapcsolattartási pontok elérhetővé váljanak. Elősegíti a biztonságosabb online környezet kialakítását: ösztönzi a tagállamok önszabályozási kezdeményezéseit, illetve a gyermekek és fiatalok részvételét a biztonságosabb online környezet létrehozásában - az ifjúsági testületek révén - fokozza. A lakosság tudatosságát biztosítja. A kapcsolattartási pontok létrejöttét támogatja, ahol a szülők és a gyermekek az internet biztonságos használatára vonatkozó tanácsadásban részesülhetnek. Olyan tudásalapot hoz létre, ami az új technológiák gyermekek általi használatáról, ezek által a gyermekekre kifejtett hatásokról, valamint a kapcsolódó kockázatokról tudósítanak. Mindezt felhasználja annak érdekében, hogy a biztonságosabb internet programon belül jelenleg folyó intézkedések hatékonyságát javítsa. 2010-ben az INHOPE Egyesület, és Alapítvány jótékonyági szervezetek segítségével olyan innováción alapuló fejlesztési tevékenységet indított meg, amely arra irányult, hogy az olyan feltörekvő országokban, ahol a finanszírozás és a jogi szabályozás hiányzik, a gyermekek szexuális kizsákmányolása ellen forródrótokat hozhassanak létre. Eredményképpen a fejlesztéshez egyre több uniós tagország csatlakozik.

A következő grafikonon az INHOPE eddig ismertetett, és statisztikai mérőszámokkal alátámasztott tevékenységét mutatom be.

3. diagramm: INHOPE tevékenysége a 2012-2014. év intervallumában; Forrás: A szerző (INHOPEjelentéseinek számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

Az INHOPE aktív tevékenységének köszönhetően 2012. évben 37404-, 2013. évben 54962-, és végül 2014. évben 89758 darab tiltott/illegális gyermekpornográfiával érintett linket sikerült az internetről eltávolíttatni. Ez az adott évek szerinti lebontásban a weboldalak 30-, 37-, és 41-, a fájlmegosztó hálózatok 20-, 29-, 4-, és a banner oldalak 3-, 5-, és 11 százalékát jelentette. Az életkorosztály tekintetében a vizsgált időszakokban a megosztott tartalmak a csecsemők 9-, 10-, 7-, a pubertáskorúak 76-, 71-, 72-, és a fiatalkorúak 15-, 19-, és 21 százalékát érintette. A nem szerinti megoszlás tükrében a megosztott tartalmak a kislányok vonatkozásában 75-, 81-81-, a kisfiúk vonatkozásában 13-, 11-, 13-, és olyan anyagok esetén, amelynél mindkettő jelen volt 12-, 8-, és 6 százalékban voltak érintettek.

Összegzésképpen megállapítást nyert, hogy az Európai Unió nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a gyermekek egészséges testi-, lelki-, és szellemi fejlődését biztosítsa. Kijelenthetjük, hogy a gyermekpornográfiával-, és a gyermekek internetes szexuális visszaéléseivel kapcsolatos intézkedések különböző szervek, és/vagy szervezeti egységeken keresztül megtételre kerülnek. Az így létrehozott iOCTA, INHOPE rendszerek olyan számadatokkal szolgáltak, amelyek a gyermekpornográfia, így különös tekintettel a gyermekek szexuális célú kizsákmányolásával érintett internetes bűncselekményekről valós képet adhattak. Bár a számstatisztika csak az eddig felderített sértettek, és bűncselekmények vonatkozásában mérhető, a látenciában maradt adatok ezt a képet negatív/pozitív irányban még befolyásolhatják/befolyásolhatnák. Az így kapott eredmények viszont azt tükrözik, hogy a gyermekek szexuális célú internetes kizsákmányolása, a gyermekpornográfia bűncselekmények száma európai viszonylatban rendkívül magas, potenciális veszélyt a pubertás gyermekekre, azon belül pedig leginkább a kislányokra jelentenek, de rohamosan emelkedik a csecsemők-, és fiatalkorú sértettek száma is. Az európai unió tagországaiból számos állampolgár érintett, akik a sértetti kört erősítik. Az arányszámok között néhol csökkenés-, néhol emelkedés mutatható ki, amely összességében egy stagnáló értéket produkál. Tekintettel arra, hogy az európai viszonylatban a számadatokat megismerhettük, a következő fejezet részben, és annak alfejezeteiben a magyar statisztikákkal, és a kutatási összehasonlítás eredményeivel ismerkedhetünk meg.

4. Kutatás

4.1 A kutatás tárgya

A kutatás tárgya a gyermekpornográfia bűncselekmények időszakos statisztikai vizsgálata, azaz azok statisztikai reprezentációinak feltárása. Nem egyszerűen egy leíró statisztikai elemzésről van szó, hanem nemzetközi-, és hazai számadatok hivatalos összevetéséről, időszéri elemző-értékelő vizsgálatáról. Mint, ahogy a korábbi fejezetben bemutatásra került, a gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása egy olyan nemzetközi veszélyforrás, amely ellen nem egy, hanem a Föld összes országa fellépni köteles. Különböző bűncselekményekkel milliárdos nagyságrendű euró és/vagy dollár profitot termelnek, amely az országok gazdaságát, és becsléseink szerint több-millió nagyságrendű ember életét teszi tönkre. A gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása, azon belül is kiemelt veszélyként a gyermekpornográfia több ezer áldozatot szednek, amely ellen az uniós-, és nemzeti stratégiák bevethetők, az eredményorientáltság célja mellett pedig tovább fejleszthetők. A kutatás tárgykörét három részre bontottam fel: első helyen a nemzetközi-, második helyen a hazai statisztikai adatok reprezentációt-, majd legvégül azok eredményeit hasonlítottam össze. Mindazért, hogy a statisztikán alapuló uniós-, és nemzeti stratégiák jogi-, és szabályozási alkalmasságát-, alkalmazhatóságát empirikus alapon is meg lehessen vizsgálni, olyan módszert választottam, amely a hozzá fűzött igényeket maximálisan kielégíti.

Álláspontom szerint a statisztikai reprezentációktól (és mérési technikáktól) függően a vizsgált jelenség bizonyos attitűdjei, fontos tulajdonságai jelentőséggel felruházott úgy nevezett identitás-markerré léphetnek elő, így más jegyeket primer attribútumként háttérbe szoríthatnak, azok szekunder jellegzetességgé alakulnak. (Példának okáért: amennyiben a statisztikai összehasonlító vizsgálat eredményeképpen a fájlmegosztó rendszerek az illegális honlapokhoz képest kimagasló eredménnyel bírnak, úgy a többi elkövetési helyhez képest (például internetes link és/vagy banner) (feltéve, ha a módszerek között a Cohan féle skálán a korrelációs koefficiens érték is kimagasló) háttérbe szoríthatnak, és a fókusz a legmagasabb statisztikai eredménnyel szolgáló módszerre koncentrálódik. A mérések különböző technikai hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a vizsgált jelenség bizonyos kategóriáit megszilárdítsák, bizonyos kategóriákat pedig (elenyésző számukra tekintettel) akár el is tüntessenek. Véleményem szerint, amennyiben a gyermekpornográfia bűncselekmények összetettségét,

okát, céljait, körülményeit, mibenlétét, funkcionális jellegzetességeit, dinamikáját meg szeretnénk ismerni, akkor minden részinformációra szükségünk lehet, amelyet a tudomány területén, a különböző empirikus módszerrel végzett kutatások biztosíthatnak. A tanulmány megírása során örömmel töltött el, hogy olyan statisztikai adatokkal dolgozhattam, amelyek hivatalos, nyílt, és hiteles forrásból származtak. A közhiteles forrás számstatisztikai nem hazudnak, így a realitás talaján maradva az eredmények, és az összehasonlítás végkifejlete is reális, megbízható, pontos, és objektív maradhat:

- közhiteles, hisz az adatok olyan nyilvántartásokból származtak, amelyek az adatkörre vonatkozó információk tekintetében, a felvétel-, módosítás-, és törlés funkciók használatában kizárólag jogszabály, és az erre feljogosított szerv kezelésében végezhetők; valamint az adatok generálása jogszabályban rögzített eljárási rend szabályai szerint, a kategorizált okiratok alapján történik, garantálva ezáltal az adathalmaz pontosságát, teljességét, és megbízhatóságát;
- reális, hisz kézzelfogható, valóságos, tényleges, gyakorlati adatokat tartalmaztak, és a fókuszjelenség valóságát tükrözték, amely kizárólag a vizsgálat tárgyán belüli számstatisztikán alapult;
- megbízható, mert az adatforrásra minden körülmény között számítani lehetett, kétségtelenül hiteles, tartósan igaznak bizonyult, céljának megfelelően viselkedett.
- objektív, hisz a vizsgálatot-, és azok eredményeit tárgyi körülmények határozták meg, a személyek hatókörén kívül állónak tekintett körülményektől függttek; azt személyi szempontok, érzelmek, vélemények nem befolyásolták, pártatlanok, részrehajlás, és elfogultság nélküliek voltak.

A fentiekre azért fordítottam kiemelt hangsúlyt, mert amennyiben sikerül olyan nemzeti-, és esetleg uniós stratégia-fejlesztő, innovációs eljárást, ajánlást kidolgozni, amely a gyermekek internet alapú szexuális kizsákmányolását, visszaéléseit, és a gyermekpornográfia bűncselekmények vonatkozásában az eredményorientáltságot fejlesztheti, akkor mind a döntéshozók, mind a végrehajtók nap, mint nap ehhez a kerethez fognak viszonyulni, ezt fogják alkalmazni, ezért azok torz képet nem tükrözhetnek. A statisztikai számokat az emberek magatartása sokféleképpen alakíthatja, ezért is izgalmas, hogy nemcsak a magyar nemzeti-, hanem a többi tagállam, így az uniós nemzetközi aspektusról is képet kaphatunk, majd az egyik legfontosabb alapkérdésre -, miszerint vajon a magyar nemzeti-, és az uniós statisztikák egymással megegyeznek, egymástól különböznek, az egyezés-, és különbözőség mértéke közötti korreláció mértéke mekkora – választ kaphatunk.

4.2 A kutatás módszerei

Szerencsésnek érzem magam a tekintetben, hogy tudományos pályafutásom alatt számos kvalitatív, és kvantitatív módszert kipróbálhattam, és alkalmazhattam, amely bizonyos tudományágak (társadalomtudomány, rendészettudomány, hadtudomány) területén az általam választott, és tanulmányozott témákban új tudományos eredmények létrejöttét eredményezhette. Személy szerint a kvalitatív kutatási módszereket jobban kedvelem, a személyes konzultációk, megfigyelések, tapasztalatok, interjúk, kísérletek a szívemhez közelebb állnak, személycentrikusak, és énközpontúak. Mégis most a pályázati munka elkészítésekor e preferált hagyománnyal szakítottam, és a kvalitatív kutatási módszereket kvantitatív kutatási módszerekre-, fekete-fehér alapú statisztikai számításokra cseréltem. Bár Feyerabend [2002] szerint, ez is csak boszorkányság, és még senki sem bizonyította, hogy a tudomány (különösen a statisztika) racionálisan járna el, mégis bátorkodtam kicsit a számok bűvöletében varázsolni.²⁵² Ahogy a híres Churchilli idézet is tartja: „Csak abban a statisztikában hiszek, amit én magam hamisítok”.²⁵³ Komolyra fordítva a szót, vélhetőleg nem választottam volna ezt a kutatási metódust, ha nem olyan adatbázisokból dolgozok, amelyek a közhiteles, reális, megbízható, és objektív kritériumokkal szemben támasztott követelményeknek nem feleltek volna meg, és a számításaim, azok eredménye ezeknek a feltételeknek ellentmondának. Hiszen nem elég, hogy egy jelenség vizsgálatakor megfelelő módszert választunk, a kapott eredményeket megfelelően kell tudnunk értelmeznünk is.

A statisztikát elsőkörben a matematikához, és más tudományágak határterületeihez kapcsolhatjuk. Annak tudományágak közötti elhelyezése, és besorolása viszont nem egységes. Vannak, akik szerint nem is tudomány, mert törvényszerűségeket a statisztika nem tud megfigyelni, ezért inkább nem tudománynak, hanem tudományos módszernek tekinthető. Más értelmezésben viszont ez azért sem helytálló, mert a módszertan kidolgozása, a kérdőívek megszerkesztése, a fogalomalkotás, és az adatkezelési folyamat is e tevékenységbe tartozik, így nem csak módszerként használható. A harmadik álláspont szerint a statisztika a gyakorlatban alkalmazott módszerek, és azok eredményeinek összefoglalását jelenti, így a társadalomtudományok közé sorolandó. (Ez azért vitatható, mert más tudományterületeket, például a természettudományokat kirekeszti.) A negyedik csoportba azok tartoznak, akik a

²⁵² FEYERABREND Paul: A módszer ellen. – Budapest: Atlantisz Kiadó, 2002.

²⁵³ GILBERT Martin: Churchill: A life. – United States: Holt Paperbacks, 1992.

statisztikát saját fogalmakkal bíró, egységes módszertudományként kezelik.^{254,255,256,257} AZ OTKA (Országos Tudományos Kutatási Alapprogram) a statisztikát a társadalomtudományokon belül a gazdaság- és jogtudományok közé helyezi. A kutatás módszerének felhasználása az objektív valóság feltárását, számszerű jellemzését tűzte ki célul, egy olyan megismerési folyamat részeként, amelynek alanya a vizsgálat tárgyához aktívan viszonyul, és a nyert ismereteket a valóságnak nem passzív képeiként, tükörszerű másolataiként, hanem az alkotói tevékenység eredményeiként értelmezi. Örömmel töltene el, ha új ismereteket tudnék sajátomévá tenni, új elméleteket tudnék kidolgozni, és a korábban jól bevált módszereket tovább fejleszthetném, az eredményeket tökéletesíthetném. Mindezekhez a statisztika segítségével kvantitatív eljárás keretén belül különböző függvények beágyazásával minimumot, maximumot, átlagot, móduszt, és szórást számítottam. Az alapstatisztikai számítások alapján kapott eredményeket pedig olyan összehasonlító kvantitatív eljárás fogta össze, amely a gyakoriságok közötti korrelációs koefficiens értékét a Cohan féle általános skálán illusztrálni tudta. A fentiekkel összhangban a statisztikai számításokat egyenként szeretném bemutatni.

I. Függvények:

a) Minimum függvény

Az adatok minimum függvénnyel történő vizsgálata különös matematikai számolást nem igényel. A vizsgált adatbázis során a legalacsonyabb-, legkisebb értékkel rendelkező elem kiválasztása szükséges, amely az adathalmaz minimum értéke lesz.

b) Maximum függvény

Az adatok maximum függvénnyel történő vizsgálata matematikai számolást szintén nem igényel. Tekintettel, hogy a maximum a minimum ellentéte, ezért a vizsgált adatbázisban a

²⁵⁴ KORPÁS Attiláné: Általános statisztika. – Budapest: NTK, 1996.

²⁵⁵ PETRES Tibor, TÓTH László: Statisztika. – Budapest: KSH, 2006.

²⁵⁶ PUKLI Péter, VÉGVÁRI Jenő: A statisztika: tudomány és szakma. In. Statisztikai Szemle, 2004., 82. évf. 1. sz. – p.:5-30.

²⁵⁷ KATONA Tamás, LENGYEL Imre, PETRES Tibor, CSENDES Tibor: Statisztikai ismerettár. – Szeged: JATEPress, 1999.

legmagasabb-, legnagyobb kiválasztanunk ahhoz, hogy megkaphassuk.

$$R = x_{\max} - x_{\min}$$

értékekkel rendelkező elemet kell az adathalmaz maximum értékét

c) Átlag függvény

A számított középértékek, azaz átlagok az ismérvétekekből számíthatók ki. Számomra a számtani átlag bír jelentőséggel, de harmonikus-, mértani-, és négyzetes- átlagszámításra is van lehetőségünk. A számtani átlag számítása azért releváns, mert az ismérvétekeknek jelen esetben tárgyi értelme van. A számtani átlagszámítás során így azt a számot kapjuk meg, amelyet az egyes átlagolandó értékek helyére írva, azok összegében változás nem következik be.

Az egyszerű sokaság ismérvétekei számának a matematikai számítása a

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_N}{N}$$

számtani (aritmetikai) átlag a összegének, és az elemei hányadosai.²⁵⁸ A függvény következő:

d) Módusz függvény

Ha egyszerűen szeretnénk megfogalmazni, akkor móduszon nem értünk mást, mint az adatbázisban előforduló leggyakoribb adatot. Ezek a helyzeti középértékek az ismérvétekek közötti elhelyezkedésükkel adhatók meg. Az ismérvétekek e körül sűrűsödnek, tömörülnek. Diszkrét változó esetén a módusz a leggyakrabban előforduló ismérvéteke, míg folytonos változó esetén a gyakorisági görbe maximumhelye. Egy adathalmaz eloszlása egy-, de többmódusú is lehet, attól függően, hogy hány módusz van. Ha mindegyik ismérvéteke csak egyszer fordul elő, akkor az eloszlásnak módusza nincs. A függvény matematikai számítása a következő:

²⁵⁸ Megjegyezni kívánom, hogy az átlagfüggvény választásánál a négyzetes minimum tulajdonság nagyban motivált. Ez azt jelentette, hogy minden ismérvéteke számtani átlaggal való helyettesítésekor elkövetett előjeles hibák kiegyenlítik egymást, vagyis az egyes ismérvétekek számtani átlagtól való eltéréseinek összege 0. Illetve minden ismérvéteke számtani átlaggal való helyettesítésekor elkövetett hibák négyzetösszege minimális lesz; és fordítva: a számtani átlag az a konstans, amely esetén a négyzetes hiba minimális. Az átlagfüggvény szintén biztosítja a torzításmentes képet.

e) Szórás függvény

Az ismertettett függvények, így különösen a középértékek az adatbázist egyetlenegy számmal is képesek jellemezni, de olykor ez igen kevés információnak tűnik. Ezért van szükség arra, hogy az ismértértékek szóródását is kiszámítsuk. Szóródáson nem értünk mást, mint az egyes ismértértékeknek egymástól, illetve valamely nevezetes középértéktől való eltérését. A szóródás terjedelme a legnagyobb és a legkisebb ismértérték közötti különbség. A függvény matematikai számítása a következő:

$$Mo = mo + \frac{k_1}{k_1 + k_2} \cdot h$$

A szórás a szóródás mérőeszköze. A szórás az ismértértékek számtani átlagtól vett különbségeinek négyzetes átlaga. A szórás nem súlyozott, és súlyozott képlete a következő:

$\sigma = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_N - \bar{x})^2}{N}}$	$\sigma = \sqrt{\frac{f_1 \cdot (x_1 - \bar{x})^2 + f_2 \cdot (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + f_N \cdot (x_N - \bar{x})^2}{N}}$
$\sigma = \sqrt{\frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_N^2}{N} - \bar{x}^2}$	$\sigma = \sqrt{\frac{f_1 \cdot x_1^2 + f_2 \cdot x_2^2 + \dots + f_N \cdot x_N^2}{N} - \bar{x}^2}$
$\sigma = \sqrt{\bar{x}_q^2 - \bar{x}^2}$	$\sigma = \sqrt{\bar{x}_q^2 - \bar{x}^2}$

II. Cohan féle korrelációs koefficiens érték

A gyermekek internet alapú szexuális kizsákmányolásának, visszaéléseinek, és a gyermekpornográfia bűncselekmények statisztikai mutatóinak vonatkozásában a hatásnagyság mérésének rendkívül fontos szerepe van.²⁵⁹ A hatásnagyság mérésével hipotéziseimet tesztelhettem, valamint segített abban is, hogy az összehasonlításon alapuló eredmény szignifikáns értékét kimutathassam. Ahhoz, hogy a hatásnagyságot mérhessem, korrelációs

²⁵⁹ A statisztikában a hatásnagyság a vizsgált jelenség erősségét szimbolizáló kvantitatív mutató, azaz két változó közötti korreláció, regressziós együttható, átlagos különbség, vagy akár annak a kockázata, hogy valami bekövetkezik, vagy sem. Minél nagyobb a vizsgált jelenség statisztikai mutatóinak abszolút értéke, a hatásnagyság annál erősebb.

számításokra volt szükségem. (A matematikai statisztikában a korreláció két tetszőleges érték közötti lineáris kapcsolat nagyságát, és irányát, azok egymáshoz való viszonyát jelzi.)²⁶⁰ A dolgozatban így lehetőségem volt arra, hogy több változót több változóval összevessek. Megnézhettem, hogy a gyermekek internet alapú szexuális kizsákmányolása, visszaélései, és a gyermekpornográfia bűncselekmények nagysága európai (uniós)-, és hazai viszonylatban hogyan alakul, de elvégezhettem a hazai-, nemzeti évek során összegyűjtött, elemzett-, és értékelt számadatokat összehasonlító vizsgálatát is. Alapvető kérdésem volt tehát, hogy az európai-, és a magyar-, azaz nemzeti adatok között áll-e fent kapcsolat (logikusan igen, hisz a magyar statisztika az európai uniós statisztika részét képezi), amennyiben a kapcsolat fennáll, és a válasz igenlő, úgy a két változó között egyenes-, fordított arányú- vagy hiányzó kapcsolat (pozitív, negatív vagy nem létező korreláció) áll fenn, azok mértéke pedig mekkora értéket képvisel. Szükséges tisztázni, hogy, ha nincs lineáris korreláció, akkor a korrelációs koefficiens értéke: 0, tökéletes pozitív, ill. negatív lineáris korreláció fennállása esetén a korrelációs koefficiens értéke +1,00, ill. -1,00. Ennek értéke független a mértékegységtől, amelyekben a két változó meghatározásra került. A korreláció nem jelent feltétlen ok-okozati kapcsolatot, mert ez lehet annak a következménye, hogy az x tengelyre felvett változó befolyásolja az y tengelyre felvett, az y tengelyre felvett változó befolyásolja az x tengelyre felvett, így egyik eset sem áll fenn, hanem egy harmadik tényező mindkettőt egy irányba (pozitív korreláció) vagy különböző irányokba (negatív korreláció) mozdítja el.^{261, 262} A korreláció számítása az alábbi matematikai képlettel volt lehetséges:

$$r = \frac{n \cdot \sum_{i=1}^n x_i y_i - \sum_{i=1}^n x_i \sum_{i=1}^n y_i}{\sqrt{\left[n \cdot \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 \right] \left[n \cdot \sum_{i=1}^n y_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n y_i \right)^2 \right]}} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}}$$

²⁶⁰ VARGHA András: Matematikai statisztika pszichológiai nyelvészeti és biológiai alkalmazásokkal. Budapest: Pólya Kiadó, 2000.

²⁶¹ ZÁVOTI József: Matematikai statisztikai elemzések 5., Kapcsolatvizsgálat: asszociáció, vegyes kapcsolat, korrelációszámítás. Varianciaanalízis (egyszeres osztályozás). – Nyugat-Magyarország Egyetem, TAMOP 4.2.5 pályázata, 2010.

²⁶² KOVÁCS István: Gésa kultúra, és japán prostitúció. In: Hadtudományi Szemle, 2017., 10. évf. 2. sz. – p.:447-COHEN Jacob: Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences. – New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, 1988.

A képlettel végzett számítások tekintetében a Cohan féle skála a korreláció mértékét mutatta meg, attól függően, hogy az kicsi ($r=0,10$), közepes ($r=0,30$), vagy nagy ($r>0,50$) értéket képviselt.²⁶³ A következő fejezetben a kutatási mintát, azaz azt a nemzetközi-, és hazai forrásadatbázist mutatom be, amelyek a statisztikai adatokkal való számítások alapját megteremtették.

4.3 A kutatási minta

Egy kvalitatív kutatás mindig közvetlenül a személlyel foglalkozik, a kutató a kísérleti alanyhoz hasonul, az elmondottakat, a megélt élményeket magáénak érezheti. Interjúkészítéssel például átélheti mindazt, amit az interjú alanya megoszt, kísérletnél pedig például a vizsgált környezet részese, és/vagy része lehet. Számomra ezek az élmények a kutatás során hiányoztak. Egy kvantitatív kutatásnak mindig közvetett alanyai vannak, a kutatás ettől válik személytelenné. Azok a statisztikai számok, amelyekkel jelen tanulmány elkészítésekor is dolgozom egy-egy embert, egy-egy sorsot szimbolizálnak. Sajnos a matematika világában ezek a sorsok nem mások, mint számok. Számok, amik statisztikát képeznek. Statisztikát, amiből konkluzionálhatnak. De ezek az emberek, akik nap, mint nap szenvednek, és a megélt élményeik még álmukban is kísértik őket nem érdemlik meg azt, hogy egyszerű számokká, statisztikává avanszáljuk őket. A fentiek figyelembevételével ezért, ha a kutatási mintát – tőlem független okok miatt - nem is, de legalább a javaslatokat megpróbáltam emberközpontúvá, és emberbaráttá tenni.

A kutatási minta olyan statisztikai adatbázisok számadataira épült, mint az iOCTA-, és INHOPE jelentések, valamint a magyar rendőrség nyilvános, és az állampolgárok által is elérhető, a közvélemény számára is megismerhető statisztikai forrásai.^{264, 265, 266, 267, 268} A

²⁶³ COHEN Jacob: Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences. – New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, 1988.

²⁶⁴ The EU Internet Organised Crime Threat Assessment's (iOCTA) report in 2014. (<https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/internet-organised-crime-threat-assessment-iocta-2014>), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)

²⁶⁵ The EU Internet Organised Crime Threat Assessment's (iOCTA) report in 2015. (<https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/internet-organised-crime-threat-assessment-iocta-2015>), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)

iOCTA-, és INHOPE jelentések statisztikai adatai a korábbi fejezetekben feldolgozásra kerültek, az összehasonlítás alapját többek között ezek az adatok képezik majd. Az elemzett adatok az oldalak, bannerek, fájlmegosztók számát, a sértettek nem-, és korbeli megoszlását is tartalmazták. A magyar statisztikák a 2012-2016. időszakra vonatkozóan egyrészt az összes regisztrált büntetőeljárást, bűnelkövetőt, sértettet, azok település-, és életkor szerinti eloszlását-, másrészt pedig ugyan ilyen metodológia szerint a gyermekek internet alapú szexuális kizsákmányolásának, visszaéléseinek, és a gyermekpornográfia bűncselekményeknek az eljárásait, sértettjeit, elkövetőit tartalmazták. A táblázatok számadatainak igényes feldolgozása lehetővé tette, hogy mind nemzetközi- (uniós), mind a hazai (nemzeti) statisztikai adatbázisokat elemezhessem-értékelhessem, azokat megfelelő módon, és minőségben összehasonlíthassam, és a kapott eredmények alapján a hazai stratégia fejlesztésének javaslatára kísérletet tegyek, és az uniós bűnüldözési célok elérésének maximalizálásához a magyar rendvédelem hozzájárulhasson.

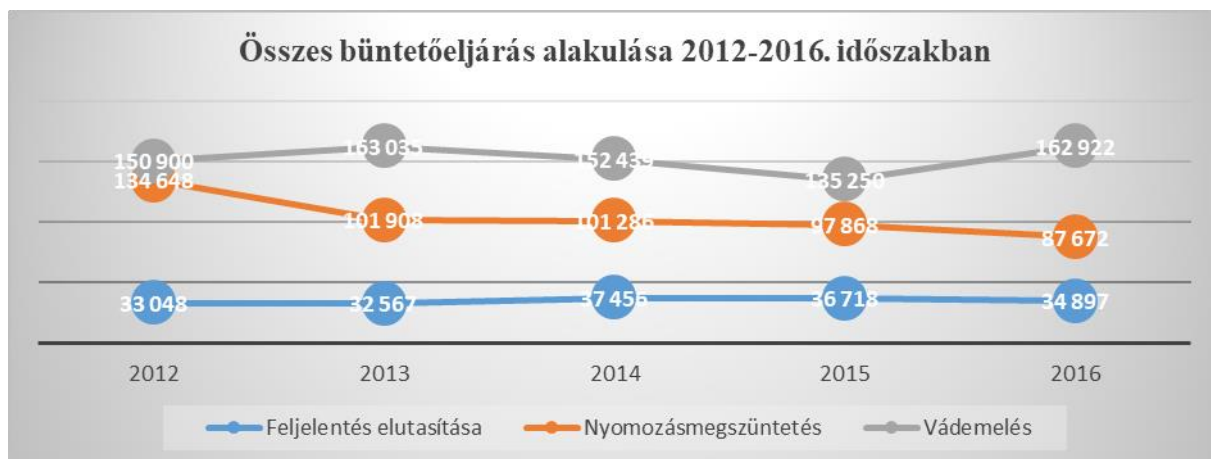
²⁶⁶ The EU Internet Organised Crime Threat Assessment's (iOCTA) report in 2016. (<https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/internet-organised-crime-threat-assessment-iocta-2016>), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)

²⁶⁷ The International Association of Internet Hotlines (INHOPE) report 2012-2014. (http://www.inhope.org/Libraries/Statistics_Infographics_2014/INHOPE_stats_infographics_for_2014.sflb.ashx), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)

²⁶⁸ Magyar rendőrség – bűnügyi statisztikák (<http://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/statisztikak/bunugyi-statisztikak>), (Letöltés ideje: 2017. július 18.)

4.4 Kutatási adatfeldolgozás

4.4.1 Összes büntetőeljárás

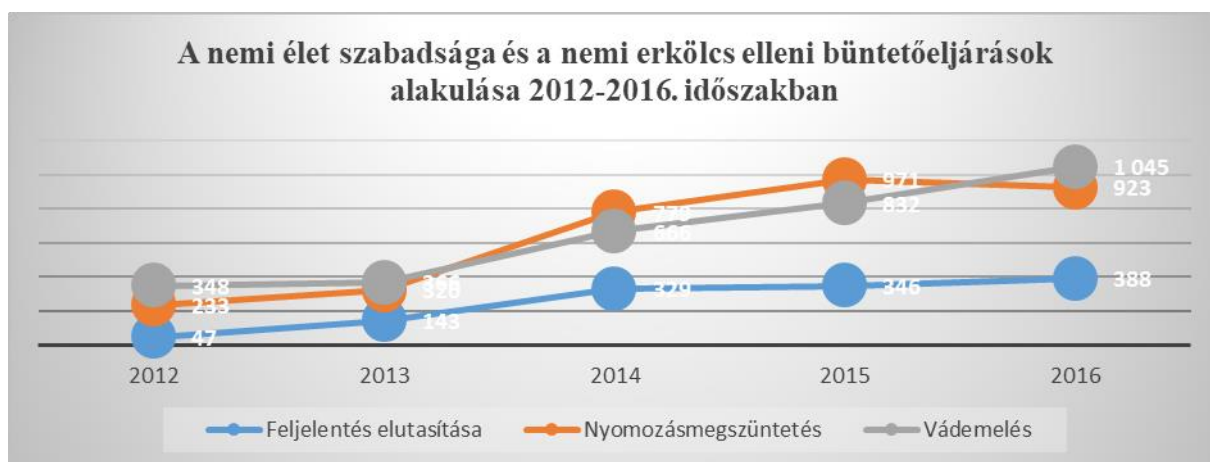

4. diagram: Magyar rendőrség statisztika; Összes büntetőeljárás alakulása 2012-2016. időszakban; Forrás: A szerző (Magyar rendőrség számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

Az összes büntetőeljárás tekintetében kizárólag a feljelentés elutasítása, a nyomozások megszüntetése, valamint a vádemelési javaslattal megküldött büntetőeljárások kerültek vizsgálatra. Összességében e számadatok szerint az adatbank 2012-2016. intervallumban 1 462 614 ügyet regisztrált. A feljelentések elutasítására 2012-ben 33048-, 2013-ban 32567-, 2014-ben 37456-, 2015-ben 36718-, 2016-ban pedig 34897 esetben került sor. A nyomozás megszüntetését 2012-ben 134648-, 2013-ban 101908-, 2014-ben 101286-, 2015-ben 97868-, 2016-ban pedig 87672 esetben regisztrálták. A vádemelési javaslattal megküldött ügyeket 2012-ben 150900-, 2013-ban 163035-, 2014-ben 152439-, 2015-ben 135250-, 2016-ban pedig 162922 esetben vették lajstromszámba. Az összes büntetőeljárás 2012. év 2013. évhez képest 7-, 2013. év 2014. évhez képest 3-, 2014. év 2015. évhez képest 8 százalékkal csökkent, míg 2015. év 2016. évhez képest 6 százalékkal nőtt. A minimum, és maximum skála feljelentés elutasítása során 32567 és 37456-, nyomozás megszüntetése során 87672, és 134678-, vádemelési javaslat során pedig 135250, és 163035 értékek között mozgott. A legtöbb vádemelés 2016-ban, legkevesebb 2015-ben volt. A legtöbb nyomozás megszüntetés 2012-ben, a legkevesebb 2016-ban volt. Feljelentés elutasítására legtöbbször 2014-ben, legkevesebbszer 2013-ban került sor. Az átlagszámítás szerint 4 éves intervallumban a

feljelentés elutasításának átlaga 34937-, a nyomozás megszüntetésének átlaga 104676-, a vádemelési javaslattal megküldött ügyek átlaga pedig 152909 darabszámú volt. Móduszszámításra lehetőség nem volt, hisz ugyan azt az érték kétszer nem szerepelt. A szórás értéke feljelentés elutasítása esetén 2162,41-, nyomozás megszüntetés esetén 17698,58-, vádemelési javaslat esetén pedig 11389,61 volt.

4.4.2 A nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások

5. diagram: Magyar rendőrség statisztika; A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások alakulása 2012-2016. időszakban; Forrás: A szerző (Magyar rendőrség számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

A nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény tekintetében is a nyomozások megszüntetése, a vádemelési javaslatok száma, valamint a feljelentések elutasítása került vizsgálatra. (Fontos kritérium, hogy a gyermekpornográfia külön kategóriát képvisel, ezért annak számadatai a csoportban feltüntetésre nem kerültek.) E három kategóriában 2012. és 2016. évek között összesen 7736 eljárás került lezárásra. A feljelentések elutasítására 2012-ben 47-, 2013-ban 143-, 2014-ben 329-, 2015-ben 346-, 2016-ban pedig 388 esetben került sor. A nyomozás megszüntetését 2012-ben 233-, 2013-ban 320-, 2014-ben 779-, 2015-ben 971-, 2016-ban pedig 923 esetben regisztrálták. A vádemelési javaslattal megküldött ügyeket 2012-ben 348-, 2013-ban 366-, 2014-ben 666-, 2015-ben 832-, 2016-ban pedig 1045 esetben vették lajstromszámba. 2012. év 2013. évhez képest 25-, 2013. év 2014. évhez képest 54-, 2014. év 2015. évhez képest 18-, és 2015. év 2016. évhez képest 9 százalékos emelkedést mutatott. A feljelentés elutasítása minimum és maximum értéke 47 és 388-, a nyomozás megszüntetésének minimum és maximum értéke 233 és 971-, a vádemelési

javaslattal lezárt ügyek minimum és maximum értéke 348 és 1045 értékek között mozgott. Feljelentés elutasítása tekintetében a legkisebb értéket 2012-ben, a legnagyobb értéket pedig 2016-ban mértem. Nyomozás megszüntetése esetében a legalacsonyabb érték szintén 2012-ben, a legmagasabb érték pedig 2015-ben realizálódott. A vádemeléssel érintett ügyek tekintetében a leggyengébb évnak szintén a 2012-es, legerősebb évnak pedig a 2016-os év sikerült. Módszr számításra egy esetben sem volt lehetőség, mert az évek különböző értékeket képviseltek, megegyező adat nem merült fel. A szórás értéke feljelentés elutasítása során 147,61-, nyomozás megszüntetése esetében 345,28-, vádemelési javaslattal lezárt ügyekben pedig 300,52 volt. Átlagosan a 2012-2016. közötti időszakban feljelentés elutasítására 250,6-, nyomozás megszüntetésére 645,2-, és vádemelési javaslattal megküldött ügyekre 651,4 esetben került sor.

4.4.3 Gyermekpornográfia büntetőeljárások

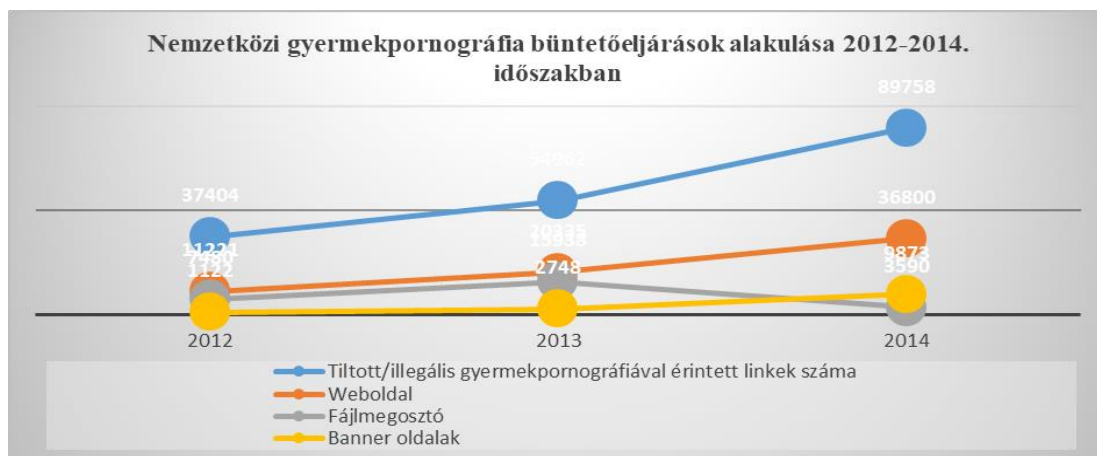
6. diagram: Magyar rendőrség statisztika; Gyermekpornográfia büntetőeljárások alakulása 2012-2016. időszakban; Forrás: A szerző (Magyar rendőrség számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása

A gyermekpornográfia bűncselekmény tekintetében is a nyomozások megszüntetése, a vádemelési javaslatok száma, valamint a feljelentések elutasítása került vizsgálatra. E három kategóriában 2012. és 2016. évek között összesen 7041 eljárás került lezárásra. A feljelentések elutasítására 2012-ben 16-, 2013-ban 4-, 2014-ben 13-, 2015-ben 8-, 2016-ban pedig 18 esetben került sor. A nyomozás megszüntetését 2012-ben 498-, 2013-ban 144-, 2014-ben 58-, 2015-ben 119-, 2016-ban pedig 143 esetben regisztrálták. A vádemelési javaslattal megküldött ügyeket 2012-ben 357-, 2013-ban 5104-, 2014-ben 11-, 2015-ben 249-, 2016-ban pedig 199 esetben vették lajstromszámba. 2012. év 2013. évhez képest 84

százalékos növekedést, 2013. év 2014. évhez képest 72 százalékos csökkenést, 2014. év 2015. évhez képest 52 százalékos növekedést, és 2015. év 2016. évhez képest 1 százalékos csökkenést mutatott. A feljelentés elutasítása minimum és maximum értéke 4 és 18, a nyomozás megszüntetésének minimum és maximum értéke 58 és 498-, a vádemelési javaslattal lezárt ügyek minimum és maximum értéke 111 és 5104 értékek között mozgott. Feljelentés elutasítása tekintetében a legkisebb értéket 2013-ban, a legnagyobb értéket pedig 2016-ban mértem. Nyomozás megszüntetése esetében a legalacsonyabb érték 2014-ben, a legmagasabb érték pedig 2012-ben realizálódott. A vádemeléssel érintett ügyek tekintetében a leggyengébb évnek szintén a 2013-as, legerősebb évnek pedig a 2014-es év sikerült. Módszr számításra egy esetben sem volt lehetőség, mert az évek különböző értékeket képviseltek, megegyező adat nem merült fel. A szórás értéke feljelentés elutasítása során 5,76-, nyomozás megszüntetése esetében 174,37-, vádemelési javaslattal lezárt ügyekben pedig 2181,97 volt. Átlagosan a 2012-2016. közötti időszakban feljelentés elutasítására 11,8-, nyomozás megszüntetésére 192,4-, és vádemelési javaslattal megküldött ügyekre 1204 esetben került sor.

4.4.4 Nemzetközi gyermekpornográfia büntetőeljárások

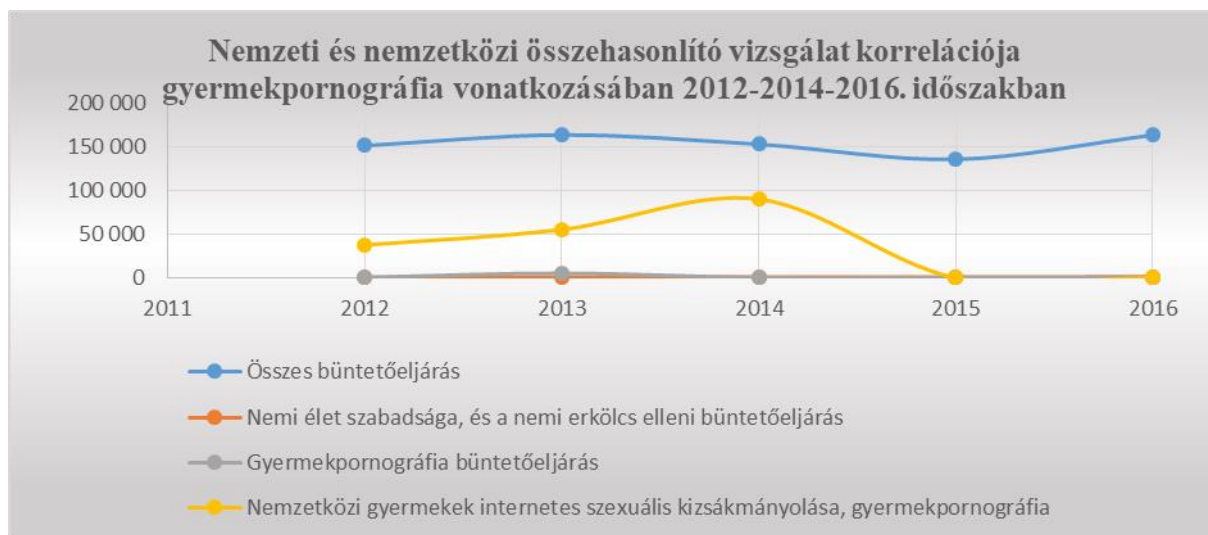
A gyermekek internetes szexuális kizsákmányolásával kapcsolatosan, a gyermekpornográfia uniós és/vagy nem uniós országok lefolytatott büntetőeljárásainak viszonylatában az INHOPE jelentéseket vettem alapul. Ha elfogadjuk azt, hogy az INHOPE tevékenysége a rendőri eljárások alapját képezik – bejelentés, INHOPE vizsgálat, majd rendőrségi eljárás, eredmény pedig annak függvényében a honlapok eltávolítása, az elkövetők felelősségre vonása -, akkor a 2012-2014. időszakból adatok állnak rendelkezésre. ezek az adatok a későbbi fejezetekben részletezett összehasonlítás adatbázisát adhatják.

7. diagram: INHOPE; Nemzetközi gyermekpornográfia büntetőeljárások alakulása 2012-2014. időszakban; Forrás: A szerző (INHOPE jelentéseinek számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

A vizsgált időszak adatait tekintve az INHOPE tevékenységének köszönhetően összesen 182124 darab gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos, gyermekpornográfiával érintett internetes link került eltávolításra. Ha a fenti logikai rendszert követjük, akkor ez logikailag ugyan ennyi büntetőeljárást, elkövetőt, és megannyi sértettet prognosztizál. A számadatok legalacsonyabb értékét 2012-ben, a legmagasabbat 2014. évben mértem. 2012-ben 37404-, 2013-ban 54962-, majd 2014-ben 89758 darab olyan internetes gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos gyermekpornográfiával érintett link került eltávolításra, amely súlyos visszaélésekre adott lehetőséget. Ezekből 2012-ben 11221 darab weboldal, 7480 darab fájlmosztó, és 1122 darab banner került betiltásra. 2013-ban ezek az adatok a weboldalak számában 20335 darabra-, a fájlmosztók tekintetében 15938 darabra-, és a bannerek viszonylatában 2748 darabra emelkedtek. Az utolsó év vizsgálata megmutatta, hogy újabb növekedés érhető el: a betiltott weboldalak 36800 darabra-, a bannerek 9873 darabra emelkedtek, emellett 3590 fájlmosztó is eltávolításra került. Minden év az előző évekhez képest emelkedő tendenciát mutatott. 2012. év 2013. évhez képest 47-, 2013. év 2014. évhez képest 63 százalékos emelkedést tudhat magáénak. A három év alatt átlagosan 60708 illegális, és tiltott link került beszüntetésre, a szórás mértéke 26645,78 volt. Módusz számításra nemzetközi viszonylatban sem volt lehetőség, mert ugyan olyan értéket egyik évben sem sikerült regisztrálni.

4.4.5 Az összes-, a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni-, a gyermekpornográfiával érintett büntetőeljárások hazai (nemzeti)-, és nemzetközi (uniós) összehasonlítása, azok eredményei

8. diagram: INHOPE; Magyar rendőrség statisztika; Nemzeti és nemzetközi összehasonlító vizsgálat gyermekpornográfia 2012-2014. időszakban; Forrás: A szerző (INHOPE jelentéseinek és a rendőrség számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

Az összehasonlítás során azok a számadatok kerültek vizsgálat alá, amelyek a nyomozások eredményességét tükrözték, így a korrelációs számításokat a vádemelési javaslattal zárt ügyek tekintetében végeztem el. Az összes büntetőeljárás vádemeléssel történt befejezése 764546-, a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások 3257-, a gyermekpornográfia büntetőeljárásai 6020-, és a nemzetközi gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása, a gyermekpornográfia 182124 darab eljárást jelentett (és az is csak 3 év intervallumára értendő). Az összes vádemelési javaslattal lezárt büntetőeljáráshoz viszonyítva a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások 1,2-, a gyermekpornográfia 0,7 százalékát teszi ki a váderedményességnek. Ha a fenti nemzetközi szintre vonatkozó számítási hipotézist elfogadjuk, akkor ahhoz mérten a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások 5-, a nemzeti gyermekpornográfia bűncselekmények vádeljárásainak 3,3 százalékát teszik ki. Ez relatív viszonyítási arányszám tekintetében alacsony értéket képvisel. A gyermekpornográfia büntetőeljárásai 2012-ben 2-, 2013-ban 70 százalékkal magasabb vádemelési arányt produkáltak, mint az összes nemi élet szabadsága, és nemi erkölcs elleni büntetőeljárások vádjavaslatai. Ugyan ez a 2014., 2015., 2016-os évről nem mondható el, ahol a fordított arány 16, 29, és 19 százalékos mutatóval rendelkezett. A Cohan

féle skálán a korrelációs koefficiens értéke az összes büntetőeljárás, és a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások tekintetében -0,11. A nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások, és a gyermekpornográfia tekintetében -0,54. Az összes büntetőeljárás, valamint a gyermekpornográfia tekintetében 0,48, a nemzetközi gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása, gyermekpornográfia, valamint a nemzeti gyermekpornográfia tekintetében 0,25. Két tökéletesen negatív, és tökéletesen pozitív korrelációs értéket kaptunk. A Cohan féle skálán két érték szembetűnő, amelynél a korreláció majdnem közepes, és majdnem nagy. Az összes büntetőeljárás, valamint a gyermekpornográfia tekintetében a korrelációs együttható majdnem nagy, a nemzetközi gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása, gyermekpornográfia, valamint a nemzeti gyermekpornográfia tekintetében majdnem közepes.

Az alfejezet összegzésképpen megállapítást nyert, hogy Magyarország büntetőeljárásainak feljelentés elutasításával, nyomozás megszüntetésével, és a vádemelési javaslattal lezárt eredményei tekintetében a nemi élet, és szabadság elleni büntetőeljárások az összes büntetőeljárás 1 százalékát jelentik. Országos viszonylatban ezek a számok nem jelentik azt, hogy hazánk igen fertőzött, vagy veszélyeztetett volna, azonban minél részletesebb a vizsgálat, annál inkább látszik annak ambivalenciája. A nemi élet szabadság fejezetén belül a gyermekpornográfiával érintett büntetőeljárások száma viszont már 47 százalékot ölelt fel. Ez azt jelenti, hogy a három kategóriában a nyomozó hatóság által a Büntető Törvénykönyv e fejezetébe ütköző bűncselekmények tekintetében 47 százalékos aránnyal gyermekpornográfia bűncselekmény elkövetése miatt rendelt el nyomozást. E bűncselekményi kategóriában közel (kerekítve) minden második elrendelt nyomozás a gyermekpornográfia bűncselekmény elkövetésével volt érintett. Ez az arányszám az 1 százalékhoz képest máris szignifikáns eltérést eredményez, jelentősen magas értéket képviselt. Ha a kérdést e aspektusból vizsgáljuk, elmondhatjuk, hogy gyermekpornográfia tekintetében a 4 évi intervallumon belül a 47 százalékos arányszám igen nagy fertőzöttségre, és veszélyeztetettségre vall. A váderedményesség tekintetében még kaotikusabb arányszámokat kapunk: az összes vádemelési javaslattal lezárt büntetőeljáráshoz viszonyítva a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások 1,2-, a gyermekpornográfia bűncselekmény pedig az érték 0,7 százalékát tette ki. Ha ezeket az arányszámokat szintén aprópénzre váltjuk, akkor annak az eredményét is megkaphatjuk, miként viszonyul egymáshoz a Büntető Törvénykönyv e fejezete, valamint a gyermekpornográfia

bűncselekmény miatt elrendelt nyomozások vádemelési arányszámai. A nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások, és a gyermekpornográfia hazai büntetőeljárásainak vádemelési javaslattal lezárt ügyeinek összehasonlításából megállapítható, hogy a gyermekpornográfia büntetőeljárásainak vádemeléssel lezárt ügyeinek száma a 2012. évben 2-, 2013. évben pedig 70 százalékkal magasabb volt, azonban 2014. évtől kezdődően a vádemelések száma először 16-, majd 29-, végül 19 százalékkal csökkent, és maradt el a többi bűncselekményhez képest. Bár az első év mindösszesen 2 százalékos növekedést ért el, és épphogy nem csúszott el negatív irányba, megjegyzendő, hogy 2013. évben a nyomozó hatóság igen nagyszabású vádemelési javaslattal zárult büntetőeljárást fejezett be. A következő években viszont kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vádemelési javaslattal érintett ügyek száma nagymértékben csökkent, esetekben még az ¼ százalékos lélektani határt sem érte el. A hazai összes büntetőeljárás számadataihoz viszonyítva elenyésző a gyermekprostitúcióval, és a nemi élet szabadságával kapcsolatos bűncselekmények száma, mindannak ellenére, hogy azok évről-évre növekednek. Mindkét összehasonlítás lineáris korrelációját számítani lehetett, amely nemzetközi vonalon majdnem közepes, hazai vonalon pedig majdnem nagy korrelációs együtthatót eredményezett. A nemzetközi adatokhoz viszonyítva a magyar gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények közepesen erős tábor-, hazai viszonylatban pedig majdnem nagy tábor alkotnak. A korrelációs számítás az arányaiban vizsgált százalékos mutatókat szintén megerősítette. A nyomozó hatóság által lefolytatott nemi élet szabadsága fejezetébe illeszkedő büntetőeljárások tekintetében megállapítást nyert, hogy a gyermekpornográfiával érintett vádemelési javaslattal lezárt ügyek jóval kevesebb darabszámúak, mint a nyomozás megszüntetése, valamint a feljelentés elutasítása kóddal befejezett eljárások. A váderedményesség a megszüntetések, feljelentések elutasítása csoporthoz képest 2013. év kivételével mindig alulmaradt. A vádemeléssel lezárt ügyek alacsony száma eredményezheti azt, hogy a magyar rendvédelmi erők a gyermekpornográfia elleni harc nemzetközi élvonalába nem kerülhetnek be. Támasztja ezt alá az az adat is, hogy a gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények tekintetében a 7041 darab ügyből csupán 1110 esetben került sor a nyomozó hatóság kezdeményezésére nyomozás elrendelésére, abból is 100 esetben nemzetközi szerv kezdeményezte a felelősségre vonást. Azaz a rendvédelmi szervek az esetek 15 százalékát tudták csak felderíteni, és nyomozást kezdeményezni, amelyből 10 százalék külföldi, nemzetközi szerv

indítványozására került lefolytatásra. Ez a magyar rendvédelmi erőket a kötelezettségvállalásban negatívan befolyásolja.

4.4.6 Gyermekpornográfia bűncselekmény Magyarországon régiók szerint

9. diagram: Magyar rendőrség statisztika; Gyermekpornográfia bűncselekmény régiók szerint 2012-2016. időszakban; Forrás: A szerző (Magyar rendőrség adataiból összeállított) kutatásának ábrázolása

2012-2016-ig terjedő időszakban a gyermekpornográfia bűncselekmény számának vizsgálatára (megyei szintű) település, azaz régiószint szerint került sor. (A statisztika nem érintette a külföldi-, a Magyarország területére nem bontható-, és a nem beszerezhető adatok körét. Továbbá megjegyezni kívánom, hogy a büntetőeljárások, valamint a régiós bűncselekmények száma közötti eltérést az okozhatja, hogy előző évekből fennmaradt büntetőeljárások döntését nem tárgyévkben hozták meg, vagy az érdemi döntés az követően született.) A négy év viszonylatában összesen 6629 darab regisztrált gyermekpornográfia bűncselekmény jutott a nyomozó hatóság tudomására, ez 19 megyét, és a fővárost foglalta magában. A minimum érték Zala megyében született, ahol mindösszesen 10 darab elrendelés történt. Ezzel ellentétben Nógrád megyében több, mint 4906 darab eljárást regisztráltak. A szórás mértéke 1080,24 volt. Átlagosan 331 darab gyermekpornográfias bűncselekmény jutott 2012-2016. évek között a nyomozó hatóság tudomására, amely a 19 megyében, valamint a fővárosban nyomozás alapját képezte. A módusz számítás eredményes volt a tekintetben, hogy két megye is ugyan azzal a bűnügyi mutatóval rendelkezett. Baranya-, és Fejér megye egyaránt 42-42 eljárást regisztrált. A megye szintű lebontásban Baranya-, Csongrád-, Fejér-, Győr-Moson-Sopron-, Komárom-Esztergom-, Jász-Nagykun-Szolnok-, Tolna-, Vas-, és Zala

megye négy év távlatában 50 darab elrendelés alatt teljesített, a maradék megye ezt az értéket jóval meghaladta. Kiemelt helyen Budapest, Bács-Kiskun, Békés-, Hajdú-Bihar-, Heves-, Nógrád-, Somogy megye szerepelt, amelyek 150 darabszámú bűncselekményszám felett regisztráltak.

4.4.7 Gyermekpornográfia bűncselekmény Magyarországos régiók szerint, különös tekintettel a pornográf felvétel elkövetés tárgyára

10. diagram: Magyar rendőrség statisztika; Gyermekpornográfia bűncselekmény régiók szerint 2012-2016. időszakban különös tekintettel a pornográf felvételekre; Forrás: A szerző (Magyar rendőrség adataiból összeállított) kutatásának ábrázolása

Az alábbi grafikonon hasonlóképpen az előzőkhez 2012-2016-ig terjedő időszakban a gyermekpornográfia bűncselekmény számának vizsgálatára (megyei szintű) település, azaz régiószint szerint került sor, kiegészítve azzal, hogy az elkövetés tárgyát kizárólag a pornográf felvételekre terjesztettem ki. (A statisztika nem érintette a külföldi-, a Magyarország területére nem bontható-, és a nem beszerezhető adatok körét.) A négy év viszonylatában összesen 6216 darab regisztrált gyermekpornográfia bűncselekmény jutott a nyomozó hatóság tudomására, amelynek tárgya pornográf felvétel volt. A minimum érték Zala-, Vas-, és Győr-Moson-Sopron megyében született, ahol mindösszesen 7 darab elrendelés történt. Ezzel ellentétben Nógrád megyében több, mint 4895 darab olyan eljárást regisztráltak, amelynek elkövetési tárgya a pornográf felvétel volt. A szórás mértéke 1082,56 volt. Átlagosan 310 darab gyermekpornográfias bűncselekmény jutott 2012-2016. évek között a nyomozó hatóság tudomására, amely a 19 megyében, valamint a fővárosban nyomozás alapját képezte, és az elkövetők azokat pornográf felvétel formájában rögzítettek, használtak fel, továbbítottak. A

módusz számítás eredményes volt a tekintetben, hogy a minimum értékeket képviselő megyék egyaránt 7 eljárást indítottak. Baranya-, és Fejér megye egyaránt 42-42 eljárást regisztrált. A megye szintű lebontásban Baranya-, Csongrád-, Fejér-, Győr-Moson-Sopron-, Komárom-Esztergom-, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok-, Szabolcs-Szatmár-Bereg-, Tolna-, Vas-, Veszprém-, és Zala megye négy év távlatában 50 darab elrendelés alatt teljesített, a maradék megye ezt az értéket jóval meghaladta. Kiemelt helyen Budapest, Bács-Kiskun, Békés-, Heves-, Nógrád-, Somogy megye szerepelt, amelyek 100 darabszámú bűncselekményszám felett regisztrált.

4.4.8 Nemzetközi gyermekpornográfia az elkövetés tárgyának vonatkozásában

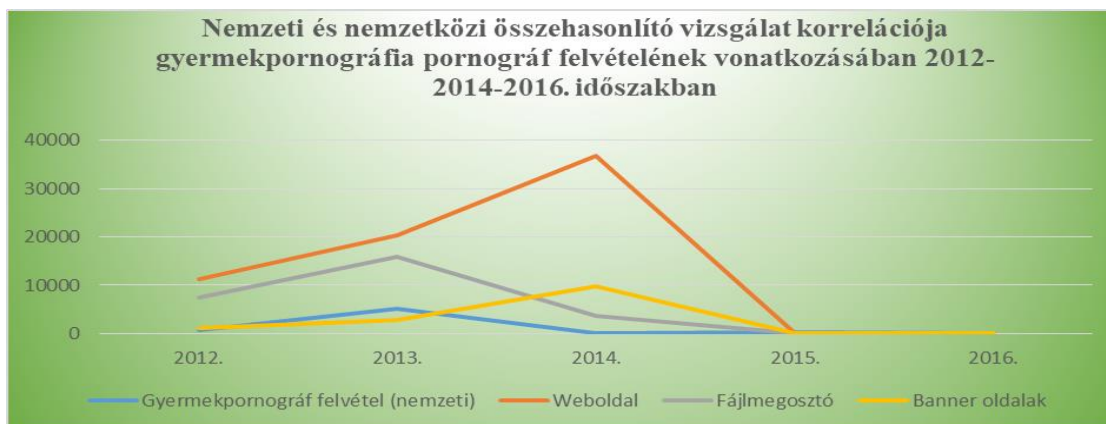

11. diagram: INHOPE; Nemzetközi gyermekpornográfia büntetőeljárások alakulása 2012-2014. időszakban különös tekintettel a pornográf felvételekre ; Forrás: A szerző (INHOPE jelentéseinek számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

A fenti diagramm a gyermekpornográfiával kapcsolatos nemzetközi statisztikák alapján azt mutatja meg, hogy a lefolytatott eljárások során az elkövetés tárgya mennyi esetben, és milyen minőségben volt gyermekpornográf felvétel. Az INHOPE által lefolytatott eljárások 182124 darab az interneten fellelhető tiltott pornográf linknek az eltávolítását eredményezték. Ennek a vizsgált időszakba 2012-ben 30 százaléka weboldal, 20 százaléka fájlmegosztó, és 3 százaléka banner volt. Számadatok tekintetében ez 11221, 7480, és 1122 darab pornográf felvételt jelent. 2013. évben ugyan ezen adatok vonatkozásában 37-, 29-, és 5 százalékról, azaz 20335, 15938, és 2748 darab felvételtől volt tudomásunk. Az utolsó vizsgált

évben, amelyről számadattal rendelkezünk az arányszámok 41-, 4-, és 11 százalékra változtak, amely 36800, 3590, és 9873 darab elkövetési tárgyat jelentett. Összesen gyermekpornográf felvétellel kapcsolatosan 68356 darab weboldal, 27008 darab fájlmegosztó, és 13743 darab banner volt fertőzött. A minimum értékek weboldalak vonatkozásában 2012-ben 11221 darab, a fájlmegosztók tekintetében 2014-ben 3590 darab, és a bannerekkel összefüggésben szintén 2012-ben 1122 darab között mozgott. A maximum értékek weboldalak vonatkozásában 2014-ben 36800 darab a fájlmegosztók tekintetében 2013-ban 15938 darab, és a bannerekkel összefüggésben szintén 2014-ben 9873 darab között mozgott. Átlagosan 22785 weboldal, 9002 fájlmegosztó, és 4581 banner volt veszélyeztetett, és fertőzött. Módszr számításra lehetőség nem volt, tekintettel arra, hogy ugyan olyan értéket egyik év sem képviselt. A szórás mértéke weboldallal összefüggésben 12964,35, fájlmegosztók kapcsán 6313,25, és bannerek vonatkozásában 4654,55 volt.

4.4.9 A gyermekpornográfiával érintett elkövetési tárgyak hazai (nemzeti)-, és nemzetközi (uniós) összehasonlítása, azok eredményei

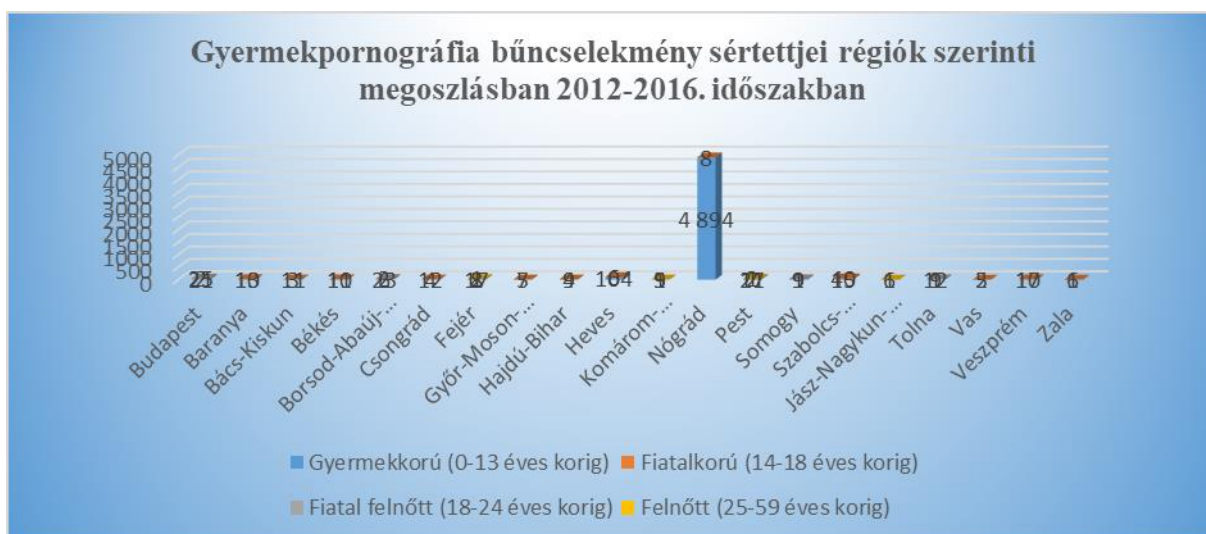
12. diagram: INHOPE; Magyar rendőrség statisztika; Nemzeti és nemzetközi összehasonlító vizsgálat korrelációja gyermekpornográfia pornográf felvételének vonatkozásában 2012-2014-2016. időszakban; Forrás: A szerző (INHOPE jelentéseinek és a rendőrség számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

A nemzeti és nemzetközi összehasonlítás grafikonjából az alábbiak olvashatók ki: a magyar gyermekpornográf bűncselekményekkel kapcsolatba hozható felvételek összesen 6215 darab elkövetési tárgyat jelentettek. Ez a nemzetközi weboldalakhoz viszonyítva 9-, a fájlmegosztó rendszerekhez viszonyítva 23-, a bannerekhez viszonyítva 45 százalékot tett ki. Ha elfogadjuk a nemzetközi rendszerrel kapcsolatos hipotéziseimet, akkor ez azt jelenti, hogy

a magyar felvételek arányszámait a nemzetközi bannerek majdnem felének megfelelő-, a fájlmegosztó hálózatok majdnem ¼-nek megfelelő-, és a weboldalak majdnem 1/10-nek megfelelő arányszámait teszik ki. Minél több tehát a magyar illegális felvételek száma, annál több a gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása a nemzetközi vonalon is. A növekedés között – tekintettel a világhálóra – egyenes arányosság logikai összefüggése állapítható meg. Ezeket leginkább a Cohan féle skálán lehet illusztrálni. A Cohan féle skálán a korrelációs koefficiens értéke a weboldallal összefüggésben 0,22-, a fájlmegosztó rendszerek vonatkozásában 0,91-, a bannerek viszonylatában -0.03. Ez azt jelenti, hogy két pozitív, és egy negatív eredményt kaptunk. A -0,03, valamint a 0,22 értékek tekintetében majdnem tökéletes korrelációt, a 0,91 érték vonatkozásában pedig pozitív korrelációs értéket kaptunk. Az utóbbi vonatkozásában a Cohan skálán a korreláció mértéke nagy, a maradék kettő esetén majdnem közepes, és majdnem kicsi.

Az alfejezettel összefüggésben az alábbi részmegállapítások tehetők: a magyar gyermekprostitúcióval érintett gyermekpornográfia felvételek száma nemzetközi viszonylatban is tetemes mennyiséget ölel fel. Akár a bannerekhez, akár a weboldalakhoz viszonyítjuk, a számok a fertőzöttség, és veszélyeztetettség tükrében a nemzetközi viszonylat 10, de közel az 50 százalékát is kiteszik. A helyzet súlyossága a magyar rendvédelmi erők fokozottabb fellépését igénylik. A magyar viszonylatot elemezve megállapítható, hogy a legtöbb eljárást Nógrád megyében regisztrálták, a pornográf felvételek legtöbbje is e régióból származik. A legkevesebb nyomozás elrendelés Zala megyét érintette, míg a legkevesebb pornográf felvétel szintén Zala-, valamint Vas-, és Győr-Moson-Sopron megyéből származott. Megyei szintű lebontásban fertőzöttség tekintetében a főváros, valamint Bács-Kiskun-, Békés-, Hajdú-Bihar-, Heves-, Nógrád-, és Somogy megye volt a legérintettebb. E megyékben az elrendelt nyomozások száma a 150 darabot, a pornográf felvételekkel érintett eljárások a 100 darabot is meghaladták. A megyék között megtaláljuk az ország gazdaságilag elmaradottabb, és szegénységgel sújtott régióit is. A főváros veszélyeztetettsége szintén magas. Megállapítható továbbá, hogy a 2013. év 2014. évhez viszonyított arányszámokon kívül, a pornográf felvételek, és az elrendelt nyomozások szintén emelkedő tendenciát mutatnak.

4.4.10 Gyermekpornográfia bűncselekmény sértettjei Magyarországon régiók szerint

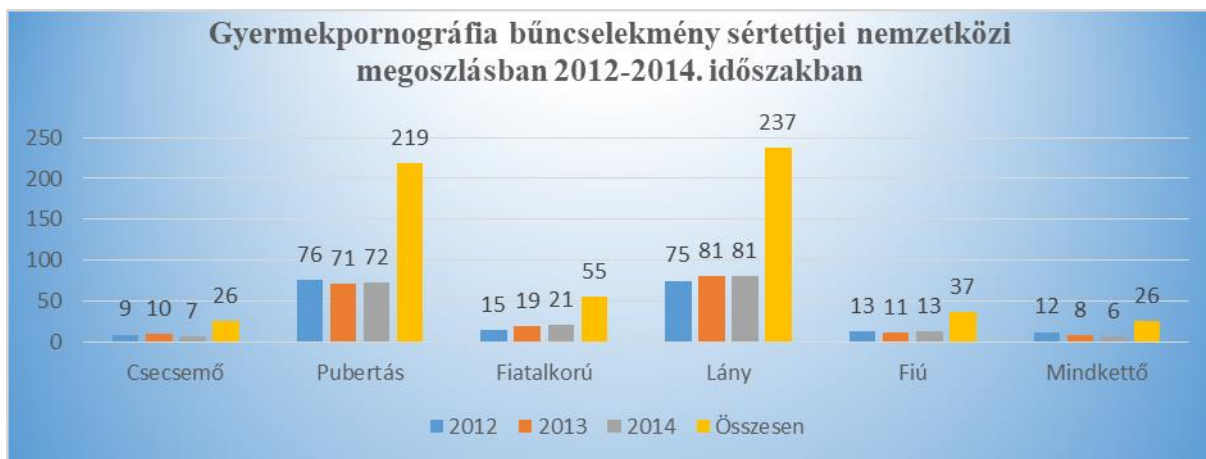

13. diagram: Magyar rendőrség statisztika; Gyermekpornográfia bűncselekmény sértettjei régiók szerinti megoszlásban 2012-2016. időszakban különös tekintettel a pornográf felvételekre; Forrás: A szerző (Magyar rendőrség adataiból összeállított) kutatásának ábrázolása

2012-2016-ig terjedő időszakban a gyermekpornográfia bűncselekmény sértettjei számának vizsgálatára (megyei szintű) település, azaz régiószint szerint került sor. (A statisztika nem érintette a külföldi-, a Magyarország területére nem bontható-, és a nem beszerezhető adatok körét.) A bűncselekmény a vizsgált intervallumban összesen 5418 áldozatot szedett, amelyből 5361 lány, és 57 fiú nemű sértett került regisztrálásra. Az összes sértett 1 százaléka volt kisfiú, a maradék 99 százalék a kislányokat érintette. A szexuális visszaélésekkel érintett gyermekpornográfia bűncselekmény szörnyűségeit gyermekkorú (0-13 éves korig) kategóriában 5168-, a fiatalkorú (14-18 éves korig) kategóriában 236-, a fiatal felnőtt (18-24 éves korig) kategóriában 9-, és a felnőtt (25-59 éves korig) kategóriában 5 sértett élte át. Ahogy a magyar törvényi szabályozás fejezetben ismertetésre került, a norma lehetőséget teremt arra, hogy az elkövető hatósági üldöztetését hatályos magánindítvány esetén a felnőttkorú sértett is kérhesse, amennyiben sérelmére a bűncselekményt gyermekkorában követték el. A sértettek száma 2012-ben 58-ról 4947-re növekedett, majd 2014-ben 55-re csökkent. Az elkövetkezendő években így 2015-ben 218-ra nőtt, majd 143-ra csökkent. A minimum, azaz a legalacsonyabb sértettség Jász-Nagykun-Szolnok megyében regisztráltak, amelyhez a módusz számítás is, azonos értékkel, Vas-, és Zala megyékkel csatlakozott. A legtöbb sértettet Nógrád megyében regisztrálták, a bűncselekmény áldozatául

4902 személy esett. Átlagosan négy év intervallumban 270 sértettet regisztrálnak, a szórás értéke pedig 1090,3.

4.4.11 Nemzetközi gyermekpornográfia bűncselekmény sértettjei

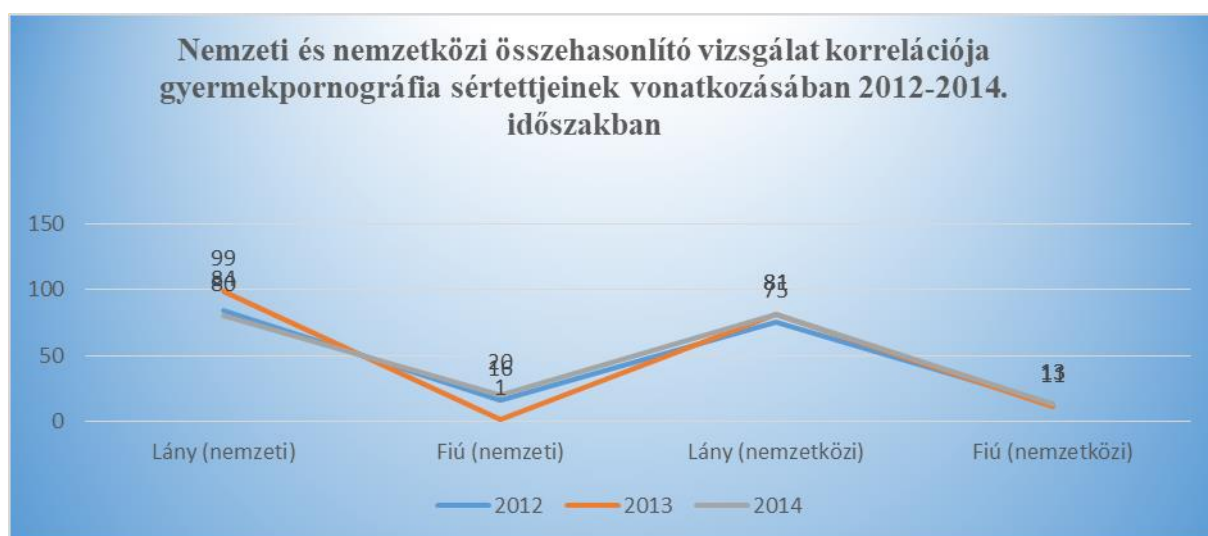

14. diagram: INHOPE; Nemzetközi gyermekpornográfia sértettjei 2012-2014. időszakban; Forrás: A szerző (INHOPE jelentéseinek számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

Az INHOPE statisztikai számadatokat a sértettekről nem közölte. Azt azonban a statisztikai jelentésekből kiolvasható volt, hogy a sértettek milyen korúak, valamint milyen neműek voltak. (Ezek az arányszámok az inkriminált időszakban az eltávolításra kerülő oldalak számához viszonyultak.) 2012-ben a csecsemők 9-, a pubertás korosztály 76-, és a fiatalkorú korosztály 15 százaléka volt érintett. Ebből 13 százalék volt fiú, és 75 százalék lány. Olyan anyag, amelyen mindkét nem szerepelt 12 százalékban volt tettenérhető. 2013-ban ezek a kategóriák 10-, 71-, és 19 százalékra emelkedtek. A lányok 81-, a fiúk 11 százaléka volt érintett. Mindkettő vonatkozásában 8 százalékot rétek el a mutatók. 2014. évben a csecsemő korosztály 7-, a pubertás korosztály 72-, és a fiatalkorú korosztály 21 százalékban esett áldozatul. A lányok 81-, a fiúk 13-, és mindketten 6 százalékos arányt adtak ki. Ha a három év intervallumát vesszük alapul, akkor a 300 százalékhöz viszonyítva a csecsemő korosztály összesen 26-, a pubertás korosztály összesen 219-, a fiatalkorú korosztály 55 százalékot jelent. Ugyan ezzel a százalékos aránnyal számolva a lányok 237-, a fiúk 37-, és mindketten 26 százalékot tettek ki. A minimum értékek gyermekkorban 7, pubertásban 71, fiatalkorban 15, lányoknál 75, fiúknál 11, és mindkettő esetében 6 százalékot jelentett. Ezzel ellentétben a maximum értékek ugyan ezen kategóriákban 10, 76, 21, 81, 13, 12 százalékos értékeket képviseltek. Átlagosan a csecsemőkorúaknál a 8,6-, a pubertásoknál a 73-, fiatalkorúaknál a 18,3-, lányoknál a 79-, fiúknál a 12,3-, és mindkettőnél szintén 8,6

százalék a sértetti kör alkotója. A szórás értékei 1,5-,2,6-, 3-, 3,4-, 1,1-, 3 százalékosak voltak. A módusz számításra két esetben volt lehetőség, a lány nem, valamint a fiú nem vonatkozásában, ahol a 81-, és a 13 százalék ismétlődött.

4.4.12 A gyermekpornográfiával érintett sértettek hazai (nemzeti)-, és nemzetközi (uniós) összehasonlítása, azok eredményei

15. diagram: INHOPE; Magyar rendőrség statisztika; Nemzeti és nemzetközi összehasonlító vizsgálat korrelációja gyermekpornográfia sértettjeinek vonatkozásában 2012-2014. időszakban; Forrás: A szerző (INHOPE jelentéseinek és a rendőrség számadataiból összeállított) kutatásának ábrázolása.

Tekintettel arra, hogy nemzetközi viszonylatban a sértettek életkori kategóriái, valamint a magyar életkori kategóriák nem fedték egymást, ezért annak összehasonlítására lehetőség nem volt. Korábbi fejezetekben ismertettem, hogy a nagykorúság például egyes államokban a 18., más államokban pedig akár a 21. betöltött életévet is jelentheti. E megállapítás figyelembevételével kizárólag az évekre lebontott fiú, és lány, azaz nemek szerinti százalékos arányszámokat lehetett összehasonlítani. 2012-ben a nemzeti lány és fiú aránypár 84-16, a nemzetközi aránypár 75-13 százalék volt. (A fennmaradó értéket azok az anyagok képezték, amelyeken mindkét nem egyszerre szerepelt.) 2013-ban a nemzeti lány és fiú aránypár 99-1, a nemzetközi aránypár 81-11 százalék volt. 2014. évben a nemzeti lány és fiú aránypár 80-20, a nemzetközi aránypár 81-13 százalék volt. Az, hogy a nemzeti arányszám a nemzetközi arányszámhoz hogyan hasonul a Cohan féle korrelációs együttható lineáris szorosságával mérhető volt. A Cohan féle skálán a korrelációs koefficiens értéke

minden évben 1 volt. Ez azt jelenti, hogy minden évben a fiú, és lány nemek vonatkozásában tökéletesen pozitív, és a korreláció mértéke nagy volt. Vagyis a nemzeti arányszámok a nemzetközi arányszámokkal megegyeztek.

Az alfejezet zárásaként összegezhető, hogy Magyarországon, akárcsak a nemzetközi vonalon a gyermekpornográfia bűncselekmény elkövetésének legveszélyeztetettebb korosztálya a gyermekkorú, a szexuális életre még fel nem készült – ám már lehet annak beleegyezési jogával bíró – lányai, fiai. A nem szerinti megoszlás arról tanúskodott, hogy a lányok a gyermekpornográfia veszélyének sokkal inkább kiszolgáltatottabb résztvevői, mint a fiúk. Sokkal magasabb százalékos arány rendelkezik a lányok veszélyeztetettségéről, mint a fiúk esetében. Mindezek viszont, akár a fiúk, akár a lányok vonatkozásában - egyenes arányban - a nemzetközi statisztikákhoz asszimilálódtak. A korrelációs együttható tökéletesen pozitív értéke, valamint a korrelációs mérték nagysága ezt alátámasztotta. A gyermekpornográfia bűncselekménnyel érintett legkevesebb sértettet Magyarország viszonylatában Jász-Nagykun-Szolnok, Vas-, és Zala megyében-, a legtöbb sértettet pedig Nógrád megyében regisztrálták. De, ahogy az elrendelt nyomozások száma, úgy a regisztrált sértettek száma is e kategóriákban megegyezett. A sértettek száma stagnáló értéket sosem képviselt, az két esetben nőtt, két esetben pedig csökkent, mégis arányaiban a növekedés mértéke sokkal nagyobb, mint a csökkenés együtthatója. Ez arra enged következtetni, és olyan prognosztizációt foglal magában, hogy amennyiben a rendvédelmi erők akárcsak a hazai-, vagy a nemzetközi harcban minőségfejlesztésen nem esnek át, az innovációs intézkedések nem kerülnek bevezetésre, évről évre egyre inkább emelkedni fog a sértettek száma, ami a gyermekek testi-, értelmi, és szellemi fejlődését negatív irányba tereli, sérüléseket szenvedhetnek, a bűncselekmények károkat okozhatnak.

4.5 Tudományos kutatási eredmények

4.5.1 A kutatási eredmények megvitatása

A kutatási eredmények értelmezése során kiemelt figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a számadatok, amelyekkel dolgoztam, kizárólag a regisztrált, azaz nyilvántartásba vett bűncselekményekről, elkövetőkről, és áldozatokról adott számot. Sajnálatos módon azonban a gyermekek szexuális kizsákmányolással érintett gyermekpornográf bűncselekmények

becsléseink szerint évente több millió személy testi épségét-, és életet veszélyeztetik, fenyegetik. Mégis azt kell mondanunk, hogy a mély látenciába burkolódzó jelenség kapcsán figyelemfelhívásra okot adó körülményeket sikerült feltérképeznem, amelyeket az alábbiak szerint kívánok megvitatni. Megállapítottam, hogy Magyarország büntetőeljárásainak feljelentés elutasításával, nyomozás megszüntetésével, és a vádemelési javaslattal lezárt eredményei tekintetében a nemi élet, és szabadság elleni büntetőeljárások az összes büntetőeljárás 1 százalékát jelentik. (összes büntetőeljárás 1462614 db vs. nemi élet elleni büntetőeljárás 7736 db.) Országos viszonylatban ezek a számok nem jelentik azt, hogy hazánk igen fertőzött, vagy veszélyeztetett volna, azonban minél részletesebb a vizsgálatot folytatunk, annál inkább látszik annak ambivalenciája. A nemi élet szabadság fejezetén belül a gyermekpornográfiával érintett büntetőeljárások száma viszont már 47 százalékot ölelt fel. (Nemi élet elleni büntetőeljárás 7736 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás 7041 db.) Ez azt jelenti, hogy a három kategóriában a nyomozó hatóság által a Büntető Törvénykönyv e fejezetébe ütköző bűncselekmények tekintetében 47 százalékos aránnyal gyermekpornográfia bűncselekmény elkövetése miatt rendelt el nyomozást. (Nemi élet elleni büntetőeljárás 7736 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás 7041 db.) E bűncselekményi kategóriában közel (kerekítve) minden második elrendelt nyomozás a gyermekpornográfia bűncselekmény elkövetésével volt érintett. Ez az arányszám az 1 százalékhoz képest máris szignifikáns eltérést eredményez, jelentősen magas értéket képviselt. Ha a kérdést e aspektusból vizsgáljuk, elmondhatjuk, hogy gyermekpornográfia tekintetében a 4 évi intervallumon belül a 47 százalékos arányszám igen nagy fertőzöttségre, és veszélyeztetettségre vall. A váderedményesség tekintetében még kaotikusabb arányszámokat kapunk: az összes vádemelési javaslattal lezárt büntetőeljáráshoz viszonyítva a nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások 1,2-, a gyermekpornográfia bűncselekmény pedig az érték 0,7 százalékát tette ki. (Összes büntetőeljárás vádemelési javaslata 764546 db. vs. nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 3257 db; összes büntetőeljárás vádemelési javaslata 764546 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 7041 db.) Ha ezeket az arányszámokat szintén aprópénzre váltjuk, akkor annak az eredményét is megkaphatjuk, miként viszonyul egymáshoz a Büntető Törvénykönyv e fejezete, valamint a gyermekpornográfia bűncselekmény miatt elrendelt nyomozások vádemelési arányszámai. A nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni büntetőeljárások, és a gyermekpornográfia hazai büntetőeljárásainak vádemelési javaslattal lezárt ügyeinek összehasonlításából

megállapítható, hogy a gyermekpornográfia büntetőeljárásainak vádemeléssel lezárt ügyeinek száma a 2012. évben 2-, 2013. évben pedig 70 százalékkal magasabb volt, azonban 2014. évtől kezdődően a vádemelések száma először 16-, majd 29-, végül 19 százalékkal csökkent, és maradt el a többi bűncselekményhez képest. (Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2012-ben 348 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2012-ben 357 db. Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2013-ban 366 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2013-ban 5104 db; Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2014-ben 666 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2014-ben 111 db. Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2015-ben 832 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2015-ben 249 db. Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2016-ban 1045 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2016-ban 199 db.) Bár az első év mindösszesen 2 százalékos növekedést ért el, és épphogy nem csúszott el negatív irányba, megjegyzendő, hogy 2013. évben a nyomozó hatóság igen nagyszabású vádemelési javaslattal zárult büntetőeljárást fejezett be. (Gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslat 5104 db.) A következő években viszont kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vádemelési javaslattal érintett ügyek száma nagymértékben csökkent, esetekben még az ¼ százalékos lélektani határt sem érte el. Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2014-ben 666 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2014-ben 111 db. Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2015-ben 832 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2015-ben 249 db. Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 2016-ban 1045 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2016-ban 199 db.) A hazai összes büntetőeljárás számadataihoz viszonyítva elenyésző a gyermekprostitúcióval, és a nemi élet szabadságával kapcsolatos bűncselekmények száma, mindannak ellenére, hogy azok évről-évre növekednek. Mindkét összehasonlítás lineáris korrelációját számítani lehetett, amely nemzetközi vonalon majdnem közepes, hazai vonalon pedig majdnem nagy korrelációs együtthatót eredményezett. (Összes büntetőeljárás vádemelési javaslata 764546 db. vs. nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 3257 db. korr. -0,11. Nemi élet büntetőeljárás vádemelési javaslata 3257 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 6020 db. korr. 0,54. Összes büntetőeljárás vádemelési javaslata 764546 db. vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 6020 db. korr. 0,48. Nemzetközi gyermekek internetes szexuális visszaélései 182124 db. vs. gyermekpornográfia

büntetőeljárás vádemelési javaslata 6020 db. korr. 0,25.) A nemzetközi adatokhoz viszonyítva a magyar gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények közepesen erős tábor-, hazai viszonylatban pedig majdnem nagy tábor alkotnak. A korrelációs számítás az arányaiban vizsgált százalékos mutatókat szintén megerősítette. A nyomozó hatóság által lefolytatott nemi élet szabadsága fejezetébe illeszkedő büntetőeljárások tekintetében megállapítást nyert, hogy a gyermekpornográfiával érintett vádemelési javaslattal lezárt ügyek jóval kevesebb darabszámúak, mint a nyomozás megszüntetése, valamint a feljelentés elutasítása kóddal befejezett eljárások. A váderedményesség a megszüntetések, feljelentések elutasítása csoporthoz képest 2013. év kivételével mindig alulmaradt. (Nemi élet büntetőeljárás nyomozás megszüntetése, feljelentés elutasítása 2012-ben 56 % vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2012-ben 44 %. Nemi élet büntetőeljárás nyomozás megszüntetése, feljelentés elutasítása 2013-ban 11 % vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2013-ban 89 %. Nemi élet büntetőeljárás nyomozás megszüntetése, feljelentés elutasítása 2014-ben 91 % vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2014-ben 9 %. Nemi élet büntetőeljárás nyomozás megszüntetése, feljelentés elutasítása 2015-ben 83 % vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2015-ben 17 %. Nemi élet büntetőeljárás nyomozás megszüntetése, feljelentés elutasítása 2016-ban 87 % vs. gyermekpornográfia büntetőeljárás vádemelési javaslata 2016-ban 13 %.) A vádemeléssel lezárt ügyek alacsony száma eredményezheti azt, hogy a magyar rendvédelmi erők a gyermekpornográfia elleni harc nemzetközi élvonalába nem kerülhetnek be. Támasztja ezt alá az az adat is, hogy a gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények tekintetében a 7041 darab ügyből csupán 1110 esetben került sor a nyomozó hatóság kezdeményezésére nyomozás elrendelésére, abból is 100 esetben nemzetközi szerv kezdeményezte a felelősségre vonást. Azaz a rendvédelmi szervek az esetek 15 százalékát tudták csak felderíteni, és nyomozást kezdeményezni, amelyből 10 százalék külföldi, nemzetközi szerv indítványozására került lefolytatásra. (Rendőrség bűnügyi szerv felderítő 1110 db vs. külföldi szerv, Europol kezdeményező 100 db.) Ez a magyar rendvédelmi erőket a kötelezettségvállalásban negatívan befolyásolja.

Megállapítást nyert szintén, hogy a magyar gyermekprostitúcióval érintett gyermekpornográfia felvételek száma nemzetközi viszonylatban is tetemes mennyiséget ölel fel. (Nemzeti gyermekpornográf bűncselekmény gyermekpornográf felvételei 6216 db. vs. nemzetközi gyermekpornográfia bűncselekmény gyermekpornográf felvételei 109107 db.)

Akár a bannerekhez, akár a weboldalakhoz viszonyítjuk, a számok a fertőzöttség, és veszélyeztettség tükrében a nemzetközi viszonylat 10, de közel az 50 százalékát is kiteszik. (Nemzeti gyermekpornográf bűncselekmény gyermekpornográf felvételei 6216 db. vs. nemzetközi gyermekpornográfia bűncselekmény gyermekpornográf felvételei weboldal tekintetében 68356 db. Nemzeti gyermekpornográf bűncselekmény gyermekpornográf felvételei 6216 db. vs. nemzetközi gyermekpornográfia bűncselekmény gyermekpornográf felvételei fájlmegosztó tekintetében 27008 db. Nemzeti gyermekpornográf bűncselekmény gyermekpornográf felvételei 6216 db. vs. nemzetközi gyermekpornográfia bűncselekmény gyermekpornográf felvételei 13743 db.) A helyzet súlyossága a magyar rendvédelmi erők fokozottabb fellépését igénylik. A magyar viszonylatot elemezve megállapítható, hogy a legtöbb eljárást Nógrád megyében regisztrálták, a pornográf felvételek legtöbbje is e régióból származik. (Gyermekpornográf bűncselekmény nyomozás elrendelés Nógrád megye 4906 db; Gyermekpornográf bűncselekmény pornográf felvétel Nógrád megye 4895 db.) A legkevesebb nyomozás elrendelés Zala megyét érintette, míg a legkevesebb pornográf felvétel szintén Zala-, valamint Vas-, és Győr-Moson-Sopron megyéből származott. (Gyermekpornográf bűncselekmény nyomozás elrendelés Zala megye 10 db; Gyermekpornográf bűncselekmény pornográf felvétel Zala-, valamint Vas-, és Győr-Moson-Sopron megye 7 db.) Megyei szintű lebontásban fertőzöttség tekintetében a főváros, valamint Bács-Kiskun-, Békés-, Hajdú-Bihar-, Heves-, Nógrád-, és Somogy megye volt a legérintettebb. E megyékben az elrendelt nyomozások száma a 150 darabot, a pornográf felvételekkel érintett eljárások a 100 darabot is meghaladták. (Gyermekpornográf bűncselekmény nyomozás elrendelés Budapest, Bács-Kiskun-, Békés-, Hajdú-Bihar-, Heves-, Nógrád-, és Somogy megye 162, 311, 166, 112, 4906, 300 db; Gyermekpornográf bűncselekmény gyermekpornográf felvétel Budapest, Bács-Kiskun-, Békés-, Hajdú-Bihar-, Heves-, Nógrád-, és Somogy megye 110, 305, 152, 108, 4895, 256 db.) A megyék között megtaláljuk az ország gazdaságilag elmaradottabb, és szegénységgel sújtott régióit is. A főváros veszélyeztetettsége szintén magas. Megállapítható továbbá, hogy a 2013. év 2014. évhez viszonyított arányszámokon kívül, a pornográf felvételek, és az elrendelt nyomozások szintén emelkedő tendenciát mutatnak. (Nemzeti gyermekpornográf felvétel 2012-ben 621 db; 2013-ban 5170 db; 2014-ben 94 db; 2015-ben 209 db; 2016-ban 122 db.)

Megállapítható volt, hogy Magyarországon, akárcsak a nemzetközi vonalon a gyermekpornográfia bűncselekmény elkövetésének legveszélyeztetettebb korosztálya a

gyermekkorú, a szexuális életre még fel nem készült – ám már lehet annak beleegyezési jogával bíró – lányai, fiai. (Nemzeti gyermekpornográfia gyermekkorú - 0-13 éves korig terjedő korosztály – 5168 db. sértett vs. nemzetközi gyermekpornográfia pubertás korosztály 76 %) A nem szerinti megoszlás arról tanúskodott, hogy a lányok a gyermekpornográfia veszélyének sokkal inkább kiszolgáltatottabb résztvevői, mint a fiúk. Sokkal magasabb százalékos arány rendelkezik a lányok veszélyeztetettségéről, mint a fiúk esetében. (Nemzeti gyermekpornográfia fiú-lány arány 1-99 %) Mindezek viszont, akár a fiúk, akár a lányok vonatkozásában - egyenes arányban - a nemzetközi statisztikákhoz asszimilálódtak. A korrelációs együttható tökéletesen pozitív értéke, valamint a korrelációs mérték nagysága ezt alátámasztotta. (Gyermekpornográfia nemzeti sértett lány-fiú arány 2012-ben 84-16 % vs. gyermekpornográfia nemzetközi fiú-lány arány 2012-ben 75-15 %. Gyermekpornográfia nemzeti sértett lány-fiú arány 2013-ban 99-1 % vs. gyermekpornográfia nemzetközi fiú-lány arány 2013-ban 81-11 %. Gyermekpornográfia nemzeti sértett lány-fiú arány 2014-ben 80-20 % vs. gyermekpornográfia nemzetközi fiú-lány arány 2014-ben 81-13 %. Gyermekpornográfia nemzeti sértett lány-fiú arány korr. nemzetközi gyermekpornográfia sértett fiú-lány arány 1.) A gyermekpornográfia bűncselekménnyel érintett legkevesebb sértettet Magyarország viszonylatában Jász-Nagykun-Szolnok, Vas-, és Zala megyében-, a legtöbb sértettet pedig Nógrád megyében regisztrálták. (Nemzeti gyermekpornográfia sértett Jász-Nagykun-Szolnok, Vas-, és Zala megye 7 db.) De, ahogy az elrendelt nyomozások száma, úgy a regisztrált sértettek száma is e kategóriákban megegyezett. A sértettek száma stagnáló értéket sosem képviselt, az két esetben nőtt, két esetben pedig csökkent, mégis arányaiban a növekedés mértéke sokkal nagyobb, mint a csökkenés együtthatója. (Nemzeti gyermekpornográfia sértettek száma 2012-ben 58 db; 2013-ban 4947 db; 2014-ben 55 db; 2015-ben 218 db; 2016-ban 143 db.) Ez arra enged következtetni, és olyan prognosztizációt foglal magában, hogy amennyiben a rendvédelmi erők akárcsak a hazai-, vagy a nemzetközi harcban minőségfejlesztésen nem esnek át, az innovációs intézkedések nem kerülnek bevezetésre, évről évre egyre inkább emelkedni fog a sértettek száma, ami a gyermekek testi-, értelmi, és szellemi fejlődését negatív irányba tereli, sérüléseket szenvedhetnek, a bűncselekmények károkat okozhatnak.

4.5.2 Következtetések

Hazánkban azt elmúlt évszázadokban-, és évtizedekben végbemenő szexuális célú bűncselekmények jelentős mértékben megváltoztatták a szabályozás jellegét és feladatait.²⁶⁹ Büntető-, szabálysértési normák változásai-, változtatásai, az uniós jogalkalmazás, és joggyakorlás jogharmonizációs intézkedéseinek bevezetése egytől-egyig hozzájárulhattak ahhoz, hogy ezek a számadatok elemzés-értékelés tárgyát képezhessék. A szexuális kizsákmányolásra-, és ezzel szoros összefüggésben a gyermekek internetes szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos gyermekpornográfiával érintett bűncselekményekre épülő szervezett bűnözés, és bűnözői hálózatok olyan problémát generáltak, amely elleni fellépéshez nemcsak az uniónak, hanem -, ahogy a számadatok is bizonyítják - Magyarországnak is kímélet nélkül fel kell lépnie, a szükséges intézkedéseket meg kell tennie. Véleményem szerint a mindenkori normaalkotás elvárt eredményt sosem hozhat akkor, ha az egyébként is látenciába burkolódzó bűncselekményeket, valamint szervezett bűnözői köröket, a jelenséget, a legalacsonyabb szinttől a legmagasabb szintig fel nem derítjük, okait meg nem értjük, és legfőképpen nem teszünk meg mindent azért, hogy az abban résztvevők jogosultságait normaszerűen gyakorolhassák, a bűnösök pedig megfelelő mennyiségű-, és minőségű szankcióban részesüljenek. A vizsgálat eredményei szerint hazánkat-, és az Európai Uniót a közeljövőben -, amennyiben nem teszünk ellene – az alábbi veszélyforrások fenyegetik:

- A gyermekek szexuális kizsákmányolása, az internetes gyermekpornográfia bűncselekményekkel érintett áldozatok száma tovább emelkedik.
- Minél kevesebb áldozatról van tudomásunk (regisztráció, felderítés), annál inkább valószínűbb, hogy az áldozatvédelmi intézkedések folyamatosságának biztosítása ellehetetlenül, a sértettek egészséges testi-, lelki-, szellemi fejlődése, valamint az okozott károk helyreállítása veszélybe kerül.
- A gyermekek nemi életének szexuális internetes visszaéléseiből profitáló szervezett bűnözői hálózatok, bűnözői csoportosulások, önálló tettesek tovább terjeszkednek, a kizsákmányolásából adódóan, további milliárdos feketebevételekhez jutnak hozzá.
- A milliárdos feketebevételekből további bűncselekményeket követhetnek el, erősödik a fegyver-, a kábítószer-kereskedelem, valamint a terrorizmus, az államok gazdasága-, és összességben a világgazdaság romlik, hanyatlak.

²⁶⁹ KOVÁCS István: A prostitúció jelensége és társadalmi kontrolljának vizsgálata empirikus módszerekkel PhD értekezés, Budapest, UNI-NKE, 2016. – p.:242-243.

Az emberi élet, a legfontosabb érték, amit a Földön élő összes embernek védenie kell. Az alapvető emberi-, és alkotmányos jogok mindenkit megilletnek, az állam azok érvényesítésére, és az azt megsértők szankcionálására garanciát vállal. Minden országnak érdeke, és kötelessége, hogy az ilyen jellegű cselekményeket felderítse, a sérülést szenvedett személyek önbecsülését, és a sérült (jog)területet, egy átfogó, hatékony és komplex intézkedéssorozattal helyreállítsa.²⁷⁰

4.5.3 Hipotézisek bizonyítása

1. Igazoltam, hogy a vizsgált időszakban, a vizsgált kategóriákban az összes elrendelt büntetőeljárásához viszonyítva a Büntető Törvénykönyv nemi élet szabadsága, és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények fejezetében elrendelt büntetőeljárások alacsony százalékos számértéket képviselnek, azonban a fentiek ellenére a gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények e fejezetben kimagaslóan (szignifikáns) magas százalékos arányról adnak tanúbizonyosságot. Alátámasztottam, hogy a gyermekek szexuális kizsákmányolásán alapuló gyermekpornográfia bűncselekmény tekintetében a nyomozások fele zárul csupán eredményesen (különös tekintettel a vádemelési javaslatokra), az a nemzetközi arányszámokhoz viszonyítva is csekély százaléku. Bizonyítottam, hogy a magyar rendvédelmi erők arányszámaiban kevés bűncselekményt derítenek fel, a nemzetközi felderítés és együttműködés a nyomozások felderítését befolyásolja. Igazoltam, hogy a fentiek eredményezhetik azt, hogy a magyar rendvédelmi erők a nemzetközi kötelezettségvállalásban, a gyermekpornográfia elleni küzdelemben az elsők között nem szerepelhetnek.
2. Részben sikerült csak bizonyítanom, hogy Magyarországon a legtöbb büntetőeljárást, és a legtöbb sértettet a gazdaságilag elmaradott, és társadalmi mélyszegénységgel sújtott régiókban regisztrálják, a sértettek száma, és a büntetőeljárások elrendelése évről évre emelkedő tendenciát mutat. Nem sikerült alátámasztanom azt, hogy Budapesten sokkal kevesebb elrendelés történik, mint e régiókban. Igazolnom sikerült, hogy a nemzetközi fiú-lány sértetti százalékos arányszám a nemzeti arányszámokkal korrelál. Alátámasztanom sikerült, hogy Magyarországon (is) a gyermekpornográfia által legveszélyeztetettebb korosztály a gyermekkorú korosztály, azon belül is a kislányok a legfenyegetettebbek. Bizonyítottam, hogy a háttérben megbúvó okok, célok és indítékok feltérképezhetők, mérsékelhetők, és egy jól felépített áldozatvédelmi stratégiával megszüntethetők. Igazolnom sikerült továbbá, hogy a hipotézisben foglaltak vizsgálata az inkriminált időszak magyar eredményes büntetőeljárásai tekintetében a korrelációs együtthatók lineáris szorosságával mérhetők.
3. Alátámasztottam továbbá, hogy a rendvédelmi szervek tekintetében egy olyan intézményesített rendszeren alapuló, és a gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos gyermekpornográfia bűncselekmények felderítését elősegítő stratégiai koncepció dolgozható ki, amely Magyarországot a nemzetközi viszonylat élvonalába sorolja. Bizonyítottam, hogy a megfelelő minőségű bűnüldözői munka, valamint a sértettek számára elérhető áldozatvédelmi tevékenység maximalizálása az eredményeket nagymértékben pozitív irányban befolyásolja, a látencia mértékét látványosan csökkenti.

²⁷⁰ KOVÁCS István: A prostitúció jelensége és társadalmi kontrolljának vizsgálata empirikus módszerekkel PhD értekezés, Budapest, UNI-NKE, 2016. – p.:242-243.

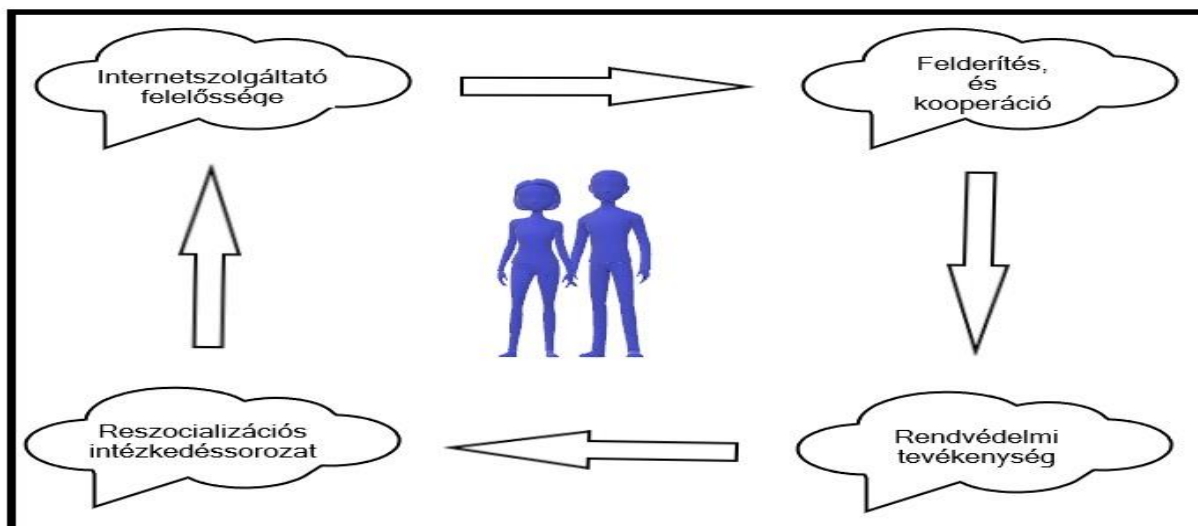
4.5.4 Új tudományos eredmények

Megítélésem szerint az értekezés elkészítése során az alábbi új tudományos eredmények születtek:

1. Elsőként sikerült, és volt lehetőségem arra, hogy a gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények tekintetében nemzeti-, és nemzetközi forrásadatbázison alapuló számstatisztikák együtthatóinak lineáris szorosságával mérhető összehasonlítását elkészítsem. E kérdéskörben bizonyítanom sikerült, hogy a nemzeti gyermekpornográfiával érintett bűncselekmények számadatai a nemi élet szabadsága, valamint a nemi erkölcs elleni fejezethez, valamint a nemzetközi számadatokhoz képest jelentősen magas százalékos értéket képviselnek, valamint a nyomozások fele zárul csak (vádemelési javaslattal) eredményesen, a magyar rendvédelmi erők kevés bűncselekményt derítenek fel, a nemzetközi beavatkozás kimagasló.
2. A sértettek, és áldozatok arányszámai évről-évre növekvő tendenciát mutatnak, de a háttérben megbúvó okok, célok és indítékok feltérképezhetők, mérsékelhetők, és egy jól felépített áldozatvédelmi stratégiával megszüntethetők. A gazdaságilag elmaradottabb régiók mellett új forrásként a főváros, valamint az ország egyik gazdaságilag fejlett megyéje Nógrád is megjelent. A gyermekkorú (0-13 éves korig) kislányok a gyermekpornográfia bűncselekmény legveszélyeztetettebb alanyai, arányszámuk a fiúkhoz képest kimagasló. Az arányszámok a nemzetközi arányszámokkal korrelálnak.
3. Bizonyítanom sikerült, hogy a modellezés szintjén javaslat tehető egy olyan stratégiai koncepció kidolgozására, amely Magyarországot a nemzetközi viszonylat élvonalába sorolhatja, a statisztikai számok növekedését biztosíthatja.

4.5.5 Javaslatok

A tanulmány konklúziójaként olyan stratégiai koncepciót szerettem volna kidolgozni, amely a jelenlegi szabályozással összhangban a bűnüldözési tevékenységet hatékonyabbá, a prevencionális munkát eredményesebbé, a reszocializációs intézkedéseket pedig még produktívabbá teheti. Az alábbi folyamatábrán a négy lépcsős, egymásból következő, azaz konzekvens intézkedéseket, és azok magyarázatát illusztrálom.

1. ábra: Az új koncepció kidolgozásáról. Forrás: A szerző kutatásának ábrázolása.

4.5.5.1 Az internetszolgáltatók felelőssége

Személy szerint egyetértek azzal az állásponttal, hogy az internetszolgáltatóknak az interneten megosztott gyermekek szexuális visszaéléseivel kapcsolatos anyagok terjedésében erkölcsi felelősségük van. Számos szolgáltató a probléma súlyosságát már átérezte, és sokat tett azért, hogy az internet sokkal biztonságosabb környezetté válhasson. Az önszabályozási tevékenység viszont nem tűnik elegendőnek ahhoz, hogy a gyermekek sérelmére elkövetett internetes bűncselekményeket sikeresen megakadályozza. 2006-ban az International Centre for Missing and Exploited Children (ICMEC) elhatározta, hogy a gyermekpornográfia terjedésével kapcsolatosan világviszonylatban egy felmérést készít. A felmérésben annak vizsgálatára törekedtek, hogy meghatározzák, hogy a világ országai a gyermekpornográfia bűncselekménnyel kapcsolatban jogi szabályozással rendelkeznek-e, ha igen akkor a joggyakorlatban a gyermekpornográfia meghatározására milyen definíciót alkalmaznak, a törvényi tényálláson belül rendelkezik-e a norma a számítógépekkel kapcsolatos minősített esetről, a birtoklás büntetendő cselekmény-e, valamint, hogy az adott kormány az internetszolgáltatóktól a bűncselekmény észlelése esetén követel-e meg intézkedést, ha igen, akkor az milyen jellegű. A felmérés 2006-ban kezdődött, majd 2009-ben frissült, végső formáját 2011. év tavaszán érte el. A felmérésben 196 országot szerettek volna meginterjúvolni. Az elsődleges adatok szerint 2006-ban a kritériumoknak mindösszesen 27 ország felelt csak meg. 95 országban nem volt olyan jogszabály, ami a gyermekpornográfiát

büntette volna, 54 ország esetében pedig még a gyermekpornográfia fogalmát sem határozták meg. A számítógéppel elkövetett bűncselekmények vonatkozásában 27 olyan ország került górcső alá, akik az alapbűncselekmény minősített eseteként azt a tényállásba nem építették be. A birtoklást, mint elkövetési magatartást, függetlenül a terjesztés szándékától 41 ország még büntetni sem rendelte. A 2011-ben napvilágot látott jelentés a korábbi állapotokhoz képest előrehaladást mutatott. 196 ország közül 45 ország az adatszolgáltatást teljesítette. Ebből 8 ország volt, akik a fenti összes kritériumnak megfeleltek, és 37 ország már az internetszolgáltatókkal kapcsolatos feladatmeghatározásokat is abszolválta, azt saját joghatóságára kiterjesztette. 89 olyan ország volt, akik sajnálatos módon a jogszabályalkotási tevékenységnek nem feleltek meg, újabb 62 országban a gyermekpornográfia meghatározását nem definiálták. Minősített esetet 18 ország nem határozott meg, és 33 olyan ország volt, akik a birtoklást, függetlenül a terjesztés szándékától nem büntették.²⁷¹

A tanulmány szempontjából kiemelten fontos, hogy Magyarország 2006-tól kezdődően hogyan teljesített. Hazánk igyekszik a nemzetközi kötelezettségvállalásait a tudásához, és erőforrásaihoz mérten teljesíteni. Az ICMEC felmérés szerint Magyarországon gyermekpornográfiaival kapcsolatos büntető jogszabály a nemzetközi jogforrásokhoz hasonló, azzal összhangban fellelhető. A fogalom definiálására jogi környezetben intézkedtek. Olyan minősített eset, amely a számítógépekkel kapcsolatos bűncselekményekről rendelkezik, fellelhető. A birtoklás ugyan olyan elkövetési magatartás, mint a terjesztés. Magyarország vonatkozásában tehát az öt kritériumból négy megvalósul. Nincs azonban olyan jogszabály, vagy együttműködési megállapodás, amely a gyermekpornográfia bűncselekmény vonatkozásában az internetszolgáltatók felelősségét megállapítaná, vagy intézkedések bevezetését tartaná indokoltnak. Bár megjegyzem, hogy a Nemzeti Média-, és Hírközlési Hatóság „hotspotot” üzemeltet, amely az INHOPE tevékenységéhez nagyban hasonlít, de az nem a kormány, és az internetszolgáltatók között kötött direkt együttműködési megállapodás részét képezi.²⁷² Bár az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény a

²⁷¹ ALLEN Ernie: Child Pornography: Model Legislation & Global Review. – United States: International Centre for Missing & Exploited Children, 2013.

²⁷² 2001. évi CVIII. törvény - az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről - – (hatályba lépett: 2001. december 24-én) (https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0100108.tv) (letöltés ideje: 2017.08.01.)

szolgáltató felelősségét annyiban megállapítja, hogy az általa rendelkezésre bocsátott jogszabályba ütköző információért mindaddig ő felel, amíg arról tudomással bír. Amennyiben az adatról nem bír tudomással felelősségre nem vonható. A tudomásszerzést követően viszont az információ eltávolításáról, vagy a hozzáférés biztosításának letiltásáról intézkednie kell.²⁷³ Ahogy Magyarország a Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájában a gyermekvédelmet – különös tekintettel a gyermekek zaklatása és kizsákmányolása elleni küzdelmet, és a biztonságos online környezet megteremtését – kiemelt stratégiai célként kezeli, úgy annak nemcsak a jogalkotás legfelsőbb szintjén, hanem a legalacsonyabb szinten, azaz a végrehajtásban is meg kell mutatkoznia. Ahogy a rendvédelmi szervek, úgy az igazságszolgáltatás is próbál a társadalmi rendeltetésének megfelelni. Tekintettel viszont arra a tényre, hogy számos esetben a rendvédelmi-, és igazságszolgáltatási tevékenység elegendőnek nem bizonyul, a társszervek, és a szolgáltatók munkavégzésére és/vagy segítségére nagy szükség van. Álláspontom szerint olyan együttműködési megállapodásra van szükség, amely egyrészt a rendvédelmi feladatvégzést segíti, másrészt pedig prevenció jellegű intézkedéseket fogantat.

4.5.5.2 Rendvédelmi tevékenység internetszolgáltatók általi támogatása

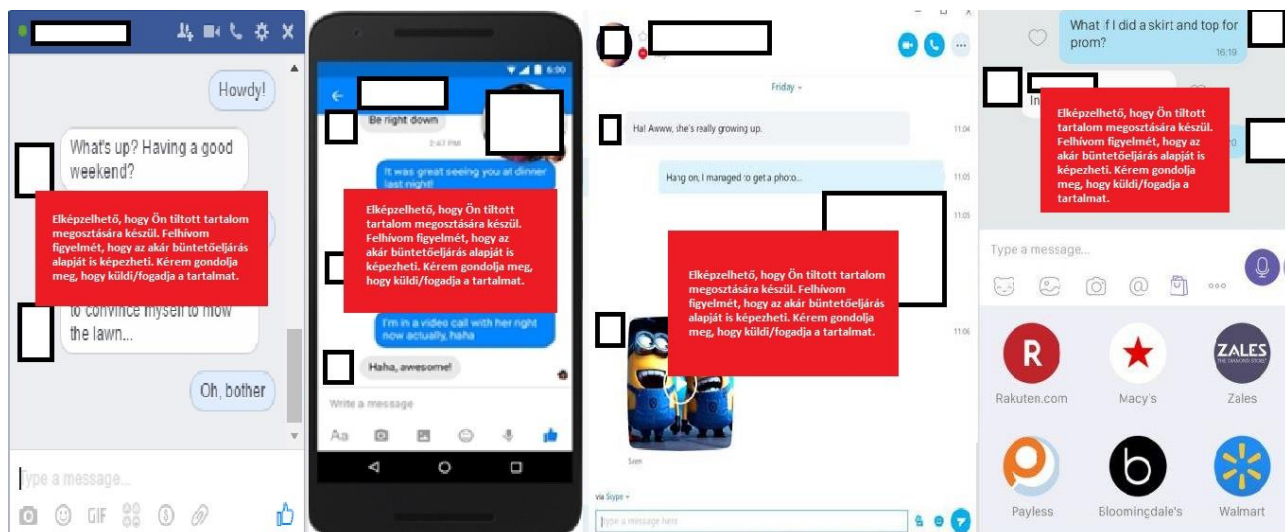
A rendvédelmi feladatok kiszolgálása egyrészt az elkövető személyének beazonosításához szükséges információk továbbítását, másrészt a tárolt adatok további megőrzési idejének hosszabbítását, és az ahhoz kapcsolódó részletes adatforgalom bonyolításának rendjét hivatottak biztosítani. Tekintettel arra, hogy az adat megőrzésének rendje jogszabályi feltételekhez kötött, azt a nyomozó hatóság az 1998. évi XIX. törvény – a büntetőeljárásról – alapján bekérheti, azonban azt a szolgáltató a belső normák szerint nem őrzi meg annyi napig, ameddig esetlegesen a büntető-, vagy polgári peres eljárás során tárgyi bizonyítási eszközként a lefoglalása megkíváná, így annak hosszabbítása kerete, vagy külön

²⁷³ 7. § - a szolgáltató (tartalomszolgáltató) felel az általa rendelkezésre bocsátott, jogszabályba ütköző tartalmú információért. 10. § - a tárhelyszolgáltató akkor nem felel a nála tárolt információért, ha nincs tudomása az információval kapcsolatos jogellenes magatartásról, vagy arról, hogy az információ bárkinek a jogát vagy jogos érdekét sérti és amint az információ jogsértő voltáról tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról, vagy a hozzáférést nem biztosítja.

biztonsági mentése indokolttá válik.²⁷⁴ Javaslatomban olyan biztonsági deficittel foglalkozó belső csoport létrehozása is szerepelne, amely, mint egy kapcsolattartó, a rendvédelmi egységek ezen kijelölt tagjaival konzultál. Negyedévente elemző-értékelő tevékenységet lát el, tapasztalataikat a rendvédelmi szervekkel megosztja. A kooperáció keretében innovatív, fejlesztő jellegű intézkedésekre tennének javaslatot. (Az együttműködésre vonatkozó javaslatokat bővebben a rendvédelmi munkavégzés alfejezeten belül kívánom részletezni.)

Konkrét gyakorlati végrehajtásban is kamatoztatható intézkedésként – különös tekintettel a „popup” alkalmazás használatára, és fejlesztésére - az alábbiakra kívánom felhívni a figyelmet: ahogy az a bevezetésben szerepeltetésre került, a legtöbb pornográf felvétel chatprogramokon keresztül jut a világhálóra. Érdeemes lenne elgondolkoznunk azon, hogy az internetszolgáltatók képesek volnának-e arra, hogy akár egy rövid üzenet formájában, vagy figyelemfelhívó előugró ablakban a képküldő és/vagy képfogadó felhasználót figyelmeztethetnék, hogy a megosztott tartalmak, akár bűncselekményt is megvalósíthatnak. Amennyiben a felhasználó a figyelmeztetés ellenére úgy dönt, hogy a képet, és/vagy videófelvételt elfogadja úgy máris jogalap nyílik a személy, valamint a kért tartalom hatósági ellenőrzésére. Tekintettel arra, hogy a birtoklás is bűncselekmény, így számos olyan elkövető realizálása válna esélyessé, akik ilyen jellegű anyagokat a világhálón továbbítás céljából megosztanak. Így egyrészt akár már a kezdetleges intézkedés a nyomozás alapját is megteremthetné, sőt bizonyítási eszközként történő felhasználása is indokolttá válhat, másrészt pedig rögtön gátat vethetnénk a megosztások világhálóra juttatásának. Egy „popup” szisztémán működő, előugró „reklámablak” álláspontom szerint a chatprogramok képküldözési funkcióinak figyelemfelhívó hatását erősíthetné. Amennyiben valamely felhasználó ennek ellenére mégis a küldött tartalom fogadása és/vagy küldése mellett dönt, úgy az internetszolgáltató e küldéseket és/vagy fogadásokat naponta feldolgozná, összesítené, majd azokat, összességében az illetékes hatóságnak az adatforgalmi-, és személyi adatokkal megküldené. A rendvédelmi szerv pedig ezeknek az ellenőrzését, és szűrését végrehajtaná, a nem kívánt, tiltott anyagokat pedig szűrhetné, és az eljárást akár büntető-, akár polgári peres úton megindíthatná. A fentieket az alábbi ábrán kívánom illusztrálni.

²⁷⁴ Ugyan ilyen metódusra épülnek a kamerafelvételek megőrzésére szolgáló adattárak, amelyek maximum 72 órán keresztül biztosítják a felvételek megőrzését.

2. ábra: A „popup” rendszer működtetése. Forrás: A szerző kutatásának ábrázolása.

Mint azt láthatjuk, amennyiben a programok érzékelik, hogy a felhasználók között kép-, vagy más tartalom megosztása, küldése és/vagy fogadása történik, egy előugró, úgy nevezett „popup” ablak jelenik meg. Az ablak szövegezését úgy lehetne elkészíteni, hogy az az ország jogi szabályozásához mérten az arra vonatkozó normák szövegezését megjeleníti. A képek küldése és/vagy fogadása pedig csak úgy működhetne, ha a felhasználó a felhasználási feltételeket elfogadja, azaz a norma ide vonatkozó rendelkezéseit, mint figyelmeztetést elolvasta, és annak ellenére cselekszik és/vagy annak tiltása végett a képküldéstől/fogadástól visszalép. A szoftver a hatályos szabályozásra figyelemmel annak változása esetén automatikusan frissítené magát, így igazodva az érvényben levő normaszövegekhez. Amennyiben a felhasználók a feltételek elfogadása mellett mégis úgy döntenek, hogy a megosztott tartalmat (amely akár bármi lehet) közvetítik, úgy az internetszolgáltató arról automatikusan, vagy rendszerezett jelleggel a rendvédelmi szervnek jelentést, vagy jelzést ad, akinek pedig az információt kötelessége ellenőrizni, szükség esetén az eljárást megindítani. A javaslatot olyan szempontú kritika érheti, hogy az interneten megosztott tartalmak ellenőrzésre a rendvédelmi szerv kellő kapacitással nem rendelkezik, azonban elgondolkodtató, hogy amennyiben egy olyan csúciszerv kerülne kijelölésre, amely csak a Büntető Törvénykönyv e fejezetében foglalt bűncselekmények felderítésével foglalkozik, akkor a felderítés, és az ellenőrzés arányszáma egymással akár pozitívan is korrelálhat. (A csúciszerv létrehozásáról a következő alfejezetben olvashatunk.) A kidolgozott szoftver alkalmazásának eredményessége akár elő-, és utóhatás vizsgálat keretében is tesztelhető, bármelyik a fiatalok által használt chatprogram felületén is.

4.5.5.3 Prevenációs tevékenység az internetszolgáltatók körében

Álláspontom szerint az internetszolgáltatók minden szerződés megkötésekor felmérhetnék, hogy az adott felhasználó családjában gyermekkorú az internet által nyújtott lehetőségeket használni fogja-e, vagy lehetősége van-e arra, hogy azokat használhassa. Ha már a gyermekkortól kezdően biztosítjuk azt, hogy a gyermekek tudatosan és biztonságos internethasználatra törekedjenek, akkor a pedofil-hálózatok tevékenységét jelentős mértékben csökkenthetjük. Amennyiben olyan adat, és információ merül fel, hogy az adott felhasználó körében gyermekkorú személy is van, és annak opcionális lehetősége van arra, hogy az internetet használja, akkor olyan képzést kell tervezni és szervezni, amely a gyerekeket játékos formában az internet veszélyeire felhívja. Oktató jellegű kiscsoportos foglalkoztatások. A szülők részére pedig prezentálni kell, hogy milyen lehetőségeik vannak arra, hogy a gyermekeiket e káros hatásoktól megóvhassák. Amennyiben az internetszolgáltató ilyen jellegű képzést nem tervez, úgy elegendő volna, ha a felméréseket elvégezné, és arról a rendőrséget értesítené. A rendvédelmi szerv pedig bűnmegelőzés keretében a szükséges felvilágosítást megadná, az előadásokat megtarthatná. Ilyen jellegű preventív intézkedések és felhívások az alábbiakban érhetők tetten: jelszavak védelme, azaz körültekintő jelszóválasztás, és biztonságos jelszókezelés-, tárolás. A közösségi hálózatok biztonsági beállításai, az adatvédelem jelentősége. Többlépcsős azonosítás, így például kód, telefonszám, biztonsági kérdések megadása.

4.5.5.4 Rendvédelmi tevékenység

Javaslatomban egy olyan nemzeti, regionális – az ország egészére kiterjedő – csúciszerv létrehozása szerepel, amely a gyermekek szexuális kizsákmányolással érintett gyermekpornográfia bűncselekmények, valamint a hatályos Büntető Törvénykönyv nemi élet szabadsága elleni bűncselekmények fejezetében foglalt tényállások felderítését, az elkövetők szankcionálását, és az áldozatok reintegrálását a társadalomba a reszocializációs intézkedések megtételével biztosítja. Ha a terrorizmus leküzdésére önálló szervezet foglalkoztatunk, akkor a gyermekek, és a nők szexuális kizsákmányolása megakadályozásának érdekében miért ne hozhatnánk létre egyet? Ha a számadatok bizonyítják, hogy az önállóan foglalkoztatott nyomozó csoport munkássága nem elég, akkor miért ne javíthatnánk az arányokon azzal, ha a feladatok végrehajtására egy teljes szervezet hozunk létre? Azt is látjuk, hogy hiába Magyarország

Nemzetbiztonsági Stratégiája, és a lépcsőzetes jogszabályalkotás, és végrehajtás, ha a számadatok tükrében az áldozatok száma évről évre növekedik, és a nyomozások mindösszesen 10 százaléka indul a magyar rendvédelmi erők kezdeményezésére, a felének megfelelő, azaz 5 százalékban pedig külföldi kezdeményezésre indul meg a büntetőeljárás. Meddig kell még elmennünk, hogy felfogjuk, hogy a szexuális kizsákmányolás az emberi-, és alkotmányos jogok egyik legnagyobb, és legveszélyesebb eltiprója? Mennyi áldozatnak kell még szenvedni, és a sanyargatást eltérni, hogy ráébredjünk, hogy a szervezett bűnözői csoportok, önálló tettesek által elkövetett szexuális kizsákmányoláson alapuló bűncselekmények ellen hatékonyabb fellépésre van szükség? Nem kell a régi hagyományokat megszüntetni, és kiirtani, csupán az új eszmék összehangolására, és a régiek beépítésére van szükség. Nem kell a nyomozócsoporthoz munkásságát megszüntetni, csupán a létrehozott új szerv szervezeti struktúrájába integrálni. Álláspontom szerint az országos hatáskörű szerv a szexuális kizsákmányolással érintett bűncselekmények mind nyílt-, mind pedig operatív területen alkalmazott nyomozását, valamint komplex módon az áldozatvédelmi tevékenység mellett, a reszocializációs intézkedések végrehajtását is magában foglalná. A nyílt-, és operatív területű nyomozások az alábbiak szerint alakulhatnak.

- A hatályos büntetőeljárásról-, valamint a rendőrségről szóló törvényben foglalt intézkedések összessége, különös tekintettel a nyomozások egységes és részletes szabályairól szóló utasítások, valamint az operatív tevékenység-, és a titkos információgyűjtés belső utasításainak végrehajtása, a nemzetközi irányelvek figyelembevételével.
- Az adott bűncselekményfajta elkövetési változatainak, illetőleg az adott esemény megvalósulása-, az érintett szereplők (akár elkövetői, akár sértetti kör) tipikus jellemzőinek, az elkövetés eszközeinek, módszereinek, különösképpen az azt elősegítő, és lehetővé tevő okok, körülmények tanulmányozása, a megvalósulás-, és elkövetés jellemzőinek aktív vizsgálata.
- A nyomozások szervezése, és tervezése mellett a rendelkezésre álló tárgyi-, és személyi adat-, információ-, és bizonyítékforrás beszerzése. A hazai és nemzetközi, nyílt-, és operatív területen beszerzett, elemzett és értékelt bűnüldözési információk összegyűjtése, tárolása, feldolgozása és cseréje. Fenyegetés-, és veszélyeztetettség értékelések, stratégiai elemzések elkészítése, amelyhez az általános helyzetjelentés párosításra kerül, amely alapján hazai-, és nemzetközi akciók megszervezése válhat szükségessé.

Az internetezés világában az a szép, hogy mindenki az lehet, aki csak szeretne. Álarcot húzunk, és számítógépek mögé bújunk. Javaslatomban az általános nyílt-, és operatív felhasználás mellett egy olyan konkrét nyomozási módszert szeretnék ismertetni, amely az elkövetők elfogását garantálja, illetőleg emellett prevenciós jelleggel is bír. Ha a pedofil személyek is kihasználják az internet névtelenségét, miért ne alkalmazhatná ezt a rendőrség is, miért ne fordíthatnánk a névtelenség előnyét a saját javunkra is? Véleményem szerint érdemes lenne elgondolkodnunk azon, hogy, ha mi is a névtelenség leplét magunkra ölténénk,

és olyan „fake” profilokat hoznánk létre, amire a bűnözői hálózatok harapnak, akkor egyrészt az elkövetőktől olyan információkat nyerhetnénk, amik hálózatok lebuktatásához vezethetnének, másrészt pedig egy-egy eredményes realizálás elhítené azt a magot, hogy a bűnözők is elgondolkoznának azon, hogy vajon a számítógép másik oldalán valóban az a kislány és/vagy kisfiú ül-e, vagy éppen a nyomozó hatóság egyik tagja, aki majd az elfogását végrehajtja. A „fake” profil megalkotásához, valamint a „csali” alkalmazásához különösebb szakértelem nem szükséges. Olyan legyártott, és előre alkotott tervek megszervezése, és lebonyolítása szükséges, amelyet a rendvédelem bűnügyi területén használt nyomozó személy is alkalmazni tud. A bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyről is már kezdetlegesen elég információ, és adat áll rendelkezésre, amely az eljárás során felhasználható, illetőleg a bűncselekmény megelőző hatása is - mint a pszichológiai nyomásgyakorlás eszköze - érvényesül, amennyiben annak széles körben való elterjedéséről gondoskodunk.

4.5.5.5 Reszocializációs intézkedéssorozat

Önmagában egy bűncselekmény sértettje jogosulttá válik arra, hogy az elszenvedett – akár anyagi, akár lelki – károkat az állam helyreállítsa. Magyarországon nincs olyan szabályozás, amely a lelki károk enyhítését magára vállalná, és segítené a sértetteket, hogy a traumákat feldolgozzák. Bár az anyagi károk részleges helyreállítását bizonyos áldozatvédelmi tevékenységen alapuló norma biztosítja, az azonban olykor-olykor olyan kritériumokhoz kötött, amelynek teljesítése, vagy az annak való megfeleltetés kiváltságnak tekintendő. Gondoljunk abba bele, hogy életkortól függetlenül milyen érzés is lehet egy bűncselekmény sértettjének lenni, hát még, ha az abból eredendő trauma egy életen át kísért minket. A gyermekek internetes szexuális kizsákmányolása, valamint egyhangúlag a szexuális kizsákmányolással járó bűncselekmények áldozatai álláspontom szerint nemcsak anyagi, hanem lelki kártérítésre is jogosulttá válnak. A normaalkotás során figyelemmel kell arra lenni, hogy ezek az áldozatok az erőszak stigmáját örökre magukon hordják majd. Különös tekintettel arra, hogy az interneten a visszaélésre okot adó anyagok újra, és újra felbukkanhatnak, azzal bárki bármikor szembesülhet. Az áldozatoknak támogatásra van szükségük, hogy egyrészt azt a traumatikus élményt, amely a bűncselekmény okozott feldolgozni tudják, másrészt pedig azt annak tudatában tegyék, hogy a szexuális

kizsákmányolásról készült anyagok a virtuális térben örökre forgalomban vannak, azzal nemcsak ők maguk, hanem a világon élő összes felhasználó, leendő barátjuk és/vagy barátnőjük, családtagjaik, stb. találkozhat. Ezt semmilyen anyagi jellegű kártérítés nem tudja, és nem is tudná megoldani. Speciális segítségre van szükség, amely szakorvosok igénybevételét jelenti. Álláspontom szerint egy olyan rehabilitációs intézet létrehozására van szükség, ahol az áldozatokkal szakpszichiáterek, pszichológusok foglalkoznak, és mindezt egy olyan kidolgozott metódus szerint teszik, amely a sérült személyek egészséges testi-, lelki fejlődését a továbbiakban – a traumák feldolgozása mellett – biztosítja. Egy olyan védett szálláshely, ahol a sértetti gondozás, a szociális ellátással egybekötött.

4.5.5.6 Felderítés és kooperáció

A korábbi alfejezetekben ismertetett tevékenységen túlmenően annak megszervezésére van szükség, hogy az internetszolgáltatók a hazai rendvédelmi szervekkel együttműködjenek, valamint a hazai rendvédelmi szervek a nemzetközi társszervekkel kooperáljanak. Mindkettőben közös tevékenységi pont lehet a felderített visszaélések elemzése-értékelése, valamint az abból levonható konklúziók megosztása. Ezeknek az adatoknak az egymás általi megismerésre van szükség, tekintettel arra, hogy a „több szem, többet lát” metódus, valamint a „brainstorming” munkamorál az esetleges következtetésekből plusz információ levonására képes. Ez a plusz információ hozzásegíthet ahhoz, hogy újabb, még részletesebb javaslatok, és kidolgozott munkafolyamatok kivitelezésére legyen lehetőség. Érdemes megfontolnunk azt, hogy közös csoportok felállítására van-e szükség, akik akár negyedéves jelleggel munkaértekezleten vesznek részt, és az általuk feltárt dolgokat a másik szerv képviselőivel megosztják, majd együtt, közösen új, innovatív javaslatokat fogalmaznak meg. Az együttműködésnek a mennyiségi-, minőségi- a modor-, és a relevancia alapelveire tekintettel kell lennie. Az együttműködő szervezeteknek a mennyiségi alapelv szerint az összes szükséges, és megfelelő információt át kell adnia, nem adhatnak se kevesebbet, se többet, hiszen egy azonos cél lebeg előttünk, az pedig a bűnözés visszaszorítása. Ezeknek az információknak a minőségi alapelv alapján mindig hitelesnek kell lenniük, azokban torzítás nem szerepelhet. A relevancia mindig a tárgykör témájához kapcsolódik, természetesen a résztől az egészig, vagy az egésztől a részig eljuthatunk, de az információnak a témán belül kell maradnia. Ehhez kapcsolódik a mód alapelve is, hogy a csoportoknak csak olyan információ közlésére van

felhatalmazásuk, amellyel a partnereket nem vezetik félre, és kizárólag egzakt jellegűek. A szervek közötti együttműködés alapja biztosíthatja, hogy a gyermekek internetes szexuális kizsákmányolásával elkövetett bűncselekmények redukálódjanak.

Az ember a legérzékenyebb lény a Földön, s a legnagyobb szenvedést képes átélni. Ezért óriási felelősség, miként bánunk embertársainkkal. Ha az emberek alapvető jogai sérülnek, viselkedésük, gondolkodásuk, stratégiájuk, prioritásaik alapvetően változnak meg. Az emberi jogok sérülése az élet sok területét érinti: csorbul a gondolati szabadság, ami a legemberibb és az egyik legfontosabb emberi tulajdonság, gondolataink emelnek ki bennünket, általuk jutunk előre. Az ember alapvető szükséglete a testi-lelki szabadság. A szabadságának korlátozása, a lelek, személyiség, gondolkodás torzulását okozza. Az emberiség fejlődésének, fennmaradásának és jólétének alappillére a kultúra fennmaradása és fejlődése. Mindez háttérbe szorul. Az emberi kapcsolatok, az emberi közösségek, a társadalmi kapcsolatok leépülnek, torzulnak. Ez a jelen és az eljövendő nemzedékekre egyaránt negatív hatással van. A gazdaság teljesítménye csökken. Egyfajta ellenállás nyomán, ahol a közösségi célok háttérbe szorulnak, az egyéni célok, ill. a túlélést, az alkalmazkodást szolgáló célok kerülnek előtérbe. A környezetre szintén romboló hatással van. Az alapvető jogokért való küzdelem során, ill. a sérelmek elszenvedésekor a megváltozott prioritások között háttérbe szorul a környezet védelme, amely jóléti társadalmak esetében is extra erőfeszítéseket igényel. Miért fontos ez mindnyájunk számára, hiszen nem feltétlenül érintenek közvetlenül bennünket, távoli, ismeretlen emberekkel és országokban történnek? A népességnövekedés és a technikai fejlődés nyomán a távolságok lecsökkentek, egymásra ható globális rendszer alakult ki, melyben a gazdasági, politikai és kulturális egymásra hatás nagyban megnövekedett. A gazdasági és kulturális mellett a környezeti hatásokra ez fokozottan igaz. Az emberi jogok megsértőit / elnyomóit alantas és önző érdekek vezérlik. Mindig erőszak áll mögötte és erőszakot teremt. A történelem számtalanszor bebizonyította, hogy a társadalmi jólét és biztonság megteremtéséhez nincs szükség az emberi jogok tiprására, sőt ellenkezőleg, ahol tiporják e jogokat, ott sosem alakul ki jóléti, fenntartható társadalom. Ezért nélkülözhetetlen, hogy a szervezett bűnözéshez kapcsolódó szexuális kizsákmányolással érintett bűncselekmények ellen közösen fellépjünk.²⁷⁵

²⁷⁵ KOVÁCS István: Az emberkereskedelemhez szorosan kapcsolódó prostitúciós bűncselekmények – különösképpen a gyermekprostitúció áldozatai emberi jogaiknak hazai és nemzetközi vonatkozásai. In: Polgári Szemle, 2014., 10. évf. 5-6. sz. – p.:418-431.

4.5.6 Záró gondolatok

A tanulmány elkészítésekor igyekeztem minden elméletben-, és gyakorlatban megszerzett tudásomat kamatoztatni, és azt a tudomány szolgálatába állítani, mindezt azért, hogy a társadalom periferiájára szorult szexuális kizsákmányolással érintett áldozatok, és sértettek megnyugvást lelhessenek. Igaz, hogy ebben a rendszerben nem vagyok más, mint egy homokszem, de tudjuk mire képes egy homokszem, ha az egy olajozott gépezetbe bekerül. A sivatag is sok-sok apró homokszemből épül fel, és milyen erőt rejt magában. A lelkem megnyugodott, már csak azért is, mert igyekeztem, és a mai napig próbálok tenni azért, hogy a társadalmi kirekesztés-, és a szexuális kizsákmányolással érintett bűncselekmények áldozatain segíthessek, akár erőmön felül is. A jövőben, és ezek után is próbálok azért tenni, hogy minél rövidebb idő alatt, minél hatékonyabb, és eredményesebb munkát végezhessünk, kivívva ezzel a társadalom megbecsülését. A tanulmány megjelentetésével, valamint annak felhasználásával oktatási anyag is készíthető, amit széles körben, akár nevelő intézményekben, szociális kulturális környezetben, és a rendvédelem gyakorlatának számára is mérföldkövet jelenthet. A tanulmány befejeztével számos kérdés még nyitottan maradt, amelyet további kutatásra ajánlanék. További kutatásra ajánlanám például a statisztikai mérőszámok részleteiben gazdag vizsgálatát, valamint a civil szervezetekkel, szerveződésekkel történő együttműködés kereteinek, és létjogosultságának megteremtésének igényét is.

Felhasznált irodalom

Szakirodalom

1. ALLEN Ernie: Child Pornography: Model Legislation & Global Review. – United States: International Centre for Missing & Exploited Children, 2013.
2. ATTWOOD Feona: Reading porn: The paradigm shift in pornography research. In: Sexualities, 2002., 5. évf. 1. sz. – p.:91-105
3. BAGNALL Roger, BRODERSEN Kai, CHAMPION Craige, ERSKINE Andrew, HUEBNER Sabine: The Eyclopedia of Ancient History. – United States: Wiley-Blackwell, 2012.
4. BERGER Fred: Pornography, sex, and censorship. In: Social Theory and Practice, 1977., 4. évf. – p.: 183-209
5. BLASKÓ Béla, MIKLÓS Irén, PALLAGI Anikó, POLT Péter, SCHUBAUER László: Büntetőjog különös rész I. – Budapest-Debrecen: Rejtjel Kiadó, 2013.
6. BRAUN_CUORVILLE Debra et al: Exposure to sexually explicit web sites and adolescent sexual attitudes and behaviors. In: Journal of Adolescent Health, 2009., 45. évf. – p.: 156–162.
7. BROWNMILLER Susan: Against our Will: Men, Woman and Rape. – New York: Simon & Schuster, 1975.
8. CALDERONE Mary: Pornography as a public Health Problem. In: American Journal of Public Health, 1972., 62. évf. 3. sz. – p.: 374-376.
9. CAMERON Samul: Economics of pornography. In: BOWMAKER Simon (szerk.): Economics Uncut: A Complete Guide to Life, Death, and Misadventure. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2005.
10. COHEN Jacob: Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences. – New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, 1988.
11. COOPERSTMIH Jonathan: Does your mother know what you really do? The changing image and nature of computer-based pornography. In: History and Technology, 2006., 22. évf. 1. sz. – p.:1–25.
12. COWAN Glen et. al: Dominance and inequality in X-rated videocassettes. In: Psychology of Women Quarterly, 1988., 12. évf. 3. sz. – p.:299-311.
13. CROFTS Thomas, LEE Murray: „Sexting”, Children and Child Pornography. In: Sydney Law Review, 2013., 35. évf. 85. sz. – p.: 85-106.
14. DIÓS István, VICZIÁN János: Magyar Katolikus Lexikon I. – Budapest: Szent István Társulat, 2004.
15. DISLEY Emma, IRVING Barrie, HUGHES William, PATRUNI Bhanu: Evaluation of the implementation of the Europol Council Decision and of Europol’s activities. – Santa Monica: Rand Corporation, 2012.
16. DONNERSTEIN Edward et al.: The findings and recommendations of the Attorney General's Commission on Pornography: Do the psychological “facts” fit the political fury? In: American Psychologist, 1987., 42. évf. p.: 946–953.; BALMER Steven: The Limits of Free Speech, Pornography and the Law. In: Aberdeen Student Law Review, 2010., 13. évf. 1. sz. – p.: 66-82
17. DONNERSTEIN Edward, BERKOWITZ Leonard: Victim reactions in aggressive erotic films as a factor in violence against women. In:Journal of Personality and Social Psychology, 1981., 41. év. 4. sz. – p.: 710-724
18. DWORKIN Alice, MACKINNON Andrea: Pornography and civil rights. – Minneapolis: Organizing Against Pornography, 1988.
19. ECK Beth: Nudity and framing: Classifying art, pornography, information, and ambiguity. In: Sociological Forum, 2001., 16. évf. 4. sz. – p.: 603-632

20. EGAN Timothy: Technology sent Wall Street into market for pornography. - New York: Routledge, 2000.
21. FAGAN Patrick: Internet pornography by the numbers; a significant threat to society. – Broomfield: Webroot Cyber Security, 2009.
22. FERGUSON Christopher, HARTLEY Richard: The pleasure is momentary the expense damnable? The influence of pornography on rape and sexual assault. In: HASSELT van Vincent (szerk.): Aggression and Violent Behaviour, 2009., 14. évf. 5. szám – p.: 323-329.
23. FEYERABREND Paul: A módszer ellen. – Budapest: Atlantisz Kiadó, 2002.
24. FINCKENAUER James, VORONIN Yuri: The Threat of Russian Organized Crime. – Rockville: National Institute of Justice, Issues in International Crime, 2001.
25. FISHER William, BARAK Azy: Pornography, erotica, and behavior: More questions than answers. In: International Journal of Law and Psychiatry, 14. évf. 1-2. sz. – p.: 65-83.
26. FISHER William, BARAK Azy: Sex education as a corrective: Immunizing against possible effects of pornography. In: ZILMANN Dolf, BRYANT Jennings (szerk.): Pornography: Recent Research, Interpretations, and Policy Considerations. – Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates, 1989.
27. FREDERICK Danny: Pornography and Freedom. In: Kritike, 2011., 5. évf. 2. sz. – p.: 84-95.
28. GAGNON John: Sexuality and Sexual Learning in the Child. In: GAGNON John (szerk.): Sexual Deviance. – New York: Harper and Row, 1967.
29. GILBERT Martin: Churchill: A life. – United States: Holt Paperbacks, 1992.
30. GLADFELDER Hal: Literature and Pornography 1660–1800. – United Kingdom: Oxford Handbooks, 2013.
31. GÓCZE István: A tudományos kutatás módszerei. In: Hadtudományi Szemle, 2011., 4. évf. 3. sz. – p.:157-166.
32. HAGGERSTRÖM-NORDIN Elizabeth et. al: Associations between pornography consumption and sexual practices among adolescents in Sweden. In: International Journal of STD and AIDS, 2005., 16. évf. – p.: 102-107.
33. HERTZBERG Hunt: Ed Meese and his pornography commission. In: New Republic, 1986., 14. évf. – p.: 21-24.; PALYS Ted: Testing the common wisdom: The social content of video pornography. In: Canadian Psychology, 1986., 27. évf. – p.: 22–35;
34. HOLDEN William: Mobile to adult: Personal services. – United Kingdom: Juniper Research, 2000.
35. HUER Jon: Art, Beauty, and Pornography: A Journey Through American Culture. - Buffalo: Prometheus Books, 1987.
36. HUGHES Donna: Men create the demand; Women are the supply. In: Safety at Work, 2000., 7. évf. – p.:10-14.
37. KÁROLI Gáspár: Szent Biblia. – Bp.: Magyar Bibliatársulat, 2010.
38. KATONA Tamás, LENGYEL Imre, PETRES Tibor, CSENDES Tibor: Statisztikai ismerettár. – Szeged: JATEPress, 1999.
39. KENDRICK Walter: The Secret Museum: Pornography in Modern Culture, Berkeley: University of California Press, 1987.
40. KIPNIS Laura: Bound and Gagged: Pornography and the Politics of Fantasy in America, Durham: Duke University Press, 1999.
41. KORPÁS Attiláné: Általános statisztika. – Budapest: NTK, 1996.
42. KOVÁCS István: A prostitúció jelensége és társadalmi kontrolljának vizsgálata empirikus módszerekkel PhD értekezés, Budapest, UNI-NKE, 2016.
43. KOVÁCS István: Az emberkereskedelemhez szorosan kapcsolódó prostitúciós bűncselekmények – különösképpen a gyermekprostitúció áldozatai emberi jogaiknak hazai és nemzetközi vonatkozásai. In: Polgári Szemle, 2014., 10. évf. 5-6. sz. – p.:418-431.
44. KOVÁCS István: Gésa kultúra, és japán prostitúció. In: Hadtudományi Szemle, 2017., 10. évf. 2. sz.
45. KOVÁCS István: Is the prostitution a threat/danger to a country's (national)security? In: National Security Review, 2017., 5. évf. 1. sz. – p.:12-24.

46. KOVÁCS László: Kritikus infrastruktúrák és kritikus információs infrastruktúrák. – Budapest: Nemzeti Közszołgálati Egyetem, 2012.
47. KRONHAUSEN Eberhard, KRONHAUSEN Philips: The Psychology of Pornography. In: ARBARBANEL Aliza (szerk.): The Encyclopedia of Sexual Behavior. – New York: Hawthorn, 1967.
48. LANE Frederick: Obscene Profits: The Entrepreneurs of Pornography in the Cyber Age. – New York: Routledge, 2000.
49. LEEUW Edith, HOX Joop, DILLMAN Don: International Handbook of Survey Methodology. – United Kingdom: Routledge, 2008.
50. LOCKE John: The second Treatise of civil Government. – England: Industrial Systems Research, 2009.
51. LUMBY Charatine: Bad Girls: The Media, Sex and Feminism in the '90s. Australia: Allen and Unwin, 1997.
52. MACKINNON Catharine: Not a moral issue. In: Yale Law & Policy Review, 1983., 2. évf. 2. sz. – p.: 321-345.
53. MALAMUTH Neil et al: Developmental pathways into social and sexual deviance. In: Journal of Family Violence, 2010., 25. évf. – p.:141–148.
54. MALAMUTH Neil, BILLINGS Victoria: Why Pornography? Models of Functions and Effects. In: Journal of Communication, 1984., 34. évf. 3. sz. – p.: 117-129.
55. MALAMUTH Neil: Pornography. In: KURTZ Lester (szerk.): Encyclopedia of Violence, Peace, & Conflict. – Amsterdam: Elsevier Inc., 2008.
56. MASLOW Abraham: Motivation and Personality. – New York: Harper, 1954.
57. MCELROY Wendy: A Woman's Right to Pornography. – New York: St. Martin's Press, New York, 1980.
58. MICHELSON Peter: The Aesthetics of Pornography. – New York: Herder and Herder, 1971.
59. MILL John Stuart: On Liberty. – London: Longman, Roberts and Green, 1869.
60. MORIAS Richard et. al: Porn goes public. – New York: Forbes, 1999.
61. NARVESON Jan: Moral Matters. – Ontario: Broadview Press, 1993.
62. NAYLOR Thomas: From cold war to crime war. In: Transnational Organized Crime, 1995., 1. évf. 4. sz. – p.:37-56.
63. OLEN Jeffrey et al.: Applying Ethics: A Text with Readings. – Belmont: Wadsworth Publishing Company, 2005.
64. OWENS Eric et al.: The Impact of Internet Pornography on Adolescents: A Review of the Research. – United Kingdom: Routledge, 2012.
65. PETIT Miguel Juan: Rights of the Child. – United Nations: Economic and Social Council, 2004.
66. PETRES Tibor, TÓTH László: Statisztika. – Budapest: KSH, 2006.
67. PUKLI Péter, VÉGVÁRI Jenő: A statisztika: tudomány és szakma. In: Statisztikai Szemle, 2004., 82. évf. 1. sz. – p.:5-30.
68. REA Michael: What is pornography? In: Noûs, 2001., 35. év., 1. sz. – p.: 118-145.
69. ROLPH Harris: Does Pornography Matter? – London: Routledge and Kegan Paul, 1961.
70. SIGEL Lisa: Governing pleasures: Pornography and social change in England, 1815–1914. – Piscataway: Rutgers University Press, 2002.
71. SLADE Joseph: Pornography and Sexual Repression: A Reference Guide, Westport: Greenwood Press, 2001.
72. SMITH Dwight: Some Things that may be more important to understand about Organized Crime than Cosa Nostra. In: University of Florida Law Review, 1971., 24. sz. – p.: 1-30.
73. SOBLE ALAN: Pornography, defamation, and the endorsement of degradation. In: Social Theory and Practice, 1985., 11. évf. –p.: 61-87
74. SUSSMAN Steven: Sexual addiction among teens: A review. In: Sexual Addiction & Compulsivity, 2007., 14. évf. – p.: 257–278.
75. SZAKONYI Péter: A 100 leggazdagabb magyar 2015. – Budapest: Online Kft, 2015.
76. VARGHA András: Matematikai statisztika pszichológiai nyelvészeti és biológiai alkalmazásokkal. Budapest: Pólya Kiadó, 2000.

77. VATSZAJANA Mallanaga: Kámaszútra. – Budapest: Librotrade Kft, 2002. *Jacobellis vs. Ohio*, 378 U.S. 184, 197 (1964)
78. WILSON Cody: Can pornography contribute to the Prevention of Sexual Problems? In: QUALLS Brandon et al. (szerk.): *The Prevention of Sexual Disorders: Issues and Approaches*. – New York: Plenum, 1978.
79. WOLAK Janis et al.: Trends in youth reports of sexual solicitations, harassment and unwanted exposure to pornography on the Internet. In: *Journal of Adolescent Health*, 2007., 40. évf. – p.: 116–126.
80. YBARRA Mitchell et al.: Exposure to Internet pornography among children and adolescents: A national survey. In: *CyberPsychology and Behavior*, 2005., 8. évf. – p.: 473–486.
81. YEN Chang et al.: Multi-dimensional discriminative factors for Internet addiction among adolescents regarding gender and age. In: *Psychiatry Clinical Neurosciences*, 2009., 63 évf. 3. sz. – p.: 357–364.
82. York, 1995.
83. ZÁVOTI József: *Matematikai statisztikai elemzések 5., Kapcsolatvizsgálat: asszociáció, vegyes kapcsolat, korrelációszámítás. Varianciaanalízis (egyszeres osztályozás)*. – Nyugat-Magyarország Egyetem, TAMOP 4.2.5 pályázata, 2010.
84. ZILMANN Dolf, BRYANT Jennings: Effects of massive exposure to pornography. In: MALAMUTH Neil, DONNERSTEIN Edward (szerk.): *Pornography and Sexual Aggression*. – Orlando: Academic Press, 1984.
85. ZILMANN Dolf, BRYANT Jennings: Effects of prolonged consumption of pornography on family values. In: *Journal of Family Issues*, 9. évf. – p.: 518-544.

Jogszabályok

86. 2001. évi CVIII. törvény - az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről - – (hatályba lépett: 2001. december 24-én) (https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0100108.tv) (letöltés ideje: 2017.08.01.)
87. 2004/68/JHA - Combating of the sexual exploitation of children and child pornography - (hatályba lépett: 2003. december 22-én) (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:133138&from=HU>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)
88. 2012. évi C. törvény – a Büntető Törvénykönyvről – (hatályba lépett: 2012. július 13-án) (https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV) (letöltés ideje: 2017.08.01.)
89. 97/154/JHA - Joint action to combat trafficking in human beings and sexual exploitation of children – (hatályba lépett: 1997. február 24-én) (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=LEGISSUM:133072>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)
90. A Kormány 1139/2013. (III. 21.) Korm. határozata - Magyarország Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájáról. (<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK13047.pdf>) (hatályba lépett: 2013. március 22-én) (letöltés ideje: 2017. augusztus 05.)
91. Amszterdami Szerződés - Az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Közösségeket létrehozó szerződések és egyes kapcsolódó aktusok módosításáról -, 1997. október 02-án, (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)
92. Convention on Cybercrime – Council of Europe - (hatályba lépett: 2001. november 23-án) (http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/documents/libe/dv/7_conv_budapest_7_conv_budapest_en.pdf) (letöltés ideje: 2017.08.01.)

93. Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse - Council of Europe - (hatályba lépett: 2007. október 25-én) (<https://rm.coe.int/168046e1e1>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)
94. Convention on the Rights of the Child - Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 44/25 of 20. November 1989. – (hatályba lépett: 1990. szeptember 02-án) (<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)
95. Directive 2011/93/EU - of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on combating sexual abuse and sexual exploitation of children, and child pornography, replacing the Council Framework- Decision 2004/68/JHA – (hatályba lépett: 2011. december 17-én) (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:j10064&from=HU>) (letöltés ideje:2017.08.01.)
96. Hági Program – A szabadság, a biztonság, és a jog érvényesülésének erősítése az Európai Unióban – 2005. március 03-án ([http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52005XG0303\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52005XG0303(01))), (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)
97. Maastrichti Szerződés – Az Európai Unióról szóló szerződés -, 1992. február 07-én, (https://europa.eu/european-union/law/treaties_hu), (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)
98. Nizzai Szerződés – A Bizottság összetételének módosításáról, illetve a tanácsi szavazási rendszer átalakításáról -, 2001. február 26-án, (https://europa.eu/european-union/law/treaties_hu), (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)
99. Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the sale of children, child prostitution and child pornography - Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution A/RES/54/263 of 25. May 2000. – (hatályba lépett: 2002. január 18-án) (<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/OPSCCRC.aspx>) (letöltés ideje: 2017.08.01.)
100. Szerződés az Európai Alkotmány létrehozásáról – Rómában -, 2004. október 29-én, (https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/treaty_establishing_a_constitution_for_europe_hu.pdf) (letöltés ideje: 2017. 07. 12.)
101. The EU Internet Organised Crime Threat Assessment's (iOCTA) report in 2014. (<https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/internet-organised-crime-threat-assessment-iocta-2014>), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)
102. The EU Internet Organised Crime Threat Assessment's (iOCTA) report in 2015. (<https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/internet-organised-crime-threat-assessment-iocta-2015>), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)
103. The EU Internet Organised Crime Threat Assessment's (iOCTA) report in 2016. (<https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/internet-organised-crime-threat-assessment-iocta-2016>), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)
104. The International Association of Internet Hotlines (INHOPE) report 2012-2014. (http://www.inhope.org/Libraries/Statistics_Infographics_2014/INHOPE_stats_infographics_for_2014.sflb.ashx), (Letöltés ideje: 2017. augusztus 20.)